

สถานการณ์ผลไม้ไทยในตลาดจีน ปี 2566 และแนวโน้ม

ฝ่ายเกษตร ประจำสถานกงสุลใหญ่ ณ นครกว่างโจว

บทสรุปผู้บริหาร

ผลไม้เป็นหนึ่งในสินค้าเกษตรที่สำคัญของไทย โดยในแต่ละปีประเทศไทยมีการส่งออกผลไม้และลูกไม้ที่บริโภคได้ ตามพิกัดศุลกากรระบบฮาร์โมนี 08 ปริมาณกว่า 2 ล้านตัน โดยในปี 2566 มีปริมาณการส่งออกต่างประเทศ 2.91 ล้านตัน มูลค่า 6,905 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ตลาดผู้บริโภคจีนถือเป็นจุดหมายปลายทางที่สำคัญของผลไม้ไทยเป็นอย่างมาก เนื่องจากจีนเป็นประเทศที่มีประชากรจำนวนมาก ความต้องการบริโภคสูง ประกอบกับมีเส้นทางการขนส่งผลไม้ที่หลากหลายทั้งทางถนน ทางรถไฟ ทางทะเล และทางอากาศ ใช้ระยะเวลาในการขนส่งจากไทยไม่นานมากนัก สอดรับกับข้อจำกัดของผลไม้สดที่มีอายุในการเก็บรักษาค่อนข้างสั้น

ปัจจุบันผลไม้ไทยที่ผ่านการประเมินความเสี่ยงด้านการตรวจกักกันจากสำนักงานศุลกากรแห่งชาติจีน (General Administration of Customs of People's Republic of China: GACC) มีจำนวน 23 รายการ มากที่สุดในบรรดาประเทศ/เขตดินแดนต่าง ๆ ที่จีนอนุญาตให้นำเข้า โดยผลไม้ที่ส่งออกนั้นจะต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดในพิธีสารการส่งออกผลไม้จากไทยไปจีนอย่างเคร่งครัด

ในปี 2566 จีนนำเข้าผลไม้และลูกไม้ที่บริโภคได้ตามพิกัดศุลกากรระบบฮาร์โมนี 08 จากไทยจำนวน 2,299,397 ตัน มูลค่ากว่า 7,047 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เส้นทางการขนส่งผลไม้จากไทยไปจีนเส้นทางหลักคือ การขนส่งทางเรือจากไทยไปจีนไปยังมณฑลกว่างตุง ทั้งทางเส้นทางขนส่งเรือตรงจากไทยไปท่าเรือของมณฑลกว่างตุง และทางเรือจากไทยไปฮ่องกงและใช้รถลากตู้คอนเทนเนอร์ไปยังจีนแผ่นดินใหญ่ผ่านเมืองเซินเจิ้น รองลงมาเป็นการขนส่งทางบกทั้งเส้นทาง R3A และทางเส้นทางไฟฟ้าลาว-จีน ไปยังมณฑลยูนนาน ซึ่งมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง การขนส่งทางเรือไปยังมณฑลภาคตะวันออกของจีน และการขนส่งทางบกจากไทย ผ่าน สปป.ลาว เวียดนาม และเข้าจีนที่เขตปกครองตนเองกว่างซีจ้วง ซึ่งมีการนำเข้าเพิ่มขึ้นมากภายหลังจากที่จีนยกเลิกมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ในช่วงต้นปี 2566 โดยจุดหมายปลายทางส่วนใหญ่ของผลไม้ไทยจะส่งมาที่ศูนย์กลางการค้าขายผลไม้นำเข้าที่ตลาดค้าส่งผักและผลไม้เจียงหนาน นครกว่างโจว ซึ่งเป็นตลาดที่พ่อค้านำผลไม้จากทางตอนเหนือของประเทศมาจำหน่ายทางตอนใต้ของจีน และนำผลไม้จากตอนใต้และผลไม้นำเข้าจากต่างประเทศขึ้นไปจำหน่ายยังภาคเหนือและมณฑลตอนในของประเทศ ในขณะที่การนำเข้าผลไม้ไทยของจีนทางอากาศเหมาะกับผลไม้ที่มีราคาต่อหน่วยสูง และมีอายุในการเก็บรักษาสั้น รวมถึงผลไม้คุณภาพระดับพรีเมียม เช่น ทูเรียนที่สุกคาตัน น้อยหน่า เงาะ ลองกอง และมะม่วง ซึ่งการขนส่งทางอากาศส่วนใหญ่จะเป็นการนำเข้าในเมืองที่ประชากรมีกำลังซื้อสูง อาทิ นครเซี่ยงไฮ้ นครกว่างโจว กรุงปักกิ่ง และเมืองเซินเจิ้น

ผลไม้สำคัญของไทยที่จีนนำเข้ามากที่สุด 4 ลำดับแรก ในปี 2566 คือ ทูเรียน มะพร้าว ลำไย และมังคุด โดยพบว่าการนำเข้าทูเรียนจากไทยมากถึง 928,645 ตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 18.51 มะพร้าว 589,640 ตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 12.78 ลำไย 327,296 ตัน ลดลงร้อยละ 13.97 และมังคุด 206,645 ตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 12.87 เมื่อเทียบกับปี 2565 ซึ่งการนำเข้าทูเรียนและมังคุดที่เพิ่มขึ้นเนื่องจากมีปริมาณผลผลิตเพิ่มขึ้น ในส่วนของลำไยที่มีการนำเข้าลดลงเนื่องจากมีปริมาณผลผลิตที่ลดลงและจีนอนุญาตให้นำเข้าลำไยจากประเทศกัมพูชาได้ ทำให้มีคู่แข่งในตลาดเพิ่มขึ้น

ราคาขายส่งทูเรียน ลำไย และมังคุด รายเดือนโดยเฉลี่ยในตลาดค้าส่งผักและผลไม้เจียงหนาน และราคาขายปลีกรายเดือนโดยเฉลี่ยในห้างโมเดิร์นเทรดในนครกว่างโจว ในปี 2566 เมื่อเทียบกับปี 2565 พบว่าราคาค้าส่งทูเรียนในตลาดเจียงหนานเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.00 และราคาค้าปลีกในห้างโมเดิร์นเทรดลดลงร้อยละ 3.83 และพบว่าราคาค้าส่งลำไย (เกรด 1) ในตลาดเจียงหนานเพิ่มขึ้นร้อยละ 9.59 และราคาค้าปลีกลำไยในห้างโมเดิร์นเทรดเพิ่มขึ้นร้อยละ 6.59 สำหรับราคาค้าส่งมังคุด (เกรด 1) ในตลาดเจียงหนานเพิ่มขึ้นร้อยละ

9.27 และราคาค้าปลีกมังคุดในห้างโมเดิร์นเทรดลดลงร้อยละ 19.94 โดยพบว่าราคาผลไม้ นอกฤดูกาลผลิต จะมีราคาสูงกว่าในฤดูกาล หากสามารถควบคุมให้มีผลผลิตตลอดทั้งปีก็จะทำให้ราคาไม่มีความผันผวน มากจนเกินไป ทำให้ผู้บริโภคทั่วไปสามารถเลือกซื้อได้ตลอดปี นอกจากนี้ หากสามารถนำเสนอชนิดของสายพันธุ์ ผลไม้ใหม่ ๆ ที่สอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มผู้บริโภค โดยสามารถควบคุมคุณภาพในการผลิตจะช่วยสร้าง มูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์ได้

ทั้งนี้ ภายหลังจากที่ไทยและจีนได้เห็นชอบร่วมกันในการใช้ร่างพิธีสารว่าด้วยข้อกำหนด ในการกักกันโรคและตรวจสอบสำหรับการส่งออกและนำเข้าผลไม้ผ่านประเทศที่สามารถระหว่างประเทศไทย และสาธารณรัฐประชาชนจีน ระหว่างกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ของไทยกับกระทรวงศุลกากรของจีนฉบับใหม่ ตั้งแต่วันที่ 30 เมษายน 2563 นั้น ทำให้การนำเข้าและส่งออกผลไม้ด้วยเส้นทางขนส่งทางบกผ่านประเทศที่สาม มีความเป็นระบบระเบียบมากยิ่งขึ้น โดยจีนอนุญาตให้นำเข้าได้ที่ด่านตงชิ่งและด่านรถไฟผิงเสียงเพิ่มเติม จากพิธีสารฯ เดิม ที่ให้นำเข้าได้แค่ด่านโฮยอ์กวน และด่านโม่ฮาน จนนำไปสู่การลงนามในพิธีสารฯ ฉบับล่าสุด เมื่อวันที่ 13 กันยายน 2564 ซึ่งได้มีการเพิ่มเติมจุดนำเข้าผลไม้เพิ่มเติมจากร่างพิธีสารฯ ได้แก่ ด่านรถไฟโม่ฮาน ด่านเทียนเป่า ด่านเหอโข่ว และด่านรถไฟเหอโข่ว ในมณฑลยูนนาน และด่านหลงปิง และด่านสุยโข่ว ในเขตฯ กว่างซีจ้วง เพื่อรองรับการนำเข้าผลไม้ไทยในอนาคต โดยผลไม้ของไทยที่ได้มีการแลกเปลี่ยนข้อมูล ทะเบียนสวนและโรงคัดบรรจุแล้วจะต้องระบุทะเบียนดังกล่าวบนบรรจุภัณฑ์เพื่อให้ง่ายต่อการตรวจสอบย้อนกลับ กรณีเกิดปัญหา ในขณะที่ผลไม้เวียดนามที่ส่งเข้าจีนก็ปฏิบัติในลักษณะเดียวกัน ส่งผลให้การแปลงและสวมสิทธิ ผลไม้ทำได้ยากขึ้น โดยหลังจากนี้คาดว่า การส่งออกผลไม้ของไทยจะเข้าสู่รูปแบบปกติใหม่ (new normal) โดยเป็นการส่งออกไปจีนมากกว่าเวียดนามอย่างมีนัยสำคัญ ดังนั้น ผู้ผลิตและผู้ส่งออกผลไม้ของไทยจึงควรปฏิบัติตามกฎระเบียบด้านสุขอนามัยและสุขอนามัยพืชของจีนอย่างเคร่งครัด เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาและลดความสูญเสีย ในการส่งออกผลไม้ซึ่งมีอายุในการเก็บรักษาสั้น รวมถึงควรร่วมกันพัฒนาผลผลิตให้มีความหลากหลายในสายพันธุ์ และรสชาติ เพื่อสร้างความแปลกใหม่และสอดคล้องกับความต้องการของตลาด ตลอดจนการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าไปพร้อมกันด้วย

*****

ฝ่ายเกษตร ประจำสถานกงสุลใหญ่ ณ นครกว่างโจว
สิงหาคม 2567

สารบัญ

	หน้า
บทสรุปผู้บริหาร.....	ก
สารบัญ.....	ค
สารบัญตาราง.....	ง
ตอนที่ 1 ภาพรวม	
- การส่งออกผลไม้ของไทย.....	1
- การนำเข้าผลไม้ไทยของจีน.....	4
ตอนที่ 2 ผลไม้สำคัญของไทยที่จีนนำเข้า	
- ตลาดส่งออกทุเรียน ลำไย มังคุด และมะพร้าวของไทย.....	20
- การนำเข้าผลไม้และลูกไม้ที่บริโภคได้ใน HS CODE 08 ของจีน.....	23
- ทุเรียน.....	29
- ลำไย.....	38
- มังคุด.....	45
- บทสรุป.....	51
แหล่งข้อมูลอ้างอิง.....	53

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 ปริมาณการส่งออกผลไม้และลูกนัตที่บริโภคได้ใน HS Code 08 ของไทยไปต่างประเทศ จำแนกตามประเทศ/เขตดินแดน สูงสุด 10 อันดับแรก ปี 2564 - 2566.....	2
ตารางที่ 2 ด้านตามเขตการปกครองระดับมณฑลในจีนที่อนุญาตให้นำเข้าผลไม้จากต่างประเทศ ทางเส้นทางขนส่งทางอากาศและทางเรือ.....	4
ตารางที่ 3 บัญชีรายชื่อผลไม้ที่ประเทศจีนอนุญาตให้นำเข้าและรายชื่อประเทศ/เขตที่ส่งออก.....	8
ตารางที่ 4 บัญชีรายชื่อผลไม้แห้งที่ประเทศจีนอนุญาตให้นำเข้าและรายชื่อประเทศ/เขตที่ส่งออกตามรายการ อาหารนำเข้าจีนที่สอดคล้องตามเงื่อนไขการประเมินความเสี่ยงและมีการค้าดั้งเดิมระหว่างกันกับจีน.....	13
ตารางที่ 5 ปริมาณการนำเข้าผลไม้และลูกนัตที่บริโภคได้ใน HS Code 08 จากประเทศไทยของจีน ปี 2565 - 2566 ตามปริมาณการค้าต่างประเทศรายเขตการปกครองระดับมณฑลของจีน.....	15
ตารางที่ 6 สถิติการนำเข้าผลไม้ไทยของจีนในปี 2565 - 2566 (ผลไม้ที่มีปริมาณการนำเข้ามากกว่าหนึ่งพันตัน).....	17
ตารางที่ 7 ปริมาณการส่งออกทุเรียน ลำไย ลำไยอบแห้ง มังคุด และมะพร้าวของไทยไปประเทศ/ เขตดินแดน สูงสุด 5 อันดับแรก ปี 2564 - 2566.....	20
ตารางที่ 8 ปริมาณการนำเข้าผลไม้และลูกนัตที่บริโภคได้ใน HS Code 08 ของจีน จำแนกตามประเทศ/ เขตดินแดน สูงสุด 10 อันดับแรก ปี 2564 - 2566.....	24
ตารางที่ 9 ชนิดผลไม้หลักที่จีนนำเข้าจากประเทศ/เขตดินแดนนั้น ๆ โดยสัดส่วนคิดเทียบกับปริมาณ การนำเข้าผลไม้และลูกนัตที่บริโภคได้ใน HS Code 08 ทั้งหมดของประเทศ/เขตดินแดนนั้น ๆ จำแนกตามประเทศ/เขตดินแดน สูงสุด 10 อันดับแรก ปี 2566.....	25
ตารางที่ 10 ปริมาณการนำเข้าทุเรียน ลำไย ลำไยอบแห้ง มังคุด และมะพร้าวของจีน จากประเทศ/ เขตดินแดนหลัก ๆ ปี 2564 - 2566.....	26
ตารางที่ 11 สถิติผลไม้ 4 ชนิดแรกที่จีนนำเข้าจากไทยมากที่สุด แสดงปริมาณผลผลิตของไทย ราคาที่ เกษตรกรขายได้ที่หน้าสวน ปริมาณที่จีนนำเข้า และมูลค่านำเข้าต่อ กก. ในปี 2565 - 2566.....	27
ตารางที่ 12 ปริมาณการนำเข้าทุเรียนสดจากประเทศไทยของจีน ปี 2564 - 2566 ตามปริมาณการค้า ต่างประเทศรายเขตการปกครองระดับมณฑลของจีน.....	29
ตารางที่ 13 ราคาขายส่งทุเรียนไทยที่ตลาดค้าส่งผักและผลไม้เจียงหนาน (หยวน/กก.) ปริมาณนำเข้าของจีน (ตัน) และปริมาณผลผลิตของไทย (ตัน) รายเดือนของปี 2565 - 2566.....	33
ตารางที่ 14 ราคาขายปลีกทุเรียนไทยที่ห้างโมเดิร์นเทรดในนครกว่างโจว (หยวน/กก.) รายเดือนของปี 2565 - 2566.....	35
ตารางที่ 15 การนำเข้าลำไยของจีนปี 2564 - 2566.....	38
ตารางที่ 16 ปริมาณการนำเข้าลำไยสดจากประเทศไทยของจีน ปี 2564 - 2566 ตามปริมาณการค้า ต่างประเทศรายเขตการปกครองระดับมณฑลของจีน.....	38
ตารางที่ 17 ราคาขายส่งลำไยไทย (เกรดหนึ่ง) ที่ตลาดค้าส่งผักและผลไม้เจียงหนาน (หยวน/กก.) ปริมาณ นำเข้าของจีน (ตัน) และปริมาณผลผลิตของไทย (ตัน) รายเดือนของปี 2565 - 2566.....	40

ตารางที่ 18 ราคาขายปลีกลำไยไทยที่ห้างโมเดิร์นเทรดในนครกว่างโจว (หยวน/กก.) รายเดือนของปี 2565 - 2566.....	42
ตารางที่ 19 การนำเข้ามังคุดของจีนปี 2564 - 2566.....	45
ตารางที่ 20 ปริมาณการนำเข้ามังคุดจากประเทศไทยของจีน ปี 2564 - 2566 ตามปริมาณการค้า ต่างประเทศรายเขตการปกครองระดับมณฑลของจีน.....	45
ตารางที่ 21 ราคาขายส่งมังคุดไทย (เกรดหนึ่ง) ที่ตลาดค้าส่งผักและผลไม้เจียงหนาน (หยวน/กก.) ปริมาณ นำเข้าของจีน (ตัน) และปริมาณผลผลิตของไทย (ตัน) รายเดือนของปี 2565 - 2566.....	47
ตารางที่ 22 ราคาขายปลีกมังคุดไทยที่ห้างโมเดิร์นเทรดในนครกว่างโจว (หยวน/กก.) รายเดือนของปี 2565 - 2566.....	49

สถานการณ์ผลไม้ไทยในตลาดจีนปี 2566 และแนวโน้ม

รายงานสถานการณ์ผลไม้ไทยในตลาดจีนปี 2566 และแนวโน้ม จัดทำเป็นสองตอน ตอนที่ 1 จะกล่าวถึงภาพรวมของการส่งออกผลไม้ของไทย และการนำเข้าผลไม้ของจีน ส่วนในตอนที่ 2 จะเป็นการวิเคราะห์สถานการณ์ผลไม้สำคัญของไทยที่จีนนำเข้า

ตอนที่ 1 ภาพรวม

การส่งออกผลไม้ของไทย

ผลไม้ไทยเป็นหนึ่งในสินค้าที่ได้รับการยอมรับไปทั่วโลก โดยมีการส่งออกสินค้าในหมวดผลไม้ และลูกนัตที่บริโภคได้ตามพิกัดศุลกากรระบบฮาร์โมนายซ์ 08 (Harmonized Code 08: Edible fruits and nuts, HS Code 08) โดยในปี 2566 มีการส่งออกทั้งสิ้น 2.91 ล้านตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 4.52 เมื่อเทียบกับปี 2565 คิดเป็นมูลค่า 6,905 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นร้อยละ 21.97 โดยมีตลาดส่งออกหลักที่สำคัญ คือ จีน สหรัฐอเมริกา และมาเลเซีย ตามลำดับ ซึ่งคิดเป็นสัดส่วนกว่าร้อยละ 92.45 ของมูลค่าการส่งออกผลไม้ และลูกนัตที่บริโภคได้ใน HS Code 08 ของไทย

ที่ผ่านมตลาดส่งออกผลไม้และลูกนัตที่บริโภคได้ใน HS Code 08 ที่ใหญ่ที่สุดของไทยคือจีน ทั้งในแง่ของปริมาณและมูลค่า อย่างไรก็ตามในช่วงปี 2557 - 2560 ไทยมีการส่งออกไปเวียดนามปริมาณเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจากในอดีตที่มีปริมาณไม่เกิน 300,000 ตัน เป็น 1,045,456 ตัน ในปี 2560 ซึ่งเป็นปีที่มีการส่งออกผลไม้และลูกนัตที่บริโภคได้ใน HS Code 08 ของไทยไปเวียดนามมากเป็นประวัติการณ์ และพบว่ามี การส่งออกไปเวียดนามลดลงอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2561 เป็นต้นมา จนมาอยู่ที่ 82,433 ตัน ในปี 2566

โดยในปี **2564** ไทยส่งออกผลไม้และลูกนัตที่บริโภคได้ใน HS Code 08 ไปเวียดนามยังคงลดลงอย่างมีนัยสำคัญ โดยมีปริมาณส่งออกเพียง 165,108 ตัน ลดลงร้อยละ 35.03 เมื่อเทียบกับปี 2563 (ลดลงร้อยละ 84.21 เมื่อเทียบกับปี 2560) โดยมีมูลค่าการส่งออก 203.44 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ลดลงร้อยละ 50.96 ในขณะที่มีการส่งออกไปจีนมากถึง 2,122,988 ตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 44.34 เมื่อเทียบกับปี 2563 (เพิ่มขึ้นมากถึงร้อยละ 280.95 เมื่อเทียบกับปี 2560) โดยมีมูลค่าการส่งออก 4,991.15 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นร้อยละ 72.41 (เพิ่มขึ้นมากถึงร้อยละ 656.01 เมื่อเทียบกับปี 2560) ส่งผลให้จีนเป็นตลาดส่งออกผลไม้และลูกนัตที่บริโภคได้ใน HS Code 08 ทั้งปริมาณและมูลค่ามากที่สุดของไทยตามรูปแบบปกติใหม่ของการส่งออกผลไม้และลูกนัตที่บริโภคได้ใน HS Code 08 ของไทยไปจีน

ปี 2565 ไทยส่งออกผลไม้และลูกนัตที่บริโภคได้ใน HS Code 08 ไปเวียดนามยังคงลดลงอย่างมีนัยสำคัญ โดยมีปริมาณส่งออกเพียง 122,402 ตัน ลดลงร้อยละ 25.87 เมื่อเทียบกับปี 2564 (ลดลงร้อยละ 88.29 เมื่อเทียบกับปี 2560) โดยมีมูลค่าการส่งออก 65.10 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ลดลงร้อยละ 68.00 ในขณะที่มีการส่งออกไปจีนมากถึง 2,145,020 ตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.04 เมื่อเทียบกับปี 2564 (เพิ่มขึ้นมากถึงร้อยละ 284.90 เมื่อเทียบกับปี 2560) โดยมีมูลค่าการส่งออก 4,838.61 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ลดลงร้อยละ 3.06 (เพิ่มขึ้นมากถึงร้อยละ 632.91 เมื่อเทียบกับปี 2560) ส่งผลให้จีนเป็นตลาดส่งออกผลไม้และลูกนัตที่บริโภคได้ใน HS Code 08 ทั้งปริมาณและมูลค่ามากที่สุดของไทยตามรูปแบบปกติใหม่ของการส่งออกผลไม้และลูกนัตที่บริโภคได้ใน HS Code 08 ของไทยไปจีน

ปี 2566 ไทยส่งออกผลไม้และลูกนัตที่บริโภคได้ใน HS Code 08 ไปเวียดนามยังคงลดลงอย่างต่อเนื่อง โดยมีปริมาณส่งออกเพียง 82,433 ตัน ลดลงร้อยละ 32.65 เมื่อเทียบกับปี 2565 (ลดลงร้อยละ 92.12 เมื่อเทียบกับปี 2560) โดยมีมูลค่าการส่งออก 58.43 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ลดลงร้อยละ 10.24 ในขณะที่มีการส่งออกไปจีนมากถึง 2,358,103 ตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 9.93 เมื่อเทียบกับปี 2565 (เพิ่มขึ้นมากถึงร้อยละ 323.13 เมื่อเทียบกับปี 2560) โดยมีมูลค่าการส่งออก 6,150.63 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นร้อยละ 27.12

(เพิ่มขึ้นมากถึงร้อยละ 831.64 เมื่อเทียบกับปี 2560) ส่งผลให้เงินเป็นตลาดส่งออกผลไม้และลูกนัตที่บริโภคได้ใน HS Code 08 ทั้งปริมาณและมูลค่ามากที่สุดของไทยตามรูปแบบปกติใหม่ของการส่งออกผลไม้และลูกนัตที่บริโภคได้ใน HS Code 08 ของไทยไปจีน

ตารางที่ 1 ปริมาณการส่งออกผลไม้และลูกนัตที่บริโภคได้ใน HS Code 08 ของไทยไปต่างประเทศ จำแนกตามประเทศ/เขตดินแดน สูงสุด 10 อันดับแรก ปี 2564 - 2566

ลำดับ	ประเทศ/ เขตดินแดน	ปริมาณ (ตัน)			ปี 2566 เทียบ 2565 (%)	มูลค่า (ล้านดอลลาร์สหรัฐ)			ปี 2566 เทียบ 2565 (%)
		ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566		ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566	
	รวม	2,877,674	2,785,576	2,911,367	4.52	6,176.00	5,661.48	6,905.26	21.97
1	จีน	2,122,988	2,145,020	2,358,103	9.93	4,991.15	4,838.61	6,150.63	27.12
2	มาเลเซีย	142,843	163,628	170,205	4.02	93.98	100.55	110.71	10.11
3	เวียดนาม	165,108	122,402	82,433	-32.65	203.44	65.10	58.43	-10.24
4	อินโดนีเซีย	57,319	71,086	50,761	-28.59	65.18	87.19	62.91	-27.84
5	สหรัฐอเมริกา	28,046	26,907	39,181	45.62	109.38	95.46	122.28	28.09
6	ฮ่องกง	96,081	58,872	39,107	-33.57	273.23	150.95	105.44	-30.15
7	เมียนมา	126,808	50,421	22,879	-54.62	159.84	58.64	19.68	-66.44
8	สิงคโปร์	23,839	27,286	21,340	-21.79	22.70	22.37	18.07	-19.22
9	บังกลาเทศ	9,297	6,220	18,439	196.47	21.09	10.06	19.12	90.04
10	เกาหลีใต้	14,599	14,522	17,924	23.42	39.94	38.54	46.77	21.36

จากตารางที่ 1 พบว่าในปี 2566 ไทยส่งออกผลไม้และลูกนัตที่บริโภคได้ใน HS Code 08 ไปยังบังกลาเทศ (สินค้าสำคัญ คือ หมากแห้ง หมากสด มะขาม แก้วมังกร) ปริมาณเพิ่มขึ้นร้อยละ 196.47 สหรัฐอเมริกา (มะพร้าว มะขาม มะม่วงอบแห้ง ทูเรียนแช่แข็ง) เพิ่มขึ้นร้อยละ 45.62 เกาหลีใต้ (มะม่วง ทูเรียน มังคุด มะพร้าว) เพิ่มขึ้นร้อยละ 23.42 ซึ่งต่างเพิ่มขึ้นมากเมื่อเทียบกับปี 2565 เมื่อพิจารณาที่มูลค่าพบว่าเพิ่มขึ้นร้อยละ 90.04, 28.09 และ 21.36 ตามลำดับ ในขณะที่มีการส่งออกไปเมียนมา ฮ่องกง เวียดนาม อินโดนีเซีย และสิงคโปร์ ปริมาณลดลงร้อยละ 54.62, 33.57, 32.65, 28.59 และ 21.79 ตามลำดับ เมื่อเทียบกับปี 2565

การส่งออกผลไม้และลูกนัตที่บริโภคได้ใน HS Code 08 ของไทยในปี 2566 ไปยังประเทศจีน มีปริมาณมากถึง 2,358,103 ตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 9.93 เมื่อเทียบกับปี 2565 คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 81.00 ของปริมาณการส่งออกผลไม้และลูกนัตที่บริโภคได้ใน HS Code 08 ของไทย โดยพบว่ามีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตามลำดับเมื่อเทียบจากปี 2560 ในขณะที่มีการส่งออกไปเวียดนามปริมาณ 82,443 ตัน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 2.83 ของปริมาณการส่งออกของไทย (สัดส่วนลดลงมากเมื่อเทียบกับปี 2560 ที่มีการส่งออกไปเวียดนามมากเป็นประวัติการณ์ซึ่งอยู่ที่ร้อยละ 50.97) ซึ่งปริมาณการส่งออกผลไม้และลูกนัตที่บริโภคได้ใน HS Code 08 ของไทยไปยังเวียดนามที่ลดลงอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2561 เป็นต้นมา เนื่องมาจากความเข้มงวดของการนำเข้าของจีน โดยตั้งแต่วันที่ 20 สิงหาคม 2561 ภายหลังจากที่ศุลกากรแห่งชาติจีนได้คว่ำบาตรงานตรวจสอบกักกันสินค้าเข้าระบบการดำเนินงานของศุลกากร ทำให้แนวทางปฏิบัติในการนำเข้าส่งออกสินค้ามีความเข้มงวดเพิ่มขึ้นจากเดิมมาก โดยสินค้าที่นำเข้าจะต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด ซึ่งในส่วนของการนำเข้าผลไม้จากต่างประเทศจะต้องเป็นผลไม้ที่อยู่ในบัญชีรายชื่อผลไม้ที่จีนอนุญาตให้นำเข้า

ฝ่ายเกษตร ประจำสถานกงสุลใหญ่ ณ นครกว่างโจว (www.opsmoac.go.th/guangzhou)

จากประเทศส่งออกที่กำหนดเท่านั้น (เป็นผลไม้จากประเทศที่ส่งออกไปจีนซึ่งได้รับการประเมินความเสี่ยงด้านการตรวจสอบและกักกันโรคจากศุลกากรแห่งชาติจีนแล้ว) โดยปฏิบัติด้วยมาตรฐานเดียวกันในการนำเข้าในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งการนำเข้าสินค้าในรูปแบบการค้าปกติ การนำเข้าโดยการค้ามูลค่าน้อยของวิสาหกิจชายแดน และการนำเข้าสินค้าโดยใช้สิทธิชาวชายแดน ส่งผลให้ปริมาณการนำเข้าผลไม้ไทยที่สวมสิทธิเป็นผลไม้เวียดนามมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง

โดยประเทศจีนมีการให้สิทธิประโยชน์จากนโยบายตลาดพรมแดนการค้าชายแดนที่จีนตกลงกับประเทศที่มีพรมแดนติดกัน (ส่วนใหญ่เป็นด่านหรือตลาดการค้าของชาวชายแดนซึ่งดำเนินการโดยรัฐบาลท้องถิ่นภายใต้การชี้แนะจากส่วนกลางซึ่งมิใช่ด่านสากลจึงไม่อนุญาตให้คนต่างชาติผ่านเข้าเมืองและไม่รองรับการค้าระหว่างประเทศจากประเทศที่สาม) เพื่อให้สิทธิชาวจีนและชาวชายแดนของประเทศที่มีพรมแดนติดกับจีนที่อาศัยบริเวณชายแดนสามารถนำเข้าสินค้าต่าง ๆ ของประเทศที่มีพรมแดนติดกับจีนซึ่งเป็นสินค้าตามบัญชีที่กำหนดและของใช้ประจำวันในมูลค่าไม่เกิน 8,000 หยวนต่อวันต่อคน โดยได้รับสิทธิการยกเว้นภาษีทุกชนิด รวมถึงภาษีมูลค่าเพิ่ม (VAT) (ที่ผ่านมาผลไม้นำเข้าผ่านด่านสากลของจีนจะต้องชำระภาษีมูลค่าเพิ่มร้อยละ 13 โดยตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2560 ปรับลดลงเหลือร้อยละ 11 ตั้งแต่วันที่ 1 พฤษภาคม 2561 ปรับลดลงเหลือร้อยละ 10 และตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2562 ปรับลดลงเหลือร้อยละ 9) เพื่อนำมาจำหน่ายในตลาดการค้าของชาวชายแดน นโยบายดังกล่าวมีจุดมุ่งหมายเพื่อยกระดับชีวิตความเป็นอยู่ของคนชายแดนและพัฒนาเศรษฐกิจของท้องถิ่นชายแดน นอกจากนี้ ยังมีการดำเนินการในรูปแบบสหกรณ์เพื่อช่วยเหลือในด้านเงินทุนและตลาดให้กับชาวชายแดนที่ไม่มีทุนในการดำเนินการซื้อขายสินค้าในตลาดการค้าชายแดนด้วย

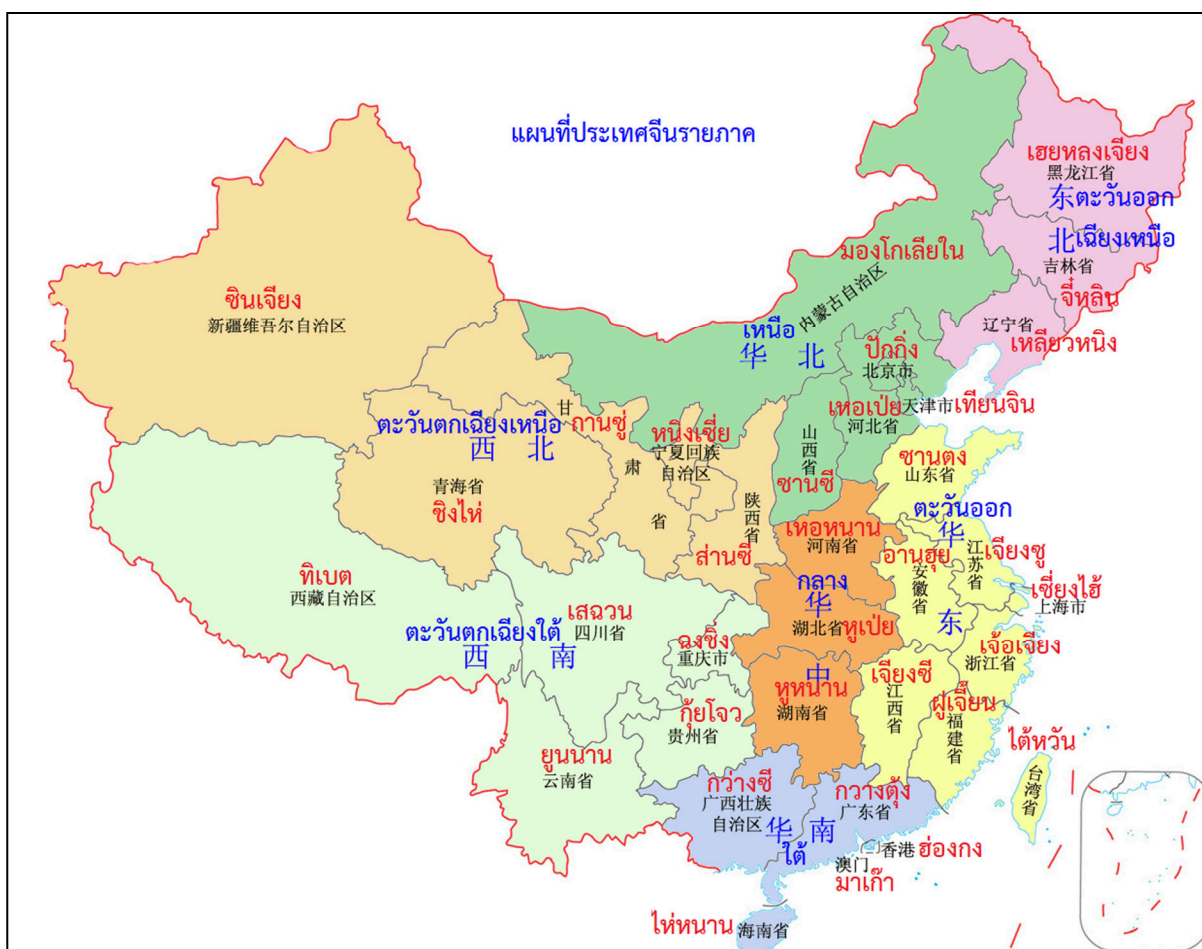
ในขณะที่วิสาหกิจจีนที่จดทะเบียนและตั้งอยู่ในบริเวณชายแดนสามารถที่จะดำเนินธุรกิจแบบการค้าชายแดนมูลค่าน้อย (边境小额贸易) สามารถดำเนินธุรกิจกับบริษัทชายแดนของประเทศที่อยู่ติดกับด่านชายแดนเพื่อนำไปจำหน่ายต่อในจีนได้ โดยต้องดำเนินการสำแดงพิธีการศุลกากรและมีการตรวจกักกันสินค้าตั้งเช่นการนำเข้าสินค้าในรูปแบบการค้าปกติ แม้ว่าปัจจุบันจะไม่ได้รับสิทธิในการลดหย่อนภาษีมูลค่าเพิ่มลงครึ่งหนึ่งสำหรับสินค้าที่นำเข้าแล้ว แต่ก็ยังได้รับการสนับสนุนด้านอื่น ๆ จากรัฐบาลท้องถิ่น เช่น การเข้าถึงแหล่งเงินทุนด้วยอัตราดอกเบี้ยต่ำ การอำนวยความสะดวกในการจัดตั้งบริษัท เป็นต้น

ด้วยนโยบายการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของชาวชายแดนผ่านตลาดการค้าชายแดน จุดผ่อนปรนการค้าชายแดนที่ให้นำเข้าสินค้าและของใช้ประจำวันจากประเทศที่มีพรมแดนติดกันเท่านั้น ทำให้มีผู้ประกอบการจีนส่วนหนึ่งที่ร่วมกับชาวชายแดนใช้รูปแบบการนำเข้าผ่านทางจุดผ่อนปรนชายแดนบริเวณเวียดนาม-จีน เนื่องจากเวียดนามสามารถเพาะปลูกผลไม้เขตร้อนได้หลากหลายชนิด ส่งผลให้ผลไม้ไทยบางส่วนเมื่อเข้าเวียดนามแล้วแปลงสภาพเป็นผลไม้เวียดนามเพื่อใช้สิทธิพิเศษดังกล่าว แต่ภายหลังจากที่ศุลกากรแห่งชาติจีนได้ควบคุมงานตรวจสอบกักกันสินค้าเข้าระบบการดำเนินงานของศุลกากรทำให้มีความเข้มงวดเพิ่มขึ้น ส่งผลให้การดำเนินการสวมสิทธิมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่องและเข้าสู่รูปแบบปกติใหม่ซึ่งสะท้อนจากการส่งออกผลไม้และลูกนัตที่บริโภคได้ใน HS Code 08 ของไทยไปเวียดนามที่มีสัดส่วนเหลือเพียงประมาณร้อยละ 3

โดยที่ตามระบบจีน ด่านและจุดผ่อนปรนการค้าชายแดนจะไม่นำการนำเข้าโดยใช้สิทธิของชาวชายแดนมาบันทึกข้อมูลสถิติรวมกับการนำเข้าแบบที่ต้องสำแดงพิธีการศุลกากรตามการนำเข้ารูปแบบการค้าปกติ (แยกสถิติการนำเข้าในรูปแบบการให้สิทธิของชาวชายแดนออกไปอยู่ในรหัสพิกัด HS CODE 98.04 Low value simple customs clearance goods ซึ่งไม่ได้แสดงรายการย่อยในชนิดของสินค้า) ซึ่งสถิติการนำเข้าส่งออกโดยทั่วไปที่เข้าถึงได้จะอ้างอิงจากสถิติที่รวบรวมจากการสำแดงพิธีการศุลกากรในรูปแบบการค้าปกติ ในขณะที่ข้อมูลการค้าผ่านด่านหรือตลาดการค้าของชาวชายแดนซึ่งดำเนินการโดยรัฐบาลท้องถิ่นจะรวบรวมและรายงานโดยท้องถิ่นเอง

การนำเข้าผลไม้ไทยของจีน

ผลไม้จัดเป็นสินค้าที่จีนต้องทำพิธีสารข้อตกลงในการตรวจสอบและกักกันโรคกับประเทศผู้ส่งออกก่อนจึงจะสามารถนำเข้าได้ผ่านด่านที่กำหนดซึ่งมีสถานที่ควบคุมตรวจสอบผลไม้นำเข้าโดยสำนักงานศุลกากรแห่งชาติจีน (General Administration of Customs of the People's Republic of China: GACC) (ซึ่งเดิมเป็นงานของกระทรวงควบคุมคุณภาพและตรวจสอบกักกันโรคสาธารณสุขรัฐประชาชนจีน (General Administration of Quality Supervision, Inspection and Quarantine: AQSIQ) ทั้งนี้ ภายหลังจากผู้แทนประชาชนแห่งชาติจีนเห็นชอบการปรับโครงสร้างหน่วยงานราชการของจีน เมื่อวันที่ 17 มีนาคม 2561 ได้ยุบ AQSIQ โดยมีการโอนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบและกักกันโรคของจีนไปรวมกับสำนักงานศุลกากรแห่งชาติจีน) ซึ่งจะมีการปรับปรุงรายชื่อผลไม้จากประเทศต่าง ๆ ที่อนุญาตให้นำเข้าอย่างต่อเนื่อง โดยสามารถนำเข้าผ่านด่านตรวจสอบและกักกันที่มีเจ้าหน้าที่และเครื่องมือที่ใช้ในการตรวจสอบและกักกันผลไม้นำเข้าจากต่างประเทศตามที่กำหนดเท่านั้น

ตารางที่ 2 ด้านตามเขตการปกครองระดับมณฑลในจีนที่อนุญาตให้นำเข้าผลไม้จากต่างประเทศทางเส้นทางขนส่งทางอากาศและทางเรือ

ภาค	เขตการปกครองระดับมณฑล	ด่านสนามบิน	ด่านท่าเรือ
เหนือ	กรุงปักกิ่ง	กรุงปักกิ่ง	-
	นครเทียนจิน	นครเทียนจิน	นครเทียนจิน
	มณฑลเหอเป่ย์	-	เมืองฉินหวงต้าว เมืองถังซาน
	มณฑลชานซี	นครไ่หยวน	-

ภาค	เขตการปกครอง ระดับมณฑล	ด่านสนามบิน	ด่านท่าเรือ
	เขตปกครองตนเอง มองโกเลียใน	เมืองเออร์ดอส	-
ตะวันออกเฉียงเหนือ	มณฑลเหอหนาน	นครเหลียวหยาง เมืองต้าเหลียน	เมืองต้าเหลียน
ตะวันออก	นครเซี่ยงไฮ้	นครเซี่ยงไฮ้	นครเซี่ยงไฮ้
	มณฑลเจียงซู	นครหนานจิง เมืองสวีโจว	นครหนานจิง เมืองเหลียนหยุนก่าง เมืองไท่ชาง เมืองเหยียนเฉิง
	มณฑลเจ้อเจียง	นครหางโจว เมืองอู่ เมืองหนิงโป	เมืองจินโจว เมืองโจวซาน เมืองหนิงโป เมืองไถโจว
	มณฑลอานฮุย	นครเหอเฟย เมืองหวงซาน	เมืองถงหลิง
	มณฑลฝูเจี้ยน	นครฝูโจว เมืองเซี่ยเหมิน	นครฝูโจว เมืองเซี่ยเหมิน
	มณฑลเจียงซี	นครหนานชาง	-
	มณฑลซานตง	นครจี้หนาน เมืองชิงต่าว	เมืองชิงต่าว
กลาง	มณฑลเหอหนาน	นครเจิ้งโจว	-
	มณฑลหูเป่ย์	นครอู่ฮั่น เมืองเอ้อโจว	-
	มณฑลหูหนาน	นครฉางซา เมืองจางเจียเจี๋ย	เมืองเยี้ยวหยาง
ใต้	มณฑลกว่างตุง	นครกว่างโจว เมืองเซินเจิ้น เมืองเจียหยาง	นครกว่างโจว เมืองเซินเจิ้น เมืองฝอซาน เมืองตงก่วน เมืองจงซาน เมืองจูไห่ เมืองซัวเถา เมืองจ้านเจียง
	เขตปกครองตนเอง กว่างซีจ้วง	นครหนานหนิง เมืองกู่ยฺหลิน	เมืองฝางเฉิงก่าง เมืองซินโจว
	มณฑลไห่หนาน	-	เมืองตงฟาง เมืองตานโจว
ตะวันตกเฉียงใต้	นครฉงชิ่ง	นครฉงชิ่ง	นครฉงชิ่ง
	มณฑลเสฉวน	นครเฉิงตู	-
	มณฑลกุ้ยโจว	นครกุ้ยหยาง	-
	มณฑลยูนนาน	นครคุนหมิง	เขตปกครองตนเองชนชาติไต สิบสองปันนา
ตะวันตกเฉียงเหนือ	มณฑลส่านซี	นครซีอาน	-
	มณฑลกานซู่	นครหลานโจว	-
	เขตปกครองตนเอง ซินเจียงอุยกูร์	นครอูรุมชี เมืองคาซการ์	-

ที่มา: รายชื่อสถานที่ควบคุมตรวจสอบผลไม้นำเข้าตามรายชื่อที่ประกาศในเว็บไซต์ศุลกากรแห่งชาติจีน เมื่อวันที่ 30 กรกฎาคม 2567

(<http://www.customs.gov.cn/customs/ztl86/302310/2394720/4852287/index.html>)

อย่างไรก็ดี จีนมีการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของด่านสากล รวมถึงบุคลากรในด้านการตรวจสอบ และกักกันผลไม้เพื่อเปิดให้สามารถนำเข้าผลไม้ต่างประเทศในด่านสากลต่าง ๆ เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

ตามสภาพความต้องการของตลาดเช่นกัน รายชื่อด่านที่กำหนดซึ่งมีสถานที่ควบคุมตรวจสอบผลไม้นำเข้าจากต่างประเทศจึงมีการปรับเปลี่ยนอยู่เสมอ

ในส่วนของด่านทางบก (ทางถนนและทางรถไฟ) ที่กำหนดให้นำเข้าผลไม้ไทยตามพิธีสารว่าด้วยข้อกำหนดในการกักกันโรคและตรวจสอบสำหรับการส่งออกและนำเข้าผลไม้ผ่านประเทศที่สามระหว่างประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาชนจีน ซึ่งทั้งสองฝ่ายได้มีการลงนาม เมื่อวันที่ 13 กันยายน 2564 ประกอบด้วย

1. ด่านโหยวอี๋กวน (เมืองระดับอำเภอผิงเสียงของเมืองฉงจั่ว เขตปกครองตนเองกว่างซีจ้วง)
2. ด่านตงซิง (เมืองระดับอำเภอตงซิงของเมืองฝางเจิงก่าง เขตปกครองตนเองกว่างซีจ้วง)
3. ด่านรถไฟผิงเสียง (เมืองระดับอำเภอผิงเสียงของเมืองฉงจั่ว เขตปกครองตนเองกว่างซีจ้วง)
4. ด่านหลงปิง (เมืองระดับอำเภอจิ้งซีของเมืองไปเซ่อ เขตปกครองตนเองกว่างซีจ้วง)
5. ด่านสุยโซ่ว (อำเภอหลงโจวของเมืองฉงจั่ว เขตปกครองตนเองกว่างซีจ้วง)
6. ด่านโมฮาน (อำเภอเหมิ่งล่าของเขตปกครองตนเองชนชาติไตสิบสองปันนา มณฑลยูนนาน)
7. ด่านรถไฟโมฮาน (อำเภอเหมิ่งล่าของเขตปกครองตนเองชนชาติไตสิบสองปันนา มณฑลยูนนาน)
8. ด่านเทียนเป่า (อำเภอหมาลีฟัวของเขตปกครองตนเองชนชาติจ้วงและม้งเหวินชาน มณฑลยูนนาน)
9. ด่านเหอโซ่ว (อำเภอปกครองตนเองชนชาติเหยาเหอโซ่วของเขตปกครองตนเองชนชาติฮานีและอีหงเหอ มณฑลยูนนาน)
10. ด่านรถไฟเหอโซ่ว (อำเภอปกครองตนเองชนชาติเหยาเหอโซ่วของเขตปกครองตนเองชนชาติฮานีและอีหงเหอ มณฑลยูนนาน)

ที่ผ่านมาการขนส่งผลไม้จากไทยไปจีนผ่านเส้นทางการขนส่งทางบกจะต้องดำเนินการตามพิธีสารว่าด้วยข้อกำหนดในการกักกันโรคและตรวจสอบสำหรับการขนส่งผลไม้ไทยที่ส่งออกผ่านประเทศที่สามเข้าสู่สาธารณรัฐประชาชนจีนระหว่างกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ของไทยกับกระทรวงควบคุมคุณภาพและตรวจสอบกักกันโรคของจีน (พิธีสารเส้นทาง R9 เข้าด่านโหยวอี๋กวน เขตปกครองตนเองกว่างซีจ้วง) ลงนามเมื่อวันที่ 24 มิถุนายน 2552 และพิธีสารว่าด้วยข้อกำหนดในการกักกันโรคและตรวจสอบสำหรับการส่งออกและนำเข้าผลไม้ไทยผ่านประเทศที่สามระหว่างประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาชนจีนระหว่างกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ของไทยกับกระทรวงควบคุมคุณภาพและตรวจสอบกักกันโรคของจีน (พิธีสารเส้นทาง R3A เข้าด่านโมฮาน มณฑลยูนนาน) ลงนามเมื่อวันที่ 21 เมษายน 2554

อย่างไรก็ดี เมื่อวันที่ 29 เมษายน 2563 กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ของไทยได้บรรลุข้อตกลงร่วมกันกับกระทรวงศุลกากรของจีน (ศุลกากรแห่งชาติจีน) เกี่ยวกับพิธีสารว่าด้วยข้อกำหนดในการกักกันโรคและตรวจสอบสำหรับการส่งออกและนำเข้าผลไม้ผ่านประเทศที่สามระหว่างประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาชนจีนระหว่างกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ของไทยกับกระทรวงศุลกากรของจีน จนนำไปสู่การลงนามในพิธีสารดังกล่าว เมื่อวันที่ 13 กันยายน 2564

สาระสำคัญในพิธีสารฯ ได้แก่

1. ผลไม้ที่นำเข้าและส่งออกของทั้งสองฝ่ายจะต้องเป็นผลไม้ที่ถูกระบุไว้ในรายการชนิดผลไม้ที่ได้รับอนุญาตจากศุลกากรแห่งชาติจีน (GACC) และกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ของไทย โดยทั้งสองฝ่ายจะต้องจัดส่งข้อมูลหมายเลขทะเบียนของสวนผลไม้ และโรงคัดบรรจุ ซึ่งได้รับการขึ้นทะเบียนและได้รับการรับรองจากทั้งสองฝ่าย โดยปัจจุบันผลไม้ของไทยที่จีนอนุญาตให้นำเข้ามีจำนวน 23 รายการ ซึ่งต้องมาจากสวนและโรงคัดบรรจุที่ได้รับการขึ้นทะเบียนและประกาศโดยกรมวิชาการเกษตร และศุลกากรแห่งชาติจีนแล้วเท่านั้น

2. ผลไม้สดของไทยและเงินต้องนำเข้ามาและส่งออกจากจุดนำเข้าและส่งออกที่ทั้งสองฝ่าย กำหนดเท่านั้น โดยฝ่ายไทย ได้แก่ เชียงของ มุกดาหาร นครพนม บ้านฝักกาด บึงกาฬ และหนองคาย ฝ่ายจีน ได้แก่ โหย่วอี้กวน ตงซิง สถานีรถไฟผิงเสียง หลงปิง สุยโซ่ว ในเขตปกครองตนเองกว่างซีจ้วง (เขตฯ กว่างซีจ้วง) และโมฮาน สถานีรถไฟโมฮาน เหวโซ่ว สถานีรถไฟเหวโซ่ว และเทียนเป่า ในมณฑลยูนนาน

ทั้งนี้ ในทางปฏิบัติด้านสลุยโซ่ว แม้ว่าจะมีสถานที่ควบคุมตรวจสอบผลไม้นำเข้า แต่ยังไม่สามารถนำเข้าผลไม้จากไทยได้ เนื่องจากอยู่ระหว่างการพัฒนาสาธารณูปโภคพื้นฐานเพื่อยกระดับเป็นด่านสากล โดยด่านสลุยโซ่วได้ผ่านการตรวจรับระดับมณฑลจากเขตฯ กว่างซีจ้วง ไปแล้ว เมื่อวันที่ 26 ธันวาคม 2566 ปัจจุบันอยู่ระหว่างการตรวจรับระดับประเทศ คาดว่าจะดำเนินการได้แล้วเสร็จในปี 2567 ในขณะที่ด่านสถานีรถไฟเหวโซ่ว แม้ว่าจะเป็นด่านสากลแต่ยังอยู่ระหว่างการพิจารณาก่อสร้างสถานที่ควบคุมตรวจสอบผลไม้นำเข้า

จุดนำเข้าและส่งออผลไม้ทางบกตามพิธีสารฯ (จุดนำเข้าฝั่งจีนที่สามารถนำเข้าได้ในปัจจุบันระบุบนพื้นหลังสีเหลือง)

3. ฉลากบรรจุภัณฑ์ผลไม้สดทุกชนิดต้องเป็นไปตามที่กำหนด โดยผลไม้ไทยต้องระบุหมายเลขทะเบียนสวน และหมายเลขทะเบียนโรงคัดบรรจุ ตามที่ได้รับการขึ้นทะเบียนและประกาศในเว็บไซต์ของศุลกากรแห่งชาติจีนแล้ว นอกจากนี้ ซิลปิดตู้สินค้าต้องเป็นไปตามรูปแบบที่กำหนด

4. ไบร่รับรองสุขอนามัยพืชสำหรับการนำเข้าและส่งออผลไม้ระหว่างไทยและจีนทางบก ต้องระบุหมายเลขตู้สินค้า และหมายเลขซิลทุกครั้ง โดยไบร่รับรองสุขอนามัยพืชมีผลบังคับใช้ 10 วัน

5. ด้านส่งออกตามที่กำหนด ต้องส่งสำเนาใบรับรองสุขอนามัยพืชฉบับจริงทาง email หรือผ่านระบบใบรับรองสุขอนามัยพืชอิเล็กทรอนิกส์ให้กับด่านนำเข้าตามที่กำหนด ล่วงหน้าก่อนที่สินค้าจะเดินทางมาถึง

6. ลำไยสดส่งออกไปจีนต้องมีใบรับรองสุขอนามัยที่รับรองปริมาณสารซัลเฟอร์ไดออกไซด์ ตกค้างกำกับไปพร้อมกับสินค้าทุกครั้ง

7. ผู้สินค้าผลไม้จะต้องไม่ถูกเปิดระหว่างการขนส่งผ่านประเทศที่สาม

8. เมื่อสินค้าเดินทางมาถึงด่านนำเข้า เจ้าหน้าที่จะตรวจสอบซีส เอกสารที่เกี่ยวข้อง และความถูกต้องสมบูรณ์ของสินค้า

8.1 หากพบว่ามีการปลอมแปลงใบรับรองสุขอนามัยพืชหรือใบรับรองสุขอนามัยพืช ไม่สอดคล้องกับข้อมูลในเอกสารที่ได้จัดส่งให้ล่วงหน้าตามข้อ 5 สินค้านั้นจะถูกปฏิเสธการนำเข้า

8.2 หากพบว่าสินค้าที่ส่งไปไม่สอดคล้องกับที่ระบุไว้ในใบรับรองสุขอนามัยพืช ซีสถูกทำลาย หรือพบการปลอมปนผลไม้ที่มีถิ่นกำเนิดจากประเทศอื่น สินค้านั้นจะถูกปฏิเสธการนำเข้าหรือทำลาย

8.3 หากผลไม้มีการตรวจพบสารกำจัดศัตรูพืช หรือสารเคมีตกค้างที่มีปริมาณเกินกว่าค่ามาตรฐานที่กำหนด หรือตรวจพบศัตรูพืชกักกัน หรือพบการปฏิบัติไม่สอดคล้องกับพิธีสาร สำนักงานศุลกากรแห่งชาติจีน จะปฏิบัติการตามวิธีการที่ระบุไว้ในข้อ 12 ของ “พิธีสารว่าด้วยข้อกำหนดด้านการกักกันโรค และตรวจสอบสำหรับสินค้าผลไม้เมืองร้อนที่ส่งออกจากไทยไปจีน” ในขณะที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จะปฏิบัติการตามวิธีการที่ระบุไว้ในข้อ 11 ของ “พิธีสารว่าด้วยข้อกำหนดด้านการกักกันโรคและตรวจสอบสำหรับสินค้าผลไม้ที่ส่งออกจากจีนไปไทย” ฉบับลงนามเมื่อวันที่ 29 ตุลาคม 2547

9. แต่ละฝ่ายจะต้องแจ้งข้อมูลปัญหาการปฏิบัติที่ไม่สอดคล้องให้แต่ละฝ่ายทราบโดยเร็วที่สุด เพื่อสืบค้นหาสาเหตุข้อเท็จจริงของปัญหาและกำหนดมาตรการเพื่อแก้ไขปัญหายังมีประสิทธิภาพโดยเร่งด่วน

ตารางที่ 3 บัญชีรายชื่อผลไม้ที่ประเทศจีนอนุญาตให้นำเข้าและรายชื่อประเทศ/เขตที่ส่งออก

(ประกาศ General Administration of Customs of the People's Republic of China ณ วันที่ 9 สิงหาคม 2567)

ทวีป	ชื่อประเทศ/เขตที่ส่งออก	ประเภทผลไม้
เอเชีย	ปากีสถาน	มะม่วง (<i>Mangifera indica</i> ; Mango) พวงส้ม [ส้มเปลือกกล่อน (<i>Citrus reticulata</i> ; Mandarin) ส้ม (<i>Citrus sinensis</i> ; Orange)] เชอร์รี่ (<i>Prunus avium</i> ; Cherry)
	เกาหลีเหนือ	Sweetberry (<i>Lonicera caerulea var. edulis</i> ; Sweetberry honeysuckle) Lingonberry (<i>Vaccinium sp.</i> ; Lingonberry) (ใช้เฉพาะแปรรูปเท่านั้น)
	ฟิลิปปินส์	สับปะรด (<i>Ananas comosus</i> ; Pineapple) กล้วย (<i>Musa sp.</i> ; Banana) มะม่วง (<i>Mangifera Indica</i> ; Mango) มะละกอ (<i>Carica papaya</i> ; Papaya) มะพร้าว (<i>Cocos nucifera</i> ; Fresh Young Coconut) Avocado (<i>Persea americana</i> ; Avocado) ทูเรียน (<i>Durio zibethinus</i> ; Durian)
	เกาหลีใต้	องุ่น (<i>Vitis vinifera</i> ; Grape)
	คีร์กีซสถาน	เชอร์รี่ (<i>Prunus avium</i> ; Cherry) แตงหวาน (<i>Cucumis melo</i> ; Melon) องุ่น (<i>Vitis vinifera</i> ; Grape) ผลไม้เมล็ดแข็ง [ลูกท้อ (<i>Prunus persica</i> ; Peach) Apricot (<i>Prunus armeniaca</i> ; Apricot)]
	กัมพูชา	กล้วย (<i>Musa supientum</i> ; Banana) มะม่วง (<i>Mangifera indica</i> ; Mango) ลำไย (<i>Dimocarpus longan</i> ; Longan) มะพร้าว (<i>Cocos nucifera</i> ; Coconut)

ทวีป	ชื่อประเทศ/ เขตที่ส่งออก	ประเภทผลไม้
	ลาว	กล้วย (<i>Musa sapientum</i> ; Banana) แตงโม (<i>Citrullus lanatus</i> ; Watermelon) เสาวรส (<i>Passiflora edulis</i> ; Passion fruit) พวงส้ม [ส้มเปลือกกล่อน (<i>Citrus reticulata</i>) ส้มโอ (<i>Citrus maxima</i>) มะนาว (<i>Citrus limon</i>)] มะม่วง (<i>Mangifera indica</i> ; Mango)
	มาเลเซีย	ลำไย (<i>Dimocarpus longan</i> ; Longan) มังคุด (<i>Garcinia mangostana</i> ; Mangosteen) ลิ้นจี่ (<i>Litchi chinensis</i> ; Litchi) มะพร้าว (<i>Cocos nucifera</i> ; Coconut) แตงโม (<i>Citrullus lanatus</i> ; Watermelon) มะละกอ (<i>Carica papaya</i> ; Papaya) เงาะ (<i>Nephelium lappaceum</i> ; Rambutan) สับปะรด (<i>Ananas comosus</i> ; Pineapple) ขนุน (<i>Artocarpus heterophyllus</i> ; Jackfruit) ทุเรียน (<i>Durio zibethinus</i> ; Durian)
	เมียนมา	ลำไย (<i>Dimocarpus longan</i> ; Longan) มังคุด (<i>Garcinia mangostana</i> ; Mangosteen) เงาะ (<i>Nephelium lappaceum</i> ; Rambutan) ลิ้นจี่ (<i>Litchi chinensis</i> ; Litchi) มะม่วง (<i>Mangifera indica</i> ; Mango) แตงโม (<i>Citrullus lanatus</i> ; Watermelon) แตงหวาน (<i>Cucumis melo</i> ; Melon) พุทรา Indian jujube (<i>Ziziphus mauritiana</i> ; Indian jujube) กล้วย (<i>Musa sapientum</i> ; Banana)
	ญี่ปุ่น	แอปเปิ้ล (<i>Malus domestica</i> ; Apple) สาลี่ (<i>Pyrus pyrifolia</i> ; Pear)
	บังกลาเทศ	มะม่วง (<i>Mangifera indica</i> ; Mango)
	ศรีลังกา	กล้วย (<i>Musa sapientum</i> ; Banana) สับปะรด (<i>Ananas comosus</i> ; Pineapple)
	คาซัคสถาน	ลูกท้อ (<i>Prunus persica</i> ; Peach) Apricot (<i>Prunus armeniaca</i> ; Apricot)
	ทาจิกิสถาน	เชอร์รี่ (<i>Prunus avium</i> ; Cherry) มะนาว (<i>Citrus limon</i> ; Lemon) องุ่น (<i>Vitis vinifera</i> ; Grape) ลูกพลับ (<i>Diospyros kaki</i> ; Persimmon)
	ไทย	มะขาม (<i>Tamarindus indica</i> ; Tamarind) น้อยหน่า (<i>Annona squamosa</i> ; Sugarapple) มะละกอ (<i>Carica papaya</i> ; Papaya) มะเฟือง (<i>Averrhoa carambola</i> ; Carambola) ฝรั่ง (<i>Psidium guajava</i> ; Guava) เงาะ (<i>Nephelium lappaceum</i> ; Rambutan) ชมพู่ (<i>Syzygium samarangense</i> ; Rose apple) ขนุน (<i>Artocarpus heterophyllus</i> ; Jackfruit) ลองกอง (<i>Lansium parasiticum</i> ; Long kong) สับปะรด (<i>Ananas comosus</i> ; Pineapple) ละมุด (<i>Manilkara zapota</i> ; Sapodilla) กล้วย (<i>Musa sp.</i> ; Banana) เสาวรส (<i>Passiflora caerulea</i> ; Passion fruit) เสาวรส (ผลสีม่วง) (<i>Passiflora edulis</i> ; Passion fruit) มะพร้าว (<i>Cocos nucifera</i> ; Coconut) ลำไย (<i>Dimocarpus longan</i> ; Longan) ทุเรียน (<i>Durio zibethinus</i> ; Durian) มะม่วง (<i>Mangifera indica</i> ; Mango) ลิ้นจี่ (<i>Litchi chinensis</i> ; Litchi) มังคุด (<i>Garcinia mangostana</i> ; Mangosteen) พวงส้ม [ส้มเปลือกกล่อน (<i>Citrus reticulata</i> ; Mandarin Orange) ส้ม (<i>Citrus sinensis</i> ; Orange) ส้มโอ (<i>Citrus maxima</i> ; Pomelo)]
	ตุรกี	เชอร์รี่ (<i>Prunus avium</i> ; Cherry) (ระงับการนำเข้า)
	บรูไน	แตงหวาน (<i>Cucumis melo</i> ; Melon)
	อุซเบกิสถาน	เชอร์รี่ (<i>Prunus avium</i> ; Cherry) แตงหวาน (<i>Cucumis melo</i> ; Melon) ทับทิม (<i>Punica granatum</i> ; Pomegranate) มะนาว (<i>Citrus limon</i> ; Lemon) องุ่น (<i>Vitis vinifera</i> ; Grape) ผลไม้เมล็ดแข็ง [เนคทารีน (<i>Prunus persica var. nectarine</i> ; Nectarine)

ทวีป	ชื่อประเทศ/ เขตที่ส่งออก	ประเภทผลไม้
		ลูกไทร (<i>Prunus domestica</i> , <i>Prunus salicina</i> ; Plum) Apricot (<i>Prunus armeniaca</i> ; Apricot)]
	อิสราเอล	พวกส้ม [ส้ม (<i>Citrus sinensis</i> ; Orange) ส้มโอ (<i>Citrus maxima</i> ; Pomelo (= <i>Citrus grandis</i> ตามชื่อพิธีสาร) ส้มเปลือกกล่อน (<i>Citrus reticulata</i> ; Mandarin) มะนาว (<i>Citrus limon</i> ; Lemon) ส้มโอ grapefruit (<i>Citrus paradisi</i> ; Grapefruit (= <i>Citrus paradise</i> ตามชื่อพิธีสาร))] (ผลไม้ดังกล่าวเป็นการทดลองนำเข้า)
	อิหร่าน	พวกส้ม [ส้ม (<i>Citrus sinensis</i>) ส้มเปลือกกล่อน (<i>Citrus reticulata</i>) มะนาวหวาน (<i>Citrus limetta</i>) แอปเปิ้ล (<i>Malus domestica</i> ; Apple)
	เนปาล	พวกส้ม [ส้มหวาน (<i>Citrus sinensis</i> ; Orange) ส้มเปลือกกล่อน (<i>Citrus reticulata</i> ; Mandarin) มะนาว (<i>Citrus limon</i> ; Lemon)] (ผลไม้ดังกล่าวให้ใช้และบริโภคเฉพาะในเขตปกครองตนเองทิเบตเท่านั้น)
	อินเดีย	มะม่วง (<i>Mangifera indica</i> ; Mango) องุ่น (<i>Vitis vinifera</i> ; Grape)
	อินโดนีเซีย	กล้วย (<i>Musa nana</i> ; Banana) ลำไย (<i>Dimocarpus longan</i> ; Longan) มังคุด (<i>Garcinia mangostana</i> ; Mangosteen) สลละ (<i>Salacca zalacca</i> ; Salacca) แก้วมังกร (<i>Hylocereus costaricensis</i> , <i>Hylocereus polyrhizus</i> , <i>Hylocereus undatus</i> ; Purple or super Red dragon fruit/ Red dragon fruit/ White dragon fruit) สับปะรด (<i>Ananas comosus</i> ; Pineapple)
	เวียดนาม	มะม่วง (<i>Mangifera Indica</i> ; Mango) ลำไย (<i>Dimocarpus longan</i> ; Longan) กล้วย (<i>Musa sp.</i> ; Banana) ลิ้นจี่ (<i>Litchi chinensis</i> ; Litchi) แตงโม (<i>Citrullus lanatus</i> ; Watermelon) เงาะ (<i>Nephelium lappaceum</i> ; Rambutan) ขนุน (<i>Artocarpus heterophyllus</i> ; Jackfruit) แก้วมังกร (<i>Hylocereus undulatus</i> ; Dragon Fruit/Pitahaya/Pitaya) มังคุด (<i>Garcinia mangostana</i> ; Mangosteen) พุเรียน (<i>Durio zibethinus</i> ; Durian) เสาวรส (<i>Passiflora edulis</i> ; Passion fruit) ทดลองนำเข้า โดยให้นำเข้าผ่านด่านชายแดนเขตปกครองตนเองกว่างซีจ้วงเพื่อมาแปรรูปเท่านั้น มะพร้าว (<i>Cocos nucifera</i> ; Fresh Young Coconut) (ทดลองนำเข้า)
	จีนไต้หวัน	กล้วย (<i>Musa sp.</i> ; Banana) มะพร้าว (<i>Cocos nucifera</i> ; Coconut) Pawpaw (<i>Chaenomeles sinensis</i> ; Pawpaw) มะละกอ (<i>Carica papaya</i> ; Papaya) มะเฟือง (<i>Averrhoa carambola</i> ; Fruit of Carambola) ฝรั่ง (<i>Psidium guajava</i> ; Guava) หมาก (<i>Areca catechu</i> ; Betel nut) ลูกไทร (<i>Prunus salicina</i> ; Plum) ปี่แป้ (ผีผา) (<i>Eriobotrya japonica</i> ; Loguat) ลูกพลับ (<i>Diospyros kaki</i> ; Persimmon) ลูกท้อ (<i>Prunus persica</i> ; Peach) พุทรา Indian jujube (<i>Ziziphus mauritiana</i> ; Indian jujube) บ๊วย (<i>Prunus mume</i> ; Japanese apricot, Mei) แก้วมังกร (<i>Hylocereus undulatus</i> , <i>Hylocereus polyrhizus</i> , <i>Hylocereus costaricensis</i> ; Dragon Fruit/ Pitahaya/Pitaya) แคนตาลูป (<i>Cucunmis melo</i> ; Melon, Cantaloupe) สาลี่ (<i>Pyrus pyrifolia</i> ; Pear) องุ่น (<i>Vitis vinifera</i> , <i>Vitis labrusca</i> และพันธุ์ลูกผสม ส่วนใหญ่เป็น องุ่นพันธุ์ลูกใหญ่ <i>Vitis vinifera</i> × <i>Vitis labrusca</i> ; Grape) น้อยหน่า (<i>Annona squamosa</i> ; Sugarapple)

ทวีป	ชื่อประเทศ/ เขตที่ส่งออก	ประเภทผลไม้
แอฟริกา	อียิปต์	พวกส้ม (<i>Citrus spp.</i>) องุ่น (<i>Vitis vinifera</i> ; Grape) อินทผลัม (<i>Phoenix dactylifera</i> ; Date) มะม่วง (<i>Mangifera indica</i> ; Mango) ทับทิม (<i>Punica granatum</i> ; Pomegranate)
	เบนิน	สับปะรด (<i>Ananas comosus</i> ; Pineapple)
	โมร็อกโก	พวกส้ม [ส้ม (<i>Citrus sinensis</i> ; Orange) ส้มเปลือกอ่อน (<i>Citrus reticulata</i> ; Mandarin) ส้ม clementine (<i>Citrus clementina</i> ; Clementine) ส้มโอ grapefruit (<i>Citrus paradisi</i> ; Grapefruit)]
	แอฟริกาใต้	พวกส้ม [ส้มเปลือกอ่อน (<i>Citrus reticulata</i> ; Mandarin) ส้ม (<i>Citrus sinensis</i> ; Orange) ส้มโอ grapefruit (<i>Citrus paradisi</i> ; Grapefruit) มะนาว (<i>Citrus limon</i> ; Lemon)] องุ่น (<i>Vitis vinifera</i> ; Grape) แอปเปิ้ล (<i>Malus domestica</i> ; Apple) สาหลี่ (<i>Pyrus communis</i> ; Pear) Avocado (<i>Persea americana</i> ; Avocado)
	แซมเบีย	บลูเบอร์รี่ (<i>Vaccinium spp.</i> ; Blueberry)
	เคนย่า	Avocado (<i>Persea americana</i> ; Avocado)
	แทนซาเนีย	Avocado (<i>Persea americana</i> Var Hass; Avocado)
	ซิมบับเว	พวกส้ม [ส้มเปลือกอ่อน (<i>Citrus reticulata</i> ; Mandarin) ส้ม (<i>Citrus sinensis</i> ; Orange) ส้มโอ grapefruit (<i>Citrus paradisi</i> ; Grapefruit) มะนาว (<i>Citrus limon</i> ; Lemon) มะนาวพันธุ์ <i>aurantifolia</i> (<i>Citrus aurantifolia</i> ; Lemon) ส้มเปรี้ยว (<i>Citrus aurantium</i> ; Sour orange)]
ยุโรป	เบลเยียม	สาหลี่ (<i>Pyrus communis</i> ; Pear)
	โปแลนด์	แอปเปิ้ล (<i>Malus domestica</i> ; Apple) บลูเบอร์รี่ (<i>Vaccinium spp.</i> ; Blueberry)
	ฝรั่งเศส	แอปเปิ้ล (<i>Malus domestica</i> ; Apple) กีวี (<i>Actinidia chinensis</i> , <i>Actinidia deliciosa</i> ; Kiwi fruit) กีวีเบอร์รี่ (<i>Actinidia arguta</i> ; Kiwi berry)
	เยอรมนี	แอปเปิ้ล (<i>Malus domestica</i> ; Apple)
	เนเธอร์แลนด์	สาหลี่ (<i>Pyrus communis</i> ; Pear)
	โปรตุเกส	องุ่น (<i>Vitis vinifera</i> ; Grape)
	ไซปรัส	พวกส้ม [ส้ม (<i>Citrus sinensis</i> ; Orange) มะนาว (<i>Citrus limon</i> ; Lemon) ส้มโอ grapefruit (<i>Citrus paradisi</i> ; Grapefruit) ส้ม Mandora (<i>Citrus sinensis</i> × <i>Citrus reticulata</i> ; Mandora)]
	สเปน	พวกส้ม [ส้มเปลือกอ่อน (<i>Citrus reticulata</i> ; Mandarin) ส้ม (<i>Citrus sinensis</i> ; Orange) ส้มโอ grapefruit (<i>Citrus paradisi</i> ; Grapefruit) มะนาว (<i>Citrus limon</i> ; Lemon)] ลูกท้อ (<i>Prunus persica</i> ; Peach) ลูกไหนด (<i>Prunus salicina</i> , <i>Prunus domestica</i> ; Plum) องุ่น (<i>Vitis vinifera</i> ; Grape) ลูกพลับ (<i>Diospyros kaki</i> ; Persimmon)
	เซอร์เบีย	แอปเปิ้ล (<i>Malus domestica</i> ; Apple) บลูเบอร์รี่ (<i>Vaccinium spp.</i> ; Blueberry)
	อังกาเรี	เชอร์รี่ (<i>Prunus avium</i> ; Cherry)
	กรีซ	กีวี (<i>Actinidia chinensis</i> ; <i>Actinidia deliciosa</i> ; Kiwi fruit)
	อิตาลี	กีวี (<i>Actinidia chinensis</i> , <i>Actinidia deliciosa</i> ; Kiwi fruit) พวกส้ม [ส้ม (<i>Citrus sinensis</i> cv. Tarocco, cv. Sanguinello, cv. Moro; Orange) มะนาว (<i>Citrus limon</i> cv. Femminello comune; Lemon) สาหลี่ (<i>Pyrus communis</i> ; Pear)

ทวีป	ชื่อประเทศ/ เขตที่ส่งออก	ประเภทผลไม้
อเมริกาเหนือ	ปานามา	กล้วย (<i>Musa sp.</i> ; Banana) สับปะรด (<i>Ananas comosus</i> ; Pineapple)
	ฮอนดูรัส	กล้วย (<i>Musa sp.</i> ; Banana)
	คอสตาริกา	กล้วย (<i>Musa AAA</i> ; Banana) สับปะรด (<i>Ananas comosus</i> ; Pineapple)
	แคนาดา	เชอร์รี่ (<i>Prunus avium</i> ; Cherry รัฐบริติชโคลัมเบีย) บลูเบอร์รี่ (<i>Vaccinium spp.</i> ; Blueberry รัฐบริติชโคลัมเบีย)
	สหรัฐอเมริกา	ลูกไหนด (<i>Prunus salicina, Prunus domestica</i> ; Plum. มลรัฐแคลิฟอร์เนีย) เชอร์รี่ (<i>Prunus avium</i> ; Cherry. มลรัฐวอชิงตัน มลรัฐออริกอน มลรัฐแคลิฟอร์เนีย มลรัฐไอดาโฮ) องุ่น (<i>Vitis vinifera</i> ; Grape. มลรัฐแคลิฟอร์เนีย) แอปเปิ้ล (<i>Malus domestica</i> ; Apple) พวกล้ม (<i>Citrus spp.</i> มลรัฐแคลิฟอร์เนีย มลรัฐฟลอริดา มลรัฐแอริโซนา มลรัฐเท็กซัส) สาลี่ (<i>Pyrus communis</i> ; Pear. มลรัฐแคลิฟอร์เนีย มลรัฐวอชิงตัน มลรัฐออริกอน) สตรอเบอร์รี่ (<i>Fragaria ananassa</i> ; Strawberry มลรัฐแคลิฟอร์เนีย) เนคทารีน (<i>Prunus persica var. nucipersica</i> ; Nectarine มลรัฐแคลิฟอร์เนีย) Avocado (<i>Persea americana</i> ; Avocado มลรัฐแคลิฟอร์เนีย) บลูเบอร์รี่ (<i>Vaccinium corymbosum, V. virgatum</i> กับพันธุ์ลูกผสม; Blueberry)
	เม็กซิโก	Avocado (<i>Persea americana Var. Hass</i> ; Avocado) องุ่น (<i>Vitis vinifera</i> ; Grape) แบล็กเบอร์รี่ (<i>Rubus ulmifolius</i> ; Blackberry) ราสเบอร์รี่ (<i>Rubus idaeus</i> ; Raspberry) บลูเบอร์รี่ (<i>Vaccinium spp.</i> ; Blueberry) กล้วย (<i>Musa spp.</i> ; Banana)
	โดมินิกัน	Avocado (<i>Persea americana Var. Hass</i> ; Avocado)
อเมริกาใต้	อาร์เจนตินา	พวกล้ม [ส้ม (<i>Citrus sinensis</i> ; Orange) ส้มโอ Grapefruit (<i>Citrus paradisi</i> ; Grapefruit) ส้มเปลือกอ่อน (<i>Citrus reticulata</i> ; Mandarin) และพันธุ์ลูกผสม] มะนาว (<i>Citrus limon</i> ; Lemon) แอปเปิ้ล (<i>Malus domestica</i> ; Apple) สาลี่ (<i>Pyrus communis</i> ; Pear) บลูเบอร์รี่ (<i>Vaccinium spp.</i> ; Blueberry) เชอร์รี่ (<i>Prunus avium</i> ; Cherry) องุ่น (<i>Vitis vinifera</i> ; Table grapes)
	เวเนซุเอลา	Avocado (<i>Persea americana Var. Hass</i> ; Avocado)
	บราซิล	แตงหวาน (<i>Cucumis melo</i> ; Melon)
	เปรู	องุ่น (<i>Vitis vinifera</i> ; Grape) มะม่วง (<i>Mangifera indica</i> ; Mango) พวกล้ม [ส้มโอ Grapefruit (<i>Citrus paradisi</i> ; Grapefruit (= <i>Citrus x paradisi</i> ชื่อตามพิธีสาร)) ส้มเปลือกอ่อน (<i>Citrus reticulata</i> ; Mandarin (= <i>Citrus reticulata</i> ชื่อตามพิธีสาร)) และพันธุ์ลูกผสม] ส้ม (<i>Citrus sinensis</i>) มะนาวพันธุ์ <i>Citrus aurantifolia</i> มะนาวพันธุ์ <i>Citrus latifolia</i>] Avocado (<i>Persea americana</i> ; Avocado) บลูเบอร์รี่ (<i>Vaccinium spp.</i> ; Blueberry)
	เอกวาดอร์	กล้วย (<i>Musa sp.</i> ; Banana) มะม่วง (<i>Mangifera indica</i> ; Mango) แก้วมังกร (รวมแก้วมังกรสีเหลือง (<i>Hylocereus megalanthus</i> (= <i>Hylocereus magalanthus</i> ชื่อตามพิธีสาร)) แก้วมังกรสีแดง (<i>Hylocereus undatus</i> ; Dragon Fruit/Pitahaya/Pitaya))
	โคลัมเบีย	กล้วย (<i>Musa sp.</i> ; Banana) Avocado (<i>Persea americana</i> ; Avocado)
	อูรุกวัย	พวกล้ม [ส้ม (<i>Citrus sinensis</i> ; Orange) ส้มเปลือกอ่อนและพันธุ์ลูกผสม (<i>Citrus reticulata</i> and their hybrids; Mandarin) ส้มโอ Grapefruit (<i>Citrus paradisi</i> ; Grapefruit) มะนาว (<i>Citrus limon</i> ; Lemon)] บลูเบอร์รี่ (<i>Vaccinium spp.</i> ; Blueberry)

ทวีป	ชื่อประเทศ/ เขตที่ส่งออก	ประเภทผลไม้
	ชิลี	กีวี (<i>Actinidia chinensis, Actinidia deliciosa</i> ; Kiwi fruit) แอปเปิ้ล (<i>Malus domestica</i> ; Apple) องุ่น (<i>Vitis vinifera</i> ; Grape) ลูกไทร (<i>Prunus salicina, Prunus domestica</i> ; Plum) เชอร์รี่ (<i>Prunus avium</i> ; Cherry) ลูกท้อ (<i>Prunus persica</i> ; Peach) Apricot (<i>Prunus armeniaca</i> ; Apricot) บลูเบอร์รี่ (<i>Vaccinium spp.</i> ; Blueberry) Avocado (<i>Persea americana</i> ; Avocado) เนคทารีน (<i>Prunus persica var. nectarine</i> ; Nectarine) สาลี่ (<i>Pyrus communis</i> ; Pear) พวกล้ม [ส้มเปลือกอ่อน (<i>Citrus reticulata</i> และพันธุ์ลูกผสม; Mandarin) ส้มโอ Grapefruit (<i>Citrus paradisi</i> ; Grapefruit) ส้ม (<i>Citrus sinensis</i> ; Orange) มะนาว (<i>Citrus limon</i> ; Lemon)]
โอเชียเนีย	ออสเตรเลีย	พวกล้ม [ส้ม (<i>Citrus sinensis</i> ; Orange) ส้มเปลือกอ่อน (<i>Citrus reticulata</i> ; Mandarin) มะนาว (<i>Citrus limon</i> ; Lemon) ส้มโอ Grapefruit (<i>Citrus paradisi</i> ; Grapefruit) Lime (<i>Citrus aurantifolia, Citrus latifolia, Citrus limonia</i> ; Lime) ส้มแทงเจโล (<i>Citrus tangelo</i>) ส้มโอ Grapefruit หวานพันธุ์ลูกผสม (<i>Citrus grandis x Citrus paradisi</i>)] มะม่วง (<i>Mangifera indica</i> ; Mango) แอปเปิ้ล (<i>Malus domestica</i> ; Apple, มลรัฐแทสมาเนีย) องุ่น (<i>Vitis vinifera</i> ; Grape) เชอร์รี่ (<i>Prunus avium</i> ; Cherry) ผลไม้เมล็ดแข็ง [เนคทารีน (<i>Prunus persica var. nectarine</i> ; Nectarine) ลูกท้อ (<i>Prunus persica</i> ; Peach) ลูกไทร (<i>Prunus domestica, Prunus salicina</i> ; Plum) Apricot (<i>Prunus armeniaca</i> ; Apricot)]
	นิวซีแลนด์	พวกล้ม [ส้มเปลือกอ่อน (<i>Citrus reticulata, Citrus deliciosa, Citrus unshiu</i> ; Mandarin) ส้ม (<i>Citrus sinensis</i> ; Orange) มะนาว (<i>Citrus limon, Citrus meyeri</i> ; Lemon)] แอปเปิ้ล (<i>Malus domestica</i> ; Apple) เชอร์รี่ (<i>Prunus avium</i> ; Cherry) องุ่น (<i>Vitis vinifera</i> ; Grape) กีวี (<i>Actinidia chinensis, Actinidia deliciosa, Actinidia deliciosa X Actinidia chinensis</i> ; Kiwi fruit) ลูกไทร (<i>Prunus salicina, Prunus domestica</i> ; Plum) สาลี่ (<i>Pyrus pyrifolia, Pyrus communis</i> ; Pear) บ๊วย (<i>Prunus mume</i> ; Japanese apricot, Mei) ลูกพลับ (<i>Diospyros kaki</i> ; Persimmon) Avocado (<i>Persea americana</i> ; Avocado)

หมายเหตุ: ชื่อผลไม้ดังกล่าวมีทั้งชื่อภาษาละติน และชื่อภาษาอังกฤษ ชื่อภาษาละตินทางวิทยาศาสตร์เป็นตัวเอน นอกจากผลไม้สดแล้ว ผลไม้แห้ง ศุลกากรจีนจะมีการประเมินความเสี่ยงเช่นเดียวกับผลไม้สดเช่นกัน โดยมีการประกาศบัญชีรายชื่อผลไม้แห้งที่ประเทศจีนอนุญาตให้นำเข้าและรายชื่อประเทศ/เขตที่ส่งออก ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 บัญชีรายชื่อผลไม้แห้งที่ประเทศจีนอนุญาตให้นำเข้าและรายชื่อประเทศ/เขตที่ส่งออกตามรายการอาหารนำเข้าจีนที่สอดคล้องตามเงื่อนไขการประเมินความเสี่ยงและมีการค้าดั้งเดิมระหว่างกันกับจีน

ชนิดผลไม้แห้ง	ชื่อประเทศ/เขตที่ส่งออก
ขนุนแห้ง	เวียดนาม
กล้วยหอม และ กล้วยแห้ง	บราซิล ฟิลิปินส์ ไทย เวียดนาม
สับปะรดแห้ง	เยอรมนี ฟิลิปินส์ โคลัมเบีย ไทย เวียดนาม
อะโวคาโดแห้ง	เม็กซิโก
มังคุดแห้ง	ไทย

ชนิดผลไม้แห้ง	ชื่อประเทศ/เขตที่ส่งออก
ฝรั่งแห้ง	ไทย จีนไต้หวัน
พุทราแดงแห้ง	เยอรมนี คีร์กีซสถาน ซาอุดีอาระเบีย ไทย อิหร่าน จอร์แดน
มะม่วงแห้ง	ฟิลิปปินส์ เมียนมา ไทย จีนไต้หวัน
มะนาว และ lime แห้ง	เยอรมนี ไทย
มะเดื่อฝรั่ง (fig) แห้ง	อัฟกานิสถาน เยอรมนี สหรัฐอเมริกา เม็กซิโก ไทย ตุรกี อิหร่าน เวียดนาม
อินทผลัมแห้ง	สหรัฐอเมริกา รัสเซีย ปากีสถาน ซาอุดีอาระเบีย อิรัก อิหร่าน อิสราเอล
มะพร้าวแห้ง เนื้อมะพร้าวแห้ง	ฟิลิปปินส์ มาเลเซีย สหรัฐอเมริกา เมียนมา ศรีลังกา ไทย อินโดนีเซีย เวียดนาม
มะกอกแห้ง	เมียนมา สเปน กรีซ
แคนตาลูปแห้ง	ไทย
ลูกตาลแห้ง	เมียนมา ไทย เวียดนาม
บลูเบอร์รี่แห้ง	ไทย
ลูกโหนดแห้ง	ออสเตรเลีย เยอรมนี ฝรั่งเศส สหรัฐอเมริกา ไทย ชิลี จีนไต้หวัน อุซเบกิสถาน เซอร์เบีย
ลิ้นจี่แห้ง	ฟิลิปปินส์ ไทย เวียดนาม
ทุเรียนแห้ง	ไทย
ลำไยแห้ง	ลาว เมียนมา ไทย เวียดนาม จีนไต้หวัน
มะขามแห้ง	ฟิลิปปินส์ ลาว เมียนมา ไทย
แครนเบอร์รี่แห้ง	สหรัฐอเมริกา ไทย จีนไต้หวัน
บ๊วยแห้ง	ออสเตรเลีย เยอรมนี ฝรั่งเศส สหรัฐอเมริกา ไทย ชิลี จีนไต้หวัน
กีวีแห้ง	สหรัฐอเมริกา
มะละกอแห้ง	ไทย
แอปเปิ้ลแห้ง	เยอรมนี สหรัฐอเมริกา
องุ่นแห้ง (ลูกเกต)	อัฟกานิสถาน อาร์เจนตินา ออสเตรเลีย เยอรมนี คาซัคสถาน คีร์กีซสถาน มาเลเซีย สหรัฐอเมริกา แอฟริกาใต้ ญี่ปุ่น ไทย ตุรกี อุซเบกิสถาน กรีซ อิหร่าน ชิลี จีนไต้หวัน
Russian olive แห้ง	อุซเบกิสถาน
แตงหวาน (melon) แห้ง	อุซเบกิสถาน
พุทรา Indian jujube แห้ง	เมียนมา
Apricot แห้ง	อัฟกานิสถาน คีร์กีซสถาน สหรัฐอเมริกา ทาจิกิสถาน ตุรกี อุซเบกิสถาน
เชอร์รี่แห้ง	ออสเตรเลีย เยอรมนี ฝรั่งเศส สหรัฐอเมริกา ไทย ชิลี จีนไต้หวัน

ที่มา: <http://43.248.49.223>

รายการอาหารนำเข้าจีนที่สอดคล้องตามเงื่อนไขการประเมินความเสี่ยงและประเทศ/เขตแดนที่มีการค้าดั้งเดิมกับจีน สืบค้นวันที่ 15 สิงหาคม 2567)

ในขณะที่ผลไม้แช่แข็งนั้น ศุลกากรแห่งชาติจีนประเมินว่ามีความเสี่ยงต่ำ เมื่อเดือนสิงหาคม 2567 จึงได้ยกเลิกบัญชีรายชื่อผลไม้แช่แข็งที่ประเทศจีนอนุญาตให้นำเข้าและรายชื่อประเทศ/เขตที่ส่งออกตามรายการอาหารนำเข้าจีนที่สอดคล้องตามเงื่อนไขการประเมินความเสี่ยงและมีการค้าดั้งเดิมระหว่างกันกับจีน

และอนุญาตให้ผลไม้แช่แข็งที่สอดคล้องกับกฎระเบียบด้านมาตรการความปลอดภัยทางอาหารของจีนสามารถส่งเข้าประเทศจีนได้

ในปัจจุบันข้อมูลการนำเข้าผลไม้ของจีนที่ฝ่ายเกษตรฯ กว่างโจว สามารถเข้าถึงได้เป็นข้อมูลที่ไม่ได้แสดงการนำเข้าตามเขตดูแลของศุลกากรจีน แต่แสดงผลตามการค้าระหว่างประเทศของแต่ละเขต การปกครองระดับมณฑลของจีน โดยเก็บสถิติตามการนำเข้าของผู้นำเข้าที่จดทะเบียนในมณฑลนั้น ๆ ตามสถิติที่ศุลกากรจีนรายงาน ผู้นำเข้าสามารถยื่นนำเข้าผลไม้ที่ด่านใดของจีนก็ได้ ซึ่งตามปกติแล้วส่วนใหญ่ผู้นำเข้าที่จดทะเบียนผู้นำเข้าในมณฑลใดก็นำเข้าผลไม้ผ่านด่านของมณฑลนั้นหากมีสถานที่ควบคุมตรวจสอบผลไม้นำเข้า และสินค้าก็นำเข้ามาจำหน่ายในมณฑลที่ผู้นำเข้าจดทะเบียนผู้นำเข้าหรือกระจายต่อไปยังมณฑลใกล้เคียงที่ไม่มีสถานที่ควบคุมตรวจสอบผลไม้นำเข้า แต่อย่างไรก็ดีก็พบว่ามีจำนวนไม่น้อยที่ผู้นำเข้านำเข้ามาแล้วกระจายส่งต่อไปจำหน่ายยังพื้นที่อื่นของจีน ดังที่จะกล่าวถึงต่อไป

ตารางที่ 5 ปริมาณการนำเข้าผลไม้และลูกนัตที่บริโภคได้ใน HS Code 08 จากประเทศไทยของจีน ปี 2565 - 2566 ตามปริมาณการค้าต่างประเทศรายเขตการปกครองระดับมณฑลของจีน

ลำดับ	เขตการปกครองระดับมณฑล	จำนวนประชากร (ล้านคน)	ปี 2565		ปี 2566		การเปลี่ยนแปลงปี 2566 เทียบปี 2565 (%)
			ปริมาณนำเข้า (ตัน)	สัดส่วนการนำเข้า (%)	ปริมาณนำเข้า (ตัน)	สัดส่วนการนำเข้า (%)	
	รวมทั้งหมด	1,410	2,167,773	100.00	2,299,397	100.00	6.07
1	มณฑลกว่างตุง	127.06	813,501	37.53	792,496	34.47	-2.58
2	มณฑลยูนนาน	46.73	276,387	12.75	331,425	14.41	19.91
3	มณฑลเจ้อเจียง	66.27	304,531	14.05	253,498	11.02	-16.76
4	นครเซี่ยงไฮ้	24.87	149,138	6.88	169,873	7.39	13.90
5	นครฉงชิ่ง	31.91	214,367	9.89	158,603	6.90	-26.01
6	เขตปกครองตนเองกว่างซีจ้วง	50.27	94,604	4.36	153,156	6.66	61.89
7	มณฑลฝูเจี้ยน	41.83	101,534	4.68	89,946	3.91	-11.41
8	มณฑลเสฉวน	83.68	11,659	0.54	63,763	2.77	446.91
9	มณฑลชานตง	101.23	51,119	2.36	63,212	2.75	23.65
10	มณฑลหูหนาน	65.68	38,804	1.79	43,641	1.90	12.46
11	มณฑลเหอเป่ย์	73.93	92	0.00	38,747	1.69	418.6 เท่า
12	กรุงปักกิ่ง	21.86	6,442	0.30	28,377	1.23	340.49
13	นครเทียนจิน	13.64	40,065	1.85	28,135	1.22	-29.78
14	มณฑลเจียงซู	85.26	28,281	1.30	19,642	0.85	-30.55
15	มณฑลอานฮุย	61.21	9,494	0.44	16,622	0.72	75.08
16	มณฑลไห่หนาน	10.43	10,213	0.47	13,568	0.59	32.85
17	มณฑลหูเป่ย์	58.38	641	0.03	11,894	0.52	17.6 เท่า
18	มณฑลกุ้ยโจว	38.65	8,006	0.37	10,346	0.45	29.24
19	มณฑลเหอหลิน	41.82	1,166	0.05	4,848	0.21	315.95
20	มณฑลเหอหนาน	98.15	2,272	0.10	3,179	0.14	39.93
21	มณฑลชิงไห่		-	-	1,380	0.06	-

ลำดับ	เขตการปกครองระดับมณฑล	จำนวนประชากร (ล้านคน)	ปี 2565		ปี 2566		การเปลี่ยนแปลงปี 2566 เทียบปี 2565 (%)
			ปริมาณนำเข้า (ตัน)	สัดส่วนการนำเข้า (%)	ปริมาณนำเข้า (ตัน)	สัดส่วนการนำเข้า (%)	
22	มณฑลส่านซี	39.52	1,395	0.06	1,344	0.06	-3.61
23	มณฑลเฮยหลงเจียง	30.99	231	0.01	748	0.03	223.76
24	มณฑลชานซี	34.66	-	-	302	0.01	-
25	เขตปกครองตนเองซินเจียงอุยกูร์	25.98	33	0.00	240	0.01	634.89
26	มณฑลเจียงซี	45.15	3,792	0.17	197	0.01	-94.80
27	มณฑลจี๋หลิน	23.39	9	0.00	190	0.01	20.1 เท่า
28	เขตปกครองตนเองทิเบต	3.65	-	-	26	0.00	-
29	มณฑลกานซู	24.65	-	-	0.16	0.00	-

จากตารางที่ 1 และ 6 พบว่าในปี 2566 ไทยมีการส่งออกผลไม้และลูกนัตที่บริโภคได้ใน HS Code 08 ไปยังจีนปริมาณ 2,358,103 ตัน ในขณะที่จีนมีการนำเข้าจากไทยปริมาณ 2,299,397 ตัน ซึ่งสถิติปริมาณที่แตกต่างกันขึ้นกับการยื่นสำแดงของผู้ส่งออก และผู้นำเข้ากับศุลกากรของประเทศนั้น ๆ การวิเคราะห์สถิติในรายงานฉบับนี้จะขอใช้ฐานข้อมูลการนำเข้าทางฝั่งจีนเป็นหลัก โดยพบว่าผู้นำเข้าผลไม้และลูกนัตที่บริโภคได้ใน HS Code 08 จากประเทศไทยในปี 2566 ส่วนใหญ่จดทะเบียนผู้นำเข้าในมณฑลกวางตุ้ง นั่นคือผู้นำเข้าในมณฑลกวางตุ้งมีการค้าผลไม้และลูกนัตที่บริโภคได้ใน HS Code 08 กับไทยมากถึง 792,496 ตัน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 34.47 ของปริมาณการนำเข้าผลไม้ไทยของจีน รองลงมาคือมณฑลยูนนานปริมาณ 331,425 ตัน และมณฑลเจ้อเจียงปริมาณ 253,498 ตัน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 14.41 และ 11.02 ตามลำดับ โดยมีการนำเข้าจากผู้นำเข้าที่จดทะเบียนผู้นำเข้าในมณฑลยูนนาน และเขตฯ กว่างซีจ้วง มีสัดส่วนรวมร้อยละ 21.07 ของปริมาณการนำเข้าผลไม้และลูกนัตที่บริโภคได้ใน HS Code 08 จากไทยเพิ่มขึ้นจากในปี 2565 ที่มีการนำเข้าจากผู้นำเข้าที่จดทะเบียนผู้นำเข้าในมณฑลยูนนาน และเขตฯ กว่างซีจ้วง มีสัดส่วนรวมร้อยละ 17.11 ของปริมาณการนำเข้าผลไม้และลูกนัตที่บริโภคได้ใน HS Code 08 จากไทย

จากตารางข้างต้นน่าจะพออนุมานได้ว่าผู้นำเข้าที่จดทะเบียนในเขตการปกครองระดับมณฑลนั้น ๆ น่าจะเน้นทำตลาดที่มณฑลของตัวเองและมณฑลใกล้เคียงเป็นหลัก โดยยกเว้นมณฑลยูนนาน และเขตฯ กว่างซีจ้วง ซึ่งเป็นด่านนำเข้าผลไม้ที่สำคัญในเส้นทางขนส่งทางบกจากไทยไปจีน โดยผู้นำเข้าที่จดทะเบียนในมณฑลยูนนานและเขตฯ กว่างซีจ้วง ส่วนใหญ่น่าจะนำเข้าผลไม้ไทยผ่านเส้นทางการขนส่งทางบกเป็นหลัก เมื่อนำเข้ามาก็จำหน่ายต่อไปให้ผู้ค้าส่งและค้าปลีกรายอื่น ๆ ในมณฑลต่าง ๆ ของจีนต่อไป นอกจากนี้ ผู้นำเข้าที่จัดตั้งบริษัทในบริเวณชายแดนของมณฑลยูนนาน และเขตฯ กว่างซีจ้วง ที่เป็นจุดนำเข้าผลไม้ยังจะได้รับการสนับสนุนในการจัดตั้งบริษัทและการดำเนินงานในรูปแบบต่าง ๆ ตามนโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจชายแดนอีกด้วย จึงส่งผลให้มีปริมาณการนำเข้ามากจากผู้นำเข้าที่จดทะเบียนในมณฑลยูนนาน และเขตฯ กว่างซีจ้วง ในขณะที่มณฑลกวางตุ้งซึ่งเป็นมณฑลที่มีประชากรมากที่สุดของจีน จำนวน 127 ล้านคน (ประเทศจีน (แผ่นดินใหญ่) มีเขตการปกครองระดับมณฑลทั้งสิ้น 31 แห่ง มีประชากรรวม 1,410 ล้านคน) คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 9.01 ของประชากรทั้งประเทศ เป็นจุดนำเข้าดั้งเดิมของผลไม้ไทย และเป็นที่ตั้งของตลาดค้าส่งผักและผลไม้เจียงหนานนครกวางโจวซึ่งเป็นตลาดค้าส่งผลไม้นำเข้าที่สำคัญของจีน ทำให้มีปริมาณการนำเข้าผลไม้ไทยจากผู้นำเข้าที่จดทะเบียนในมณฑลกวางตุ้งอยู่ในระดับสูงเช่นกัน โดยสามารถนำเข้าผ่านด่านทางบกในมณฑลยูนนาน และเขตฯ กว่างซีจ้วง รวมถึงนำเข้าจากเส้นทางการขนส่งทางเรือจากไทย

ไปฮ่องกงซึ่งมีปริมาณเที่ยวเรือมาก แล้วขนส่งต่อทางรถยนต์จากฮ่องกงเข้าเมืองเซินเจิ้นก่อนที่จะกระจายในจีนหรือเข้าที่ตลาดเจียงหนาน และยังสามารถนำเข้าทางท่าเรือกว่างโจวหรือท่าเรือเซินเจิ้นตรงได้ด้วยเช่นกัน

เมื่ออนุมานตามข้อสังเกตข้างต้นและพิจารณาจำนวนประชากรของแต่ละมณฑล จะทำให้เห็นภาพตลาดการค้าและการบริโภคผลไม้ไทยในจีนได้ดีขึ้น โดยพบว่าตลาดทางตอนใต้ที่สำคัญ คือ มณฑลกว่างตุง และเขตฯ กว่างซีจ้วง ทางตอนกลาง คือ มณฑลหูหนาน ทางตะวันออก คือ มณฑลเจ้อเจียง นครเซี่ยงไฮ้ มณฑลฝูเจี้ยน และมณฑลชานตง ทางตะวันตก คือ มณฑลยูนนาน นครฉงชิ่ง และมณฑลเสฉวน ทางเหนือ คือ มณฑลเหอเป่ย์ กรุงปักกิ่ง และนครเทียนจิน

ตารางที่ 6 สถิติการนำเข้าผลไม้ไทยของจีนในปี 2565 - 2566 (ผลไม้ที่มีปริมาณการนำเข้ามากกว่าหนึ่งพันตัน)

ผลไม้	ปริมาณนำเข้า (ตัน)			มูลค่านำเข้า (ล้านดอลลาร์สหรัฐ)			มูลค่านำเข้าต่อ กก. (ดอลลาร์สหรัฐ)	
	ปี 2565	ปี 2566	เปลี่ยนแปลง (%)	ปี 2565	ปี 2566	เปลี่ยนแปลง (%)	ปี 2565	ปี 2566
ทุเรียน	783,581	928,645	18.51	3,843.98	4,558.69	18.59	4.91 (172.14)	4.91 (170.87)
มะพร้าว	522,815	589,640	12.78	416.76	439.17	5.38	0.80 (28.05)	0.74 (25.75)
ลำไย	380,434	327,296	-13.97	530.87	431.38	-18.74	1.40 (49.08)	1.32 (45.94)
มังคุด	183,083	206,645	12.87	545.51	618.93	13.46	2.98 (104.48)	3.00 (104.40)
ลำไยอบแห้ง	136,883	86,173	-37.05	184.44	125.09	-32.18	1.35 (47.33)	1.45 (50.46)
ส้มโอ	26,449	18,818	-28.85	50.19	33.80	-32.65	1.90 (66.61)	1.80 (62.64)
สับปะรด	6,921	5,742	-17.03	8.70	8.04	-7.61	1.26 (44.18)	1.40 (48.72)
กล้วย	5,851	4,677	-20.07	6.99	5.82	-16.78	1.20 (42.07)	1.24 (43.15)
มะม่วง	1,989	3,718	86.93	3.84	4.50	17.12	1.93 (67.67)	1.21 (42.11)
เงาะ	468	1,553	231.55	1.49	5.29	254.78	3.18 (111.49)	3.41 (118.67)

หมายเหตุ: 1. มูลค่านำเข้าต่อ กก. ภายในวงเล็บหน่วยเป็นบาท

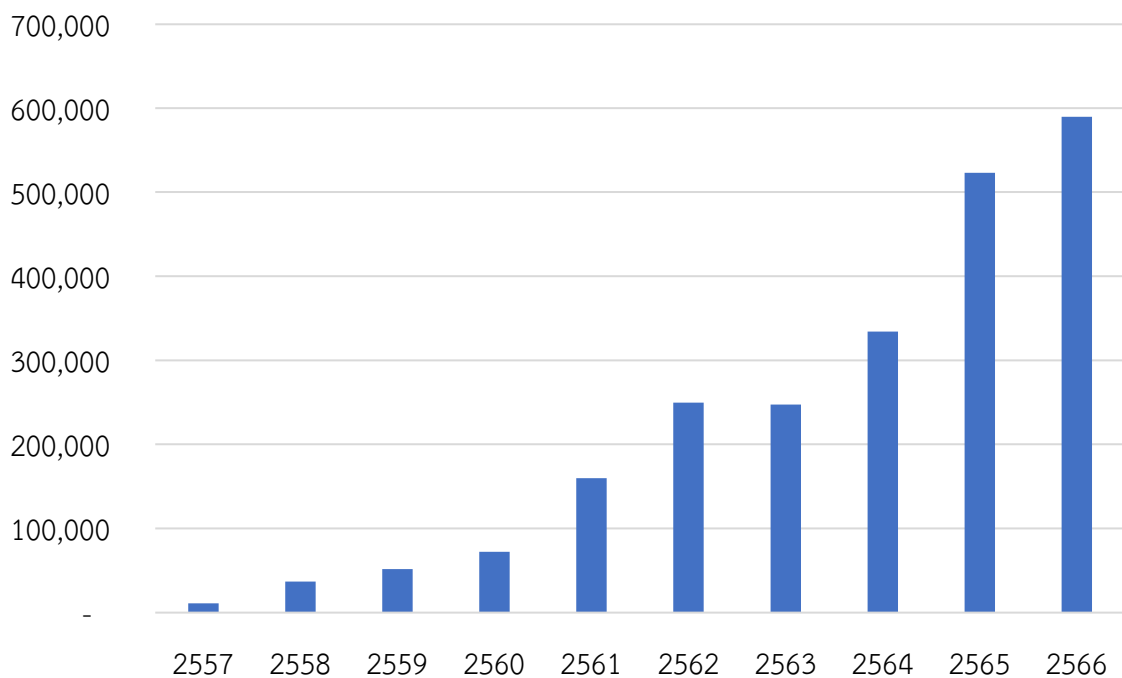
2. อัตรากลางเฉลี่ยในการแลกเปลี่ยนของธนาคารพาณิชย์ในกรุงเทพฯ (ปี 2565 และ 2566 1 ดอลลาร์สหรัฐ ประมาณ 35.06 และ 34.80 บาท ตามลำดับ) อ้างอิงจากเว็บไซต์ธนาคารแห่งประเทศไทย (www.bot.or.th)

จากตารางที่ 6 เมื่อพิจารณาจากสถิติการนำเข้าผลไม้ไทยของจีนในปี 2566 ที่ผ่านมาพบว่าผลไม้ที่จีนนำเข้าปริมาณมากที่สุดสี่อันดับแรก คือ ทุเรียน มะพร้าว ลำไย และมังคุด ในขณะที่มูลค่านำเข้าต่อหน่วยสูงสุด คือ ทุเรียน เงาะ มังคุด และส้มโอ ตามลำดับ เมื่อพิจารณาผลไม้ที่จีนนำเข้าจากไทยมากที่สุดสี่อันดับแรก พบว่ามีปริมาณการนำเข้าทุเรียน มังคุด และมะพร้าว เพิ่มขึ้นร้อยละ 18.51 12.87 และ 12.78

ตามลำดับ เมื่อเทียบกับปี 2565 ในขณะที่มีปริมาณการนำเข้าลำไยลดลงร้อยละ 13.97 เมื่อพิจารณาในส่วน of ผลผลิตทุเรียนของไทยในปี 2566 มีปริมาณ 1,475,978 ตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 10.63 เมื่อเทียบกับปี 2565 มีผลผลิตลำไยสดปริมาณ 1,414,874 ตัน ลดลงร้อยละ 9.03 และมีผลผลิตมังคุดปริมาณ 271,004 ตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 7.54 ซึ่งการนำเข้าทุเรียนและมังคุดที่เพิ่มขึ้น และการนำเข้าลำไยที่ลดลงก็สอดคล้องตามปริมาณผลผลิตของไทยที่เปลี่ยนแปลงเมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า

จากสถิติตารางที่ 6 พบว่าในปี 2566 มูลค่าการนำเข้าผลไม้ไทยต่อหน่วยโดยเฉลี่ยของแต่ละชนิดนั้น ส่วนใหญ่มีมูลค่าเพิ่มขึ้นจากปี 2565 ในขณะที่พบว่าลำไยอบแห้งมีการปรับเพิ่มขึ้นมากที่สุด มูลค่าการนำเข้าต่อ กก. ของลำไยอบแห้งปรับเพิ่มขึ้นจาก 1.35 ดอลลาร์สหรัฐต่อ กก. ในปี 2565 เป็น 1.45 ดอลลาร์สหรัฐต่อ กก. ในปี 2566 เพิ่มขึ้นร้อยละ 7.41 เมื่อเทียบกับปี 2565 เนื่องจากมีปริมาณการนำเข้าลดลงมากตามปริมาณผลผลิตที่ลดลงทำให้ราคาปรับเพิ่มขึ้น รองลงมา คือ เงาะ ซึ่งมีมูลค่าการนำเข้าต่อ กก. ปรับเพิ่มขึ้นจาก 3.18 ดอลลาร์สหรัฐต่อ กก. ในปี 2565 เป็น 3.41 ดอลลาร์สหรัฐต่อ กก. ในปี 2566 เพิ่มขึ้นร้อยละ 7.23 เมื่อเทียบกับปี 2565

กราฟแสดงปริมาณการนำเข้ามะพร้าวจากไทยของจีน ปี 2557 - 2566 (ตัน)

ผลไม้ที่มีศักยภาพและโอกาสในตลาดจีนอย่างมากในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา คือ มะพร้าว (พิกัดมะพร้าวในหมวด HS Code 0801.1200 Coconuts in the inner shell (endocarp), fresh or dried และ HS Code 0801.1990 Coconuts, other than desiccated) ซึ่งมะพร้าวที่ผู้บริโภครู้จักทั่วไปของจีนนิยมบริโภค คือ มะพร้าวอ่อน (มะพร้าวน้ำหอม) จากไทย โดยมีทั้งในรูปแบบของมะพร้าว (ควั่น) ซึ่งเป็นมะพร้าวอ่อนที่ลอกเปลือกเขียวออกโดยยังมีเปลือกขาวหุ้มอยู่ และมะพร้าว (เจีย) ซึ่งเป็นมะพร้าวอ่อนที่มีการลอกเปลือกขาวออกจนเหลือเพียงกะลา ในปี 2557 จีนมีการนำเข้ามะพร้าวจากไทยเพียง 10,591 ตัน และมีการนำเข้าเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ยกเว้นในปี 2563 เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค COVID-19 โดยในปี 2566 มีการนำเข้ามากถึง 589,640 ตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 12.78 เมื่อเทียบกับปี 2565 ซึ่งเพิ่มขึ้นถึง 54.68 เท่าเมื่อเทียบกับปี 2557 จากสถิติข้างต้นสะท้อนให้เห็นถึงความนิยมของผู้บริโภคจีนต่อมะพร้าวไทย ซึ่งหนึ่งในปัจจัยที่มีส่วนสำคัญก็เป็นผลจากนักท่องเที่ยวจีนจำนวนมากที่เคยเดินทางไปท่องเที่ยวประเทศไทยและติดใจในรสชาติของมะพร้าวไทย และการเปิด/ขยายสาขาของร้านอาหารไทยในจีนที่ได้รับ

ความนิยมจากผู้บริโภคมากขึ้นโดยในเมนูของร้านอาหารไทยก็มีมะพร้าวเป็นส่วนประกอบในอาหารและเครื่องดื่มตลอดจนแนวโน้มการหันมาให้ความสนใจต่อสุขภาพของชาวจีนมากยิ่งขึ้น โดยผู้จำหน่ายหลายรายในจีนมีการทำการตลาดโดยชูคุณค่าของมะพร้าวและน้ำมะพร้าวที่เป็นน้ำสะอาดจากธรรมชาติ ส่งผลให้มีการบริโภคมะพร้าวจากไทยเพิ่มมากขึ้นด้วย ดังนั้น จากแนวโน้มดังกล่าวจึงคาดการณ์ได้ว่ามะพร้าวยังคงมีโอกาสในการขยายตัวได้อีกมากในตลาดจีน โดยในปี 2566 ไทยผลิตมะพร้าวได้ 1.84 ล้านตัน เป็นมะพร้าวอ่อนกว่า 648,811 ตัน ผลผลิตมะพร้าวอ่อนเพิ่มขึ้นจาก 647,523 ตัน ในปี 2565 เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.2 และคาดว่าในอนาคตผลผลิตมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเนื่องจากยังมีพื้นที่ที่ยังไม่ให้ผลผลิตอีกกว่า 81,000 ไร่

ตอนที่ 2 ผลไม้สำคัญของไทยที่จีนนำเข้า

ในตอนที่ 2 เป็นการวิเคราะห์สถานการณ์ผลไม้สำคัญของไทยที่จีนนำเข้า ราคาขายส่ง และราคาขายปลีกของทุเรียน ลำไย และมังคุด ที่จำหน่ายในตลาดค้าส่งผักและผลไม้เจียงหนานนครกว่างโจว และตลาดโมเดิร์นเทรดในนครกว่างโจว

ตลาดส่งออกทุเรียน ลำไย มังคุด และมะพร้าวของไทย

ตารางที่ 7 ปริมาณการส่งออกทุเรียน ลำไย ลำไยอบแห้ง มังคุด และมะพร้าวของไทยไปประเทศ/เขตดินแดน สูงสุด 5 อันดับแรก ปี 2564 - 2566

ลำดับ	ประเทศ/ เขตดินแดน	ปริมาณ (ตัน)			การเปลี่ยนแปลง ปี 2566 เทียบปี 2565 (%)
		ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566	
ทุเรียน					
	รวม	875,131	827,293	991,588	19.86
1	จีน (เทียบสัดส่วน)	779,914 (89.12%)	791,988 (95.73%)	953,777 (96.19%)	20.43
2	มาเลเซีย	4,774	5,704	19,000	233.10
3	ฮ่องกง (เทียบสัดส่วน)	47,984 (5.48%)	23,467 (2.84%)	12,623 (1.27%)	-46.21
4	ไต้หวัน	2,200	2,431	2,263	-6.90
5	เกาหลีใต้	1,797	1,927	1,838	-4.60
ลำไย					
	รวม	633,191	470,539	421,592	-10.40
1	จีน (เทียบสัดส่วน)	476,036 (75.18%)	340,081 (72.27%)	332,866 (78.95%)	-2.12
2	อินโดนีเซีย (เทียบสัดส่วน)	56,306 (8.89%)	67,403 (14.32%)	48,933 (11.61%)	-27.40
3	เวียดนาม (เทียบสัดส่วน)	41,101 (6.49%)	23,300 (4.95%)	10,720 (2.54%)	-53.99
4	มาเลเซีย	25,698	20,656	9,089	-56.00
5	ฮ่องกง	25,448	10,077	6,857	-31.95
ลำไยอบแห้ง					
	รวม	156,686	159,229	108,300	-31.99
1	จีน (เทียบสัดส่วน)	143,131 (91.35%)	147,035 (92.34%)	92,226 (85.16%)	-37.28
2	เวียดนาม (เทียบสัดส่วน)	11,881 (7.58%)	8,366 (5.25%)	14,447 (13.34%)	72.68
3	อินโดนีเซีย	77	1,870	456	-75.64

ลำดับ	ประเทศ/ เขตดินแดน	ปริมาณ (ตัน)			การเปลี่ยนแปลง ปี 2566 เทียบปี 2565 (%)
		ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566	
4	มาเลเซีย	379	543	288	-46.95
5	ฮ่องกง	434	305	200	-34.55
มังกุด					
รวม		256,266	205,826	248,583	20.77
1	จีน (เทียบสัดส่วน)	<u>231,689</u> (90.41%)	<u>181,237</u> (88.05%)	<u>218,691</u> (87.98%)	20.67
2	เวียดนาม (เทียบสัดส่วน)	16,441 (6.42%)	15,597 (7.58%)	25,061 (10.08%)	60.67
3	ฮ่องกง	3,393	6,128	1,038	-83.06
4	มาเลเซีย	2,267	832	941	13.08
5	เกาหลีใต้	587	779	743	-4.64
มะพร้าว (มะพร้าวในหมวด HS Code 080112 Coconuts in the inner shell (endocarp), fresh or dried และ HS Code 080119 Coconuts, other than desiccated)					
รวม		398,528	566,739	652,312	15.10
1	จีน (เทียบสัดส่วน)	<u>349,037</u> (87.58%)	<u>512,097</u> (90.36%)	<u>591,680</u> (90.71%)	15.54
2	สหรัฐอเมริกา	13,821	14,304	23,045	61.11
3	สิงคโปร์	9,912	13,802	9,537	-30.90
4	ฮ่องกง	9,838	9,825	9,123	-7.15
5	สหรัฐอเมริกาหรับเอมิเรตส์	1,925	2,099	3,459	64.79

ภายหลังจากที่ระบบการตรวจสอบและกักกันโรคของจีนได้รวมเข้ากับระบบศุลกากรเมื่อวันที่ 20 สิงหาคม 2561 ทำให้การดำเนินการตรวจสอบและกักกันผลไม้ที่นำเข้าจากต่างประเทศมีความเข้มงวดและปฏิบัติตามพิธีสารต่าง ๆ อย่างเคร่งครัด รวมถึงมีการตรวจสอบการลักลอบหนีศุลกากรในลักษณะต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง เช่น การสำแดงราคาต่ำ การปลอมแปลงสินค้าเพื่อใช้สิทธิของชาวชายแดน รวมถึงการลักลอบนำเข้าสินค้า เป็นต้น ส่งผลให้การนำเข้าสินค้าเป็นไปอย่างมีระบบและระเบียบที่ชัดเจน สอดคล้องและสะท้อนตามสภาพความเป็นจริงของตลาดผู้บริโภคลายทางที่คือตลาดจีนซึ่งเป็นตลาดส่งออกผลไม้ที่สำคัญที่สุดของไทย

เมื่อพิจารณาเชิงปริมาณของการส่งออกผลไม้ของไทยปี 2566 ในส่วนของทุเรียน ตลาดส่งออกหลักของไทย คือ จีน โดยมีการส่งออกทุเรียนไปยังจีน 953,777 ตัน คิดเป็นสัดส่วนมากถึงร้อยละ 96.19 ของปริมาณการส่งออกทุเรียนทั้งหมดของไทย เพิ่มขึ้นร้อยละ 20.43 เมื่อเทียบกับปี 2565 ในขณะที่ส่งออกไปฮ่องกง 12,623 ตัน ลดลงร้อยละ 46.21 เมื่อพิจารณาการส่งออกในช่วงปี 2564 - 2566 พบว่ามีการส่งออกทุเรียนไปฮ่องกงลดลงอย่างต่อเนื่อง ในขณะที่แนวโน้มการส่งออกไปตลาดจีนเพิ่มขึ้น เนื่องจากช่องทางการขนส่งสินค้าตรงจากไทยไปจีนมีความสะดวก รวดเร็ว และหลากหลายเพิ่มขึ้น ครอบคลุมทั้งการขนส่งทางทะเล ทางถนน ทางราง และทางอากาศ ส่งผลให้การส่งออกทุเรียนไปยังฮ่องกงซึ่งเป็นตลาดและเส้นทางการขนส่งดั้งเดิมลดลงอย่างต่อเนื่อง (ในอดีตทุเรียนที่แจ้งว่าส่งออกไปยังฮ่องกง มีทั้งการจำหน่ายในฮ่องกงเอง และมีการส่งผ่าน (transshipment) ทางรถยนต์ผ่านด่านเมืองเซินเจิ้นเข้าไปยังจีนแผ่นดินใหญ่

อย่างไรก็ดี ผู้ส่งออกทุเรียนไปฮ่องกงก็จะต้องขอใบรับรองสุขอนามัยพืชจากกรมวิชาการเกษตรสำหรับทุเรียนที่ส่งออกไปฮ่องกงและต้องการส่งต่อเข้าไปยังจีนแผ่นดินใหญ่ด้วยเช่นกัน)

ในส่วนของลำไย ตลาดส่งออกหลักของไทยในปี 2566 คือ จีน มีปริมาณการส่งออกลำไยไปจีน 332,866 ตัน ลดลงร้อยละ 2.12 เมื่อเทียบกับปี 2565 เมื่อพิจารณาการส่งออกในช่วงปี 2564 - 2566 พบว่ามีการส่งออกลำไยไปจีนในสัดส่วนประมาณร้อยละ 70 - 80 ในขณะที่สัดส่วนการส่งออกไปเวียดนามมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ ยังพบว่าการส่งออกลำไยสดไปอินโดนีเซียมากเป็นอันดับสอง โดยในปี 2566 มีปริมาณส่งออกอยู่ที่ 48,933 ตัน ลดลงร้อยละ 27.40 เมื่อเทียบกับปี 2565

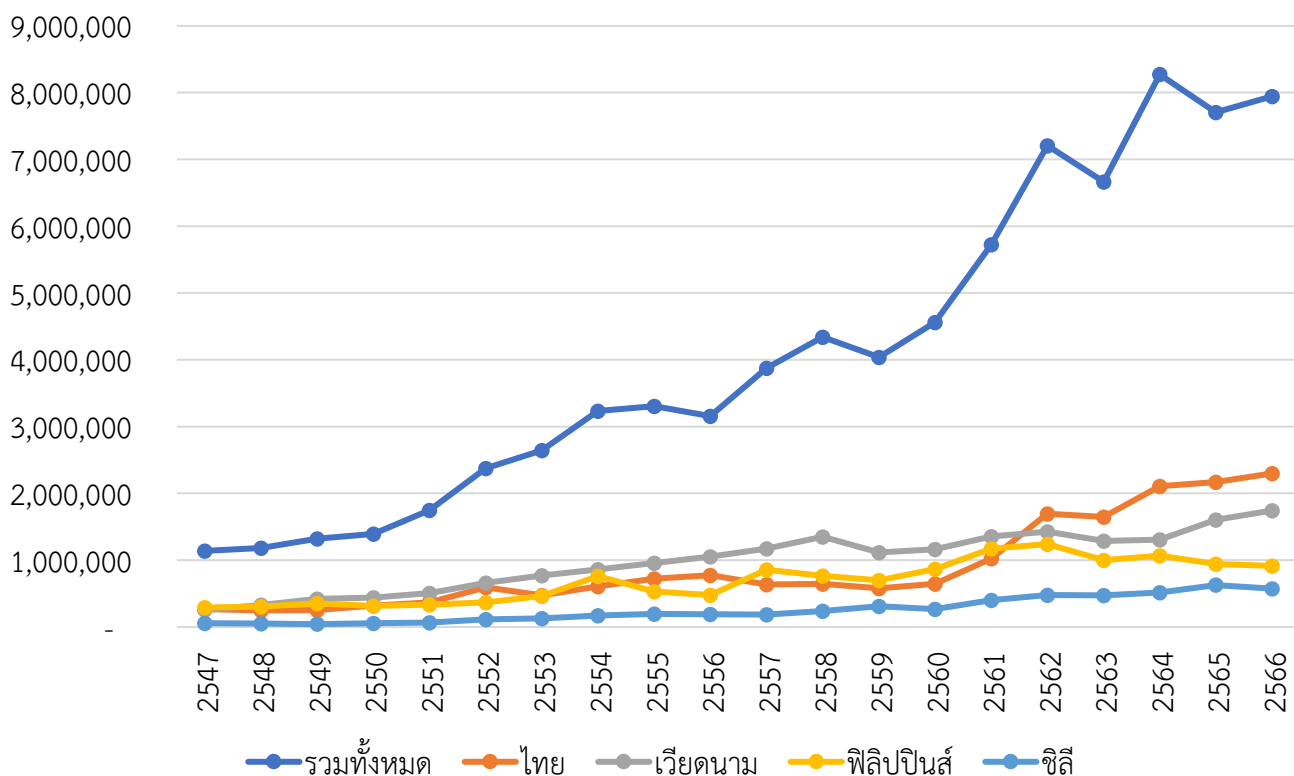
ในส่วนของลำไยอบแห้ง พบว่าในช่วงปี 2560 - 2561 ตลาดส่งออกหลักของไทย คือ เวียดนาม โดยมีสัดส่วนของการส่งออกลำไยอบแห้งไปยังเวียดนามมากกว่าร้อยละ 50 ของปริมาณการส่งออกลำไยอบแห้งทั้งหมดของไทย และตั้งแต่ปี 2562 พบว่าตลาดส่งออกหลักของไทย คือ จีน โดยในช่วงปี 2562 - 2565 มีการส่งออกลำไยอบแห้งไปจีนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง และลดลงในปี 2566 เนื่องจากปริมาณการส่งออกลดลงมากตามผลผลิตที่ลดลง โดยมีการส่งออกไปจีน 92,226 ตัน ลดลงร้อยละ 37.28 เมื่อเทียบกับปี 2565 คิดเป็นสัดส่วนการส่งออกร้อยละ 85.16 ของปริมาณการส่งออกลำไยอบแห้งของไทย ในขณะที่มีการส่งออกไปเวียดนามเพิ่มขึ้นกลับมาทะลุหนึ่งหมื่นตัน โดยในปี 2566 มีการส่งออกไปเวียดนาม 14,447 ตัน เพิ่มขึ้นมากถึงร้อยละ 72.68 โดยมีสัดส่วนการส่งออกร้อยละ 13.34 และพบว่าการส่งออกลำไยอบแห้งไปอินโดนีเซีย มาเลเซีย และฮ่องกง ลดลงเมื่อเทียบกับปี 2565

ในส่วนของมังคุด ตลาดส่งออกหลักของไทยในปี 2566 คือ จีน มีปริมาณการส่งออกมังคุดไปจีน 218,691 ตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 20.67 เมื่อเทียบกับปี 2565 โดยพบว่ามีสัดส่วนการส่งออกไปจีนยังอยู่ที่ระดับประมาณร้อยละ 90 ของปริมาณการส่งออกมังคุดของไทย ในขณะที่มีสัดส่วนของการส่งออกไปเวียดนามเพิ่มขึ้นมาอยู่ที่ระดับร้อยละ 10 โดยในปี 2566 มีสัดส่วนอยู่ที่ร้อยละ 10.08 ของปริมาณการส่งออกมังคุดของไทย และพบว่าการส่งออกไปยังเกาหลีใต้และฮ่องกง ลดลงร้อยละ 4.64 และ 83.06 ตามลำดับ

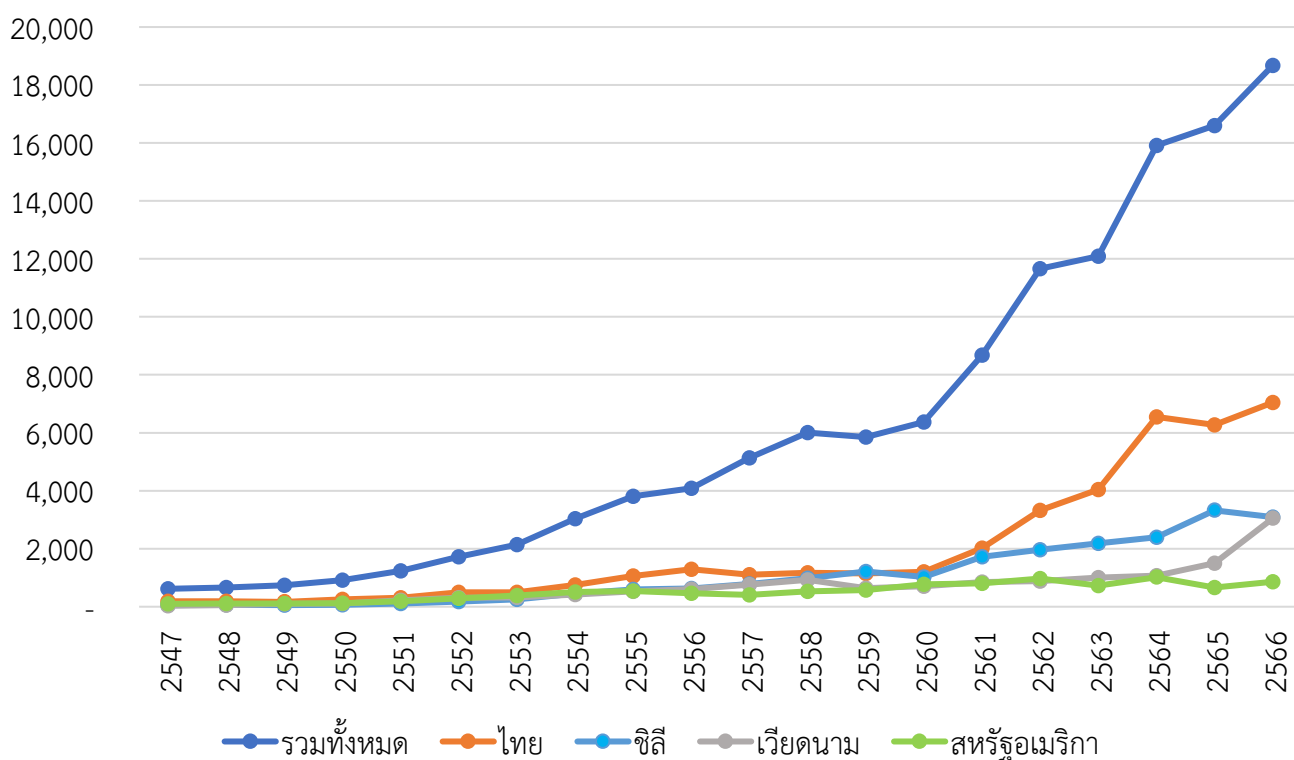
ในส่วนของมะพร้าว ตลาดส่งออกหลักของไทยในปี 2566 คือ จีน มีปริมาณการส่งออกมะพร้าวไปจีน 591,680 ตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 15.54 เมื่อเทียบกับปี 2565 โดยมีสัดส่วนของการส่งออกไปจีนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยในปี 2566 มีสัดส่วนมากถึงร้อยละ 90.71 และมีการส่งออกไปสหรัฐอเมริกา และสหรัฐอเมริกาหรับเอมิเรตส์ เพิ่มขึ้นร้อยละ 61.11 และ 64.79 ตามลำดับ และพบว่าการส่งออกมะพร้าวของไทยไปตลาดดังกล่าวต่างมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

การนำเข้าผลไม้และถั่วที่บริโภคได้ใน HS CODE 08 ของจีน

ปริมาณการนำเข้าผลไม้และถั่วที่บริโภคได้ใน HS CODE 08 ของจีน
ปี 2547 - 2566 ในภาพรวมและตลาดนำเข้าสูงสุด 4 ลำดับแรก (ตัน)

มูลค่าการนำเข้าผลไม้และถั่วที่บริโภคได้ใน HS CODE 08 ของจีน
ปี 2547 - 2566 ในภาพรวมและตลาดนำเข้าสูงสุด 4 ลำดับแรก (ล้านดอลลาร์สหรัฐ)

ตารางที่ 8 ปริมาณการนำเข้าผลไม้และลูกนัตที่บริโภคได้ใน HS Code 08 ของจีน จำแนกตามประเทศ/เขตดินแดน สูงสุด 10 อันดับแรก ปี 2564 - 2566

ลำดับ	ประเทศ/ เขตดินแดน	ปริมาณ (ตัน)			ปี 2566 เทียบปี 2565 (%)	มูลค่า (ล้านดอลลาร์สหรัฐ)			ปี 2566 เทียบปี 2565 (%)
		ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566		ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566	
	รวม	8,273,465	7,704,865	7,942,569	3.09	15,916.08	16,597.50	18,677.91	12.53
1	ไทย	2,105,186	2,167,773	2,299,397	6.07	6,542.21	6,276.01	7,047.38	12.29
2	เวียดนาม	1,306,524	1,602,405	1,744,323	8.86	1,070.25	1,504.07	3,052.45	102.95
3	ฟิลิปปินส์	1,066,447	941,535	912,817	-3.05	654.14	669.90	636.26	-5.02
4	ชิลี	514,081	630,183	574,688	-8.81	2,397.28	3,328.81	3,090.16	-7.17
5	อินโดนีเซีย	421,788	381,688	430,531	12.80	211.32	210.36	223.54	6.26
6	แอฟริกาใต้	1,072,501	293,359	290,260	-1.06	407.86	506.79	494.58	-2.41
7	กัมพูชา	368,597	368,103	282,285	-23.31	210.36	250.43	216.66	-13.48
8	เอกวาดอร์	216,325	200,428	266,609	33.02	137.20	145.76	184.72	26.73
9	สหรัฐอเมริกา	229,307	159,655	198,979	24.63	1,020.74	654.97	857.08	30.86
10	ออสเตรเลีย	168,344	159,411	168,784	5.88	611.23	598.13	535.82	-10.42

ประเทศจีนมีการนำเข้าผลไม้และลูกนัตที่บริโภคได้ใน HS CODE 08 เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องเมื่อพิจารณาในช่วง 20 ปีที่ผ่านมา (ปี 2547 - 2566) พบว่าในปี 2547 จีนนำเข้าผลไม้และลูกนัตที่บริโภคได้ใน HS CODE 08 ปริมาณ 1,139,532 ตัน ในขณะที่ในปี 2566 นำเข้าปริมาณมากถึง 7,942,569 ตัน เพิ่มขึ้นมากถึงร้อยละ 597 เมื่อเทียบกับปี 2547 โดยพบว่าจีนมีการนำเข้าผลไม้และลูกนัตที่บริโภคได้ใน HS CODE 08 อย่างมากในปี 2561 และ 2562 โดยมีการนำเข้าปริมาณ 5,725,060 ตัน และ 7,204,808 ตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 25.47 และ 25.85 ตามลำดับ เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า โดยรักษาการเติบโตที่ระดับร้อยละ 25 สองปีต่อเนื่องกัน สะท้อนให้เห็นถึงโอกาสและศักยภาพของตลาดจีนในการบริโภคผลไม้และลูกนัตที่บริโภคได้ใน HS CODE 08 เป็นอย่างดี ทั้งนี้ ปริมาณการนำเข้าผลไม้และลูกนัตที่บริโภคได้ใน HS CODE 08 ของจีนปี 2563 ที่ลดลงนั้นปัจจัยหลักก็มาจากการระบาดของโรค COVID-19 ที่แพร่กระจายทั่วโลก ซึ่งส่งผลกระทบต่อภาคการผลิต การขนส่ง และการบริโภค ในขณะที่ในปี 2564 การนำเข้ากลับมาเพิ่มขึ้นมากเนื่องจากจีนสามารถควบคุมสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ได้อย่างดี และในปี 2566 มีการนำเข้าปริมาณ 7,942,569 ตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 3.09 เมื่อเทียบกับปี 2565

ที่ผ่านมาพบว่าจีนมีการนำเข้าผลไม้และลูกนัตที่บริโภคได้ใน HS CODE 08 จากประเทศเวียดนามปริมาณมากที่สุด ในขณะที่อันดับสองและสามจะสลับกันระหว่างประเทศไทยและฟิลิปปินส์ แต่อย่างไรก็ดี พบว่าตั้งแต่ปี 2562 จีนมีการนำเข้าผลไม้และลูกนัตที่บริโภคได้ใน HS CODE 08 จากประเทศไทยปริมาณมากที่สุด รองลงมาเป็นเวียดนาม ฟิลิปปินส์ และชิลี ซึ่งปริมาณการนำเข้าผลไม้ไทยที่เพิ่มขึ้นอย่างมากอย่างมีนัยสำคัญนี้น่าจะเป็นผลจากการที่บุคลากรจีนมีความเข้มงวดในการตรวจสอบและกักกันผลไม้ตามที่ได้กล่าวถึงในบทที่แล้ว

เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ของปริมาณการนำเข้าและมูลค่าการนำเข้าผลไม้และลูกนัตที่บริโภคได้ใน HS CODE 08 ของจีนในปี 2563 และ 2564 จะพบว่ามีความแตกต่างจากปีที่ผ่านมา อย่างเห็นได้ชัด ซึ่งโดยปกติแล้วปริมาณการนำเข้าที่เพิ่มขึ้นก็ควรจะมีมูลค่าการนำเข้าที่เพิ่มขึ้นตามไปด้วย ในขณะที่หากปริมาณการนำเข้าลดลงมูลค่าการนำเข้าก็น่าจะลดลงตามไปด้วย แต่กลับพบว่าในปี 2563 นั้น

จีนมีการนำเข้าผลไม้และลูกนัตที่บริโภคได้ใน HS CODE 08 ปริมาณลดลงในขณะที่มีมูลค่าการนำเข้าเพิ่มขึ้น โดยมีปริมาณการนำเข้ารวม 6,665,857 ตัน ลดลงร้อยละ 7.48 เมื่อเทียบกับปี 2562 ในขณะที่มีมูลค่าการนำเข้ารวม 12,096.69 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นร้อยละ 3.70 รวมถึงในปี 2564 ที่มีปริมาณการนำเข้ารวม 8,273,465 ตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 24.12 เมื่อเทียบกับปี 2563 ในขณะที่มีมูลค่าการนำเข้ารวม 15,916.08 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นร้อยละ 31.57 โดยพบว่าลักษณะดังกล่าวพบกับการนำเข้าจากประเทศไทย เวียดนาม และชิลี โดยเฉพาะการนำเข้าจากไทยที่เห็นได้อย่างชัดเจนที่พบว่าในปี 2563 การนำเข้ามีปริมาณลดลงร้อยละ 2.80 เมื่อเทียบกับปี 2562 ในขณะที่มูลค่านำเข้าเพิ่มมากขึ้นถึงร้อยละ 21.79 และในปี 2564 การนำเข้ามีปริมาณเพิ่มขึ้นร้อยละ 27.77 เมื่อเทียบกับปี 2563 ในขณะที่มูลค่านำเข้าเพิ่มมากขึ้นถึงร้อยละ 61.81 ซึ่งน่าจะเป็นผลมาจากการปราบปรามการลักลอบหนีศุลกากรของผลไม้นำเข้าในช่วงที่ผ่านมา ทั้งกรณีการสำแดงราคาต่ำและการลักลอบนำเข้าบริเวณชายแดนจีน

ตารางที่ 9 ชนิดผลไม้หลักที่จีนนำเข้าจากประเทศ/เขตดินแดนนั้น ๆ โดยสัดส่วนคิดเทียบกับปริมาณการนำเข้าผลไม้และลูกนัตที่บริโภคได้ใน HS Code 08 ทั้งหมดของประเทศ/เขตดินแดนนั้น ๆ จำแนกตามประเทศ/เขตดินแดน สูงสุด 10 อันดับแรก ปี 2566

ลำดับ	ประเทศ/ เขตดินแดน	ปริมาณ (ตัน)	ชนิดผลไม้หลักที่จีนนำเข้า สัดส่วนเทียบกับปริมาณการนำเข้าผลไม้และ ลูกนัตที่บริโภคได้ใน HS Code 08 ทั้งหมดของประเทศ/เขตดินแดนนั้น ๆ
	รวม	7,942,569	กล้วย (22%) ทูเรียน (18%) มะพร้าว (15%) เซอร์รี่ (4%) ลำไย (4%)
1	ไทย	2,299,397	ทูเรียน (40%) มะพร้าว (26%) ลำไย (14%) มังคุด (9%) ผลไม้แช่แข็ง (5%)
2	เวียดนาม	1,744,323	กล้วย (29%) ทูเรียน (28%) แก้วมังกร (20%) มะพร้าว (13%) ขนุน (3%)
3	ฟิลิปปินส์	912,817	กล้วย (75%) สับปะรด (22%) มะพร้าว (1%) ทูเรียน (0.4%)
4	ชิลี	574,688	เซอร์รี่ (58%) ลูกโหนด (15%) องุ่น (10%) ลูกพีชรวมเทศทาริน (6%)
5	อินโดนีเซีย	430,531	มะพร้าว (84%) มะพร้าวแห้ง (5%) สับปะรด (1%)
6	แอฟริกาใต้	290,260	ส้ม (37%) ส้มเปลือกอ่อน (12%) ส้มโอ (12%) แอปเปิ้ล (7%) มะนาว (4%)
7	กัมพูชา	282,285	กล้วย (93%) ลำไย (6%) มะม่วง (0.3%)
8	เอกวาดอร์	266,609	กล้วย (99.8%)
9	สหรัฐอเมริกา	198,979	ส้ม (10%) เซอร์รี่ (4%) แอปเปิ้ล (3%) ลูกโหนด (1%)
10	ออสเตรเลีย	168,784	องุ่น (30%) ส้ม (14%) ส้มเปลือกอ่อน (10%) ลูกพีชรวมเทศทาริน (4%)

จากตารางที่ 9 เมื่อพิจารณาจากปริมาณการนำเข้าผลไม้และลูกนัตที่บริโภคได้ใน HS Code 08 ของจีนในปี 2566 พบว่า ผลไม้ที่จีนนำเข้ามากที่สุด คือ กล้วย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 22 ของปริมาณการนำเข้าผลไม้และลูกนัตที่บริโภคได้ใน HS Code 08 ของจีน โดยมีการนำเข้าจากประเทศฟิลิปปินส์ เวียดนาม เอกวาดอร์ และกัมพูชา เป็นหลัก รองลงมาเป็นทูเรียนคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 18 โดยมีการนำเข้าจากประเทศไทย และเวียดนาม เป็นหลัก และมะพร้าว คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 15 ซึ่งประมาณครึ่งหนึ่งเป็นการนำเข้ามะพร้าวแก่ (มะพร้าวแห้งทั้งลูก) เพื่อแปรรูปใช้ในอุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่ม โดยมีการนำเข้าจากประเทศอินโดนีเซียและเวียดนามเป็นหลัก ในขณะที่อีกประมาณครึ่งหนึ่งเป็นการนำเข้ามะพร้าวอ่อน ซึ่งส่วนใหญ่นำเข้าจากประเทศไทยเป็นหลัก ในส่วนของการนำเข้าลำไยก็จะเป็นการนำเข้าจากประเทศไทยเป็นหลัก

ตารางที่ 10 ปริมาณการนำเข้าทุเรียน ลำไย ลำไยอบแห้ง มังคุด และมะพร้าวของเงินจากประเทศ/เขตดินแดนหลัก ๆ ปี 2564 - 2566

ลำดับ	ประเทศ/เขตดินแดน	ปริมาณ (ตัน)			การเปลี่ยนแปลงปี 2566 เทียบ 2565 (%)
		ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566	
ทุเรียน					
	รวม	821,606	824,460	1,424,526	72.78
1	ไทย (เทียบสัดส่วน)	821,606 (100%)	783,581 (95.04%)	928,645 (65.19%)	18.51
2	เวียดนาม (เทียบสัดส่วน)	-	40,879 (4.96%)	492,111 (34.55%)	11.04 เท่า
3	ฟิลิปปินส์	-	-	3,770	-
ลำไย					
	รวม	469,045	382,573	344,516	-9.95
1	ไทย (เทียบสัดส่วน)	468,066 (99.79%)	380,434 (99.44%)	327,296 (95.00%)	-13.97
2	กัมพูชา	-	1,951	16,723	757.35
3	เวียดนาม	979	189	497	163.27
ลำไยอบแห้ง					
	รวม	131,762	138,047	86,944	-37.02
1	ไทย (เทียบสัดส่วน)	131,735 (99.98%)	136,883 (99.16%)	86,173 (99.11%)	-37.05
2	เวียดนาม (เทียบสัดส่วน)	25 (0.02%)	1,163 (0.84%)	771 (0.89%)	-33.70
มังคุด					
	รวม	248,845	208,781	241,641	15.74
1	ไทย (เทียบสัดส่วน)	228,103 (91.66%)	183,083 (87.69%)	206,645 (85.52%)	12.87
2	อินโดนีเซีย (เทียบสัดส่วน)	20,521 (8.25%)	25,696 (12.31%)	34,974 (14.47%)	36.11
3	มาเลเซีย	221	0.005	22	4420 เท่า
4	เมียนมา	-	2.52	-	-100
มะพร้าว (มะพร้าวในหมวด HS Code 080112 Coconuts in the inner shell (endocarp), fresh or dried และ HS Code 080119 Coconuts, other than desiccated)					
	รวม	872,330	1,071,094	1,182,419	10.39
1	ไทย (เทียบสัดส่วน)	334,200 (38.31%)	522,815 (48.81%)	589,640 (49.87%)	12.78
2	อินโดนีเซีย (เทียบสัดส่วน)	381,460 (43.73%)	322,388 (30.10%)	363,534 (30.74%)	12.76
3	เวียดนาม (เทียบสัดส่วน)	131,491 (15.08%)	221,317 (20.66%)	223,098 (18.87%)	0.80
4	ฟิลิปปินส์	25,058	4,282	6,090	42.24

จากตารางที่ 3, 4 และ 10 พบว่า ในปี 2566 จีนอนุญาตให้นำเข้าทุเรียนผลสดได้จากประเทศไทย เวียดนาม (นำเข้าตั้งแต่เดือนกันยายน 2565) และฟิลิปปินส์ (นำเข้าตั้งแต่เดือนเมษายน 2566) โดยในปี 2565 หลังจากที่จีนอนุญาตให้นำเข้าทุเรียนจากเวียดนาม ส่งผลให้สัดส่วนการนำเข้าทุเรียนจากไทยอยู่ที่ร้อยละ 95.04 และเวียดนามอยู่ที่ร้อยละ 4.96 ของการนำเข้าทุเรียนผลสดทั้งหมดของจีน และในปี 2566 สัดส่วนการนำเข้าทุเรียนจากไทยอยู่ที่ร้อยละ 65.19 และเวียดนามอยู่ที่ร้อยละ 34.55 ซึ่งแม้ว่าสัดส่วนการนำเข้าทุเรียนจากไทยลดลงแต่ปริมาณการนำเข้ากลับเพิ่มขึ้น แสดงให้เห็นว่าตลาดจีนยังมีความต้องการบริโภคทุเรียนเพิ่มขึ้นมาก ในส่วนของลำไยสด จีนอนุญาตให้นำเข้าได้จากประเทศไทย เวียดนาม เมียนมา อินโดนีเซีย มาเลเซีย และกัมพูชา (นำเข้าตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน 2565) ในปี 2566 มีการนำเข้าลำไยสดจากไทยเป็นสัดส่วนร้อยละ 95.00 และกัมพูชาอยู่ที่ร้อยละ 4.85 ของการนำเข้าลำไยสดทั้งหมดของจีน ในส่วนของลำไยอบแห้ง จีนอนุญาตให้นำเข้าได้จากประเทศไทย เวียดนาม เมียนมา ลาว และจีนไต้หวัน ในปี 2566 มีการนำเข้าลำไยอบแห้งจากไทยเป็นสัดส่วนร้อยละ 99.11 ของการนำเข้าลำไยอบแห้งทั้งหมดของจีน ในส่วนของมังคุด จีนอนุญาตให้นำเข้าได้จากประเทศไทย อินโดนีเซีย มาเลเซีย เมียนมา และเวียดนาม ในปี 2566 มีการนำเข้ามังคุดจากไทยเป็นสัดส่วนร้อยละ 85.52 และอินโดนีเซียอยู่ที่ร้อยละ 14.47 ของการนำเข้ามังคุดทั้งหมดของจีน และในส่วนของมะพร้าว ในหมวด HS Code 080112 Coconuts in the inner shell (endocarp), fresh or dried และ HS Code 080119 Coconuts, other than desiccated จีนอนุญาตให้นำเข้ามะพร้าวผลสดได้เฉพาะจากประเทศไทย ฟิลิปปินส์ มาเลเซีย และจีนไต้หวัน เท่านั้น ในขณะที่อนุญาตให้นำเข้ามะพร้าวผลแห้ง (มะพร้าวแก่) ได้จากประเทศไทย อินโดนีเซีย เวียดนาม ฟิลิปปินส์ มาเลเซีย เมียนมา ศรีลังกา และสหรัฐอเมริกา ในปี 2566 มีการนำเข้ามะพร้าวจากไทยเป็นสัดส่วนร้อยละ 49.87 ของการนำเข้ามะพร้าวทั้งหมดของจีน

ชาวจีนมีแนวโน้มบริโภคผลไม้ไทยเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จากการที่ประชาชนมีกำลังบริโภคและคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น โดยนอกจากปัจจัยของคุณภาพความปลอดภัยของผลไม้และรสชาติของผลไม้ไทยเองแล้ว ปัจจัยหนึ่งที่มีผลไม่น้อยก็คือการที่ชาวจีนได้เคยเดินทางไปท่องเที่ยวที่ประเทศไทยจำนวนมาก และได้มีโอกาสรับประทานผลไม้ที่หลากหลายชนิดในประเทศไทยในช่วงของการท่องเที่ยว เมื่อกลับมาถึงก็ยังติดใจในรสชาติและมีการซื้อหาบริโภคในจีนอย่างต่อเนื่อง รวมถึงการประชาสัมพันธ์และส่งเสริมการตลาดผลไม้ไทยอย่างต่อเนื่องทั้งในรูปแบบออนไลน์และออฟไลน์ของหน่วยงานต่าง ๆ ของไทยในจีน

ตารางที่ 11 สถิติผลไม้ 4 ชนิดแรกที่จีนนำเข้าจากไทยมากที่สุด แสดงปริมาณผลผลิตของไทย ราคาที่เกษตรกรขายได้ที่หน้าสวน ปริมาณที่จีนนำเข้า และมูลค่านำเข้าต่อ กก. ในปี 2565 - 2566

ผลไม้	ปี 2565				ปี 2566			
	ปริมาณผลผลิต (ตัน)	ราคาที่เกษตรกรขายได้ (บาท/กก.)	ปริมาณนำเข้า (ตัน)	มูลค่านำเข้าต่อ กก. (บาท/กก.)	ปริมาณผลผลิต (ตัน)	ราคาที่เกษตรกรขายได้ (บาท/กก.)	ปริมาณนำเข้า (ตัน)	มูลค่านำเข้าต่อ กก. (บาท/กก.)
ทุเรียน	1,334,169 2.82%	103.35 -9.32%	783,581 -4.62%	172.14 5.54%	1,475,978 10.63%	98.07 -5.11%	928,645 18.51%	170.87 -0.74%
ลำไย	1,555,360 -0.75%	20.00 -7.60%	380,434 -18.71%	49.08 1.64%	1,414,874 -9.03%	30.84 54.15%	327,296 -13.97%	45.94 -6.40%
มะพร้าว	n/a	n/a	522,815 56.53%	28.05 3.20%	n/a	n/a	589,640 12.78%	25.75 -8.20%
มังคุด	252,006 -6.93%	55.70 14.22%	183,083 -19.74%	104.48 6.76%	271,004 7.54%	39.63 -28.86%	206,645 12.87%	104.40 -0.08%

จากตารางที่ 11 พบว่าในปี 2566 ทุเรียนมีเนื้อที่ยืนต้นเพิ่มขึ้นจากปีที่แล้ว เนื่องจากราคาทุเรียนอยู่ในเกณฑ์ดีอย่างต่อเนื่องและเป็นทีพอใจของเกษตรกร จึงมีการขยายเนื้อที่ปลูกเพิ่มขึ้นทุกปี โดยเฉพาะแหล่งผลิตที่สำคัญในภาคตะวันออก เช่น จังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด เกษตรกรปลูกแทนยางพารา ไม้ผลอื่น และเนื้อที่ว่างเปล่า สำหรับในภาคใต้ เช่น จังหวัดชุมพร นครศรีธรรมราช สุราษฎร์ธานี และยะลา เกษตรกรปลูกแทนกาแฟ ยางพารา และไม้ผลอื่น ส่วนเนื้อที่ให้ผลในภาพรวมเพิ่มขึ้นเนื่องจากต้นทุเรียนที่ปลูกในปี 2561 เริ่มให้ผลผลิตได้ในปีนี้ โดยราคาทุเรียนพันธุ์หมอนทองทะเลเกรดที่เกษตรกรขายได้หน้าสวนลดลงมาอยู่ที่ราคา 98.07 บาทต่อ กก. ลดลงร้อยละ 5.11 เมื่อเทียบกับปี 2565 เนื่องจากปริมาณผลผลิตออกสู่ตลาดมากขึ้น ซึ่งการที่ตลาดจีนยังคงมีความต้องการทุเรียนในระดับสูง ทำให้ปริมาณผลผลิตที่ออกมาเพิ่มขึ้นก็ยังสามารถได้ในราคาดี ในส่วนของลำไยมีเนื้อที่ยืนต้นและเนื้อที่ให้ผลลดลงจากปีที่แล้วเนื่องจากเกษตรกรโค่นต้นลำไยเพื่อเปลี่ยนไปปลูกพืชชนิดอื่น เช่น ทุเรียน ยางพารา ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ และบางส่วนโค่นต้นลำไยที่มีอายุมากออกเพื่อปลูกใหม่ ซึ่งผลผลิตลำไยรวมทั้งประเทศลดลงตามการลดลงของเนื้อที่ให้ผลและผลผลิตต่อเนื้อที่ให้ผลลดลงจากสภาพอากาศไม่เอื้ออำนวยต่อการออกดอกติดผล โดยราคาลำไยเกรด A ที่เกษตรกรขายได้ที่หน้าสวนอยู่ที่ 30.84 บาทต่อ กก. เพิ่มขึ้นมากถึงร้อยละ 54.15 เมื่อเทียบกับปี 2565 ในขณะที่มังคุดมีเนื้อที่ยืนต้นและเนื้อที่ให้ผลลดลงจากปีที่แล้ว เนื่องจากแหล่งผลิตที่สำคัญในภาคตะวันออกและภาคใต้ เช่น จันทบุรี ระยอง ชุมพร สุราษฎร์ธานี และระนอง เกษตรกรโค่นต้นมังคุดเพื่อเปลี่ยนไปปลูกยางพารา และปาล์มน้ำมัน บางส่วนโค่นต้นมังคุดที่ปลูกในสวนผสมเพื่อเพิ่มพื้นที่ให้พืชหลัก เช่น ทุเรียน เพื่อให้พืชหลักมีพื้นที่ในการเจริญเติบโตและได้รับแสงมากขึ้น อย่างไรก็ตามจากการที่ผลผลิตต่อไร่เพิ่มขึ้นจากสภาพภูมิอากาศที่เอื้ออำนวยและมีปริมาณน้ำเหมาะสมต่อการออกดอกติดผลของมังคุดมากกว่าปี 2565 ประกอบกับมังคุดได้พักต้นเพื่อสะสมอาหารอย่างเพียงพอ ทำให้ต้นมังคุดสมบูรณ์ ส่งผลให้ผลผลิตรวมทั้งประเทศเพิ่มขึ้น โดยราคามังคุดทะเลเกรดที่เกษตรกรขายได้ที่หน้าสวนอยู่ที่ 39.63 บาทต่อ กก. ลดลงร้อยละ 28.86 เมื่อเทียบกับปี 2565

ในส่วนของการนำเข้าผลไม้จากไทยของจีนสูงสุด 4 รายการแรก คือ ทุเรียน มะพร้าว ลำไย และมังคุด จากสถิติการนำเข้าของจีนในปี 2566 พบว่ามีการนำเข้ามะพร้าว มังคุด และทุเรียน เพิ่มร้อยละ 12.78 12.87 และ 18.51 ตามลำดับ เมื่อเทียบกับปี 2565 ในขณะที่มีการนำเข้าลำไย ลดลงร้อยละ 13.97

เมื่อพิจารณาที่มูลค่าของการนำเข้าทางฝั่งจีนเมื่อเทียบเป็นสกุลเงินบาท พบว่ามูลค่านำเข้าต่อ กก. ของมังคุด ทุเรียน ลำไย และมะพร้าว ลดลงร้อยละ 0.08 0.74 6.40 และ 8.20 ตามลำดับ เมื่อเทียบกับปี 2565 และพบว่ามูลค่าการนำเข้าต่อ กก. สูงกว่าราคาที่เกษตรกรขายได้ โดยลำไย ทุเรียน และมังคุด มีมูลค่าการนำเข้าต่อ กก. ในปี 2566 สูงกว่าราคาเฉลี่ยที่เกษตรกรขายได้หน้าสวนทั่วไปประมาณร้อยละ 48.96 74.23 และ 163.44 ตามลำดับ เนื่องจากผลไม้ก่อนส่งออกต้องมีการคัดเลือกคุณภาพของผลไม้โดยนำเกรดดีส่งออก ผ่านกระบวนการในการยืดอายุในการเก็บรักษา การจัดบรรจุภัณฑ์ และการขนส่ง ทำให้มีการเพิ่มมูลค่าของผลไม้ตามลำดับ

ในประเทศจีนก็เหมือนกับในประเทศต่าง ๆ ที่มีตลาดกลางในการซื้อขายส่งผลไม้ที่ผลิตได้ในประเทศและผลไม้นำเข้าจากต่างประเทศ ตลาดกลางซื้อขายส่งผลไม้ที่ใหญ่ที่สุดของจีนอยู่ที่ตลาดค้าส่งผักและผลไม้เจียงหนานในนครกว่างโจว มีปริมาณการนำเข้าผลไม้จากต่างประเทศคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 60 - 70 ของปริมาณการนำเข้าผลไม้ของจีน ร้อยละ 30 - 35 ของผลไม้นำเข้าเป็นผลไม้ไทย โดยผลไม้ไทยที่ส่งออกไปยังประเทศจีนร้อยละ 60 - 70 ส่งผ่านตลาดค้าส่งผักและผลไม้เจียงหนาน ก่อนกระจายไปยังมณฑลต่าง ๆ ทั่วประเทศจีน

สำหรับผู้บริโภคชาวจีนทั่วไปหากจะเลือกซื้อผลไม้นำเข้าจากต่างประเทศนั้นก็สะดวกเนื่องด้วยปัจจุบันห้างโมเดิร์นเทรดในเมืองต่าง ๆ ทั่วประเทศจีน อาทิ AEON, LOTUS, VANGUARD, O'Le, HUALIAN, YONGHUI (PARKNSHOP ถูกซบเปอร์มาร์เก็ต YONGHUI ชื่อหุ่นไป), WALMART, HEMA รวมถึงร้านจำหน่ายผลไม้ของบริษัท Shenzhen Pagoda Industrial (Group) จำกัด ซึ่งจำหน่ายผลไม้ระดับพรีเมียมที่มีสาขากว่า 6,000 สาขาทั่วประเทศจีน ต่างก็มีจำหน่ายผลไม้นำเข้าจากต่างประเทศ ซึ่งผลไม้ไทยก็เป็นหนึ่งในผลไม้ที่ห้างโมเดิร์นเทรดต่าง ๆ เลือกสรรที่จะนำไปจัดจำหน่ายให้ผู้บริโภค

ทุเรียน

จีนเป็นตลาดส่งออกทุเรียนที่สำคัญของไทย ทุเรียนเป็นผลไม้ที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว ไม่สามารถทดแทนด้วยผลไม้ชนิดอื่นได้ โดยชาวจีนจัดให้ทุเรียนเป็น “水果王” (สูก้าวหวัง) หรือก็คือ “King of Fruit” เนื่องจากเป็นผลไม้ที่มีคุณค่าทางโภชนาการสูง ด้วยลักษณะเฉพาะและคุณภาพของทุเรียนไทย ทำให้ผู้บริโภคชาวจีนตอบรับและนิยมรับประทานทุเรียนเพิ่มมากขึ้น ในนครกว่างโจวสามารถพบเห็นร้านและบูธจำหน่ายทุเรียนไทยโดยเฉพาะ กระจายอยู่ทั่วไปในช่วงที่ทุเรียนไทยออกผลผลิต นอกจากนี้ ร้านอาหารและภัตตาคารในจีนก็มีการนำทุเรียนไปประยุกต์ในเมนูอาหารคาวและหวานด้วย เช่น พิซซาทุเรียน พัพพี้ทุเรียน พายทุเรียน สมูทตี้ทุเรียน เป็นต้น ในปัจจุบันจีนอนุญาตให้นำเข้าทุเรียนสดจากประเทศไทย เวียดนาม (เริ่มนำเข้าตั้งแต่เดือนกันยายน 2565) ฟิลิปปินส์ (เริ่มนำเข้าตั้งแต่เดือนเมษายน 2566) และมาเลเซีย (เริ่มนำเข้าตั้งแต่เดือนสิงหาคม 2567) ในขณะที่อนุญาตให้นำเข้าทุเรียนแช่แข็งได้จากประเทศไทยและมาเลเซีย ทั้งนี้ จีนและมาเลเซียได้มีการลงนามพิธีสารว่าด้วยข้อกำหนดในการตรวจกักกันทุเรียนมาเลเซียแช่แข็งที่ส่งเข้าจีน เมื่อวันที่ 20 สิงหาคม 2561 ซึ่งนอกจากเนื้อทุเรียนแช่แข็งแล้ว ยังได้รวมทุเรียนติดเปลือกแช่แข็งทั้งลูกที่เป็นไปตามข้อกำหนดฯ ในพิธีสารด้วย หลังจากนั้นทางศุลกากรแห่งชาติจีนจึงได้ดำเนินเรื่องการตรวจรับรองสวนและโรงคัดบรรจุทุเรียนแช่แข็งของมาเลเซีย และได้ประกาศเมื่อวันที่ 30 พฤษภาคม 2562 ว่าทุเรียนแช่แข็งของมาเลเซียทั้งลูก (รวมติดเปลือก) ที่สอดคล้องกับข้อกำหนดในการตรวจกักกันสามารถนำเข้าจีนได้

อย่างไรก็ดี เมื่อวันที่ 19 มิถุนายน 2567 ประเทศมาเลเซียและประเทศจีน ได้ลงนามพิธีสารว่าด้วยข้อกำหนดด้านมาตรการสุขอนามัยพืชสำหรับการส่งออกทุเรียนสดจากประเทศมาเลเซียไปยังประเทศจีน เมื่อวันที่ 24 มิถุนายน 2567 เว็บไซต์ศุลกากรแห่งชาติจีนได้เผยแพร่ประกาศข้อกำหนดในการตรวจกักกันทุเรียนผลสดที่นำเข้าจากมาเลเซีย โดยให้ทุเรียนของมาเลเซียที่สอดคล้องกับข้อกำหนดสามารถนำเข้าได้ และเมื่อวันที่ 8 สิงหาคม 2567 เว็บไซต์ศุลกากรแห่งชาติจีนได้เผยแพร่รายชื่อสวนและโรงคัดบรรจุทุเรียนผลสดของมาเลเซียที่ได้รับการขึ้นทะเบียนกับศุลกากรแห่งชาติจีน ส่งผลให้หลังจากนี้มาเลเซียสามารถส่งทุเรียนผลสดไปยังจีนได้

ตารางที่ 12 ปริมาณการนำเข้าทุเรียนสดจากประเทศไทยของจีน ปี 2564 - 2566 ตามปริมาณการค้าต่างประเทศ
รายละเอียดการปกครองระดับมณฑลของจีน

ลำดับ	เขตการปกครองระดับมณฑล	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566		การเปลี่ยนแปลงปี 2566 เทียบปี 2565 (%)
		ปริมาณนำเข้า (ตัน)	ปริมาณนำเข้า (ตัน)	ปริมาณนำเข้า (ตัน)	สัดส่วนการนำเข้า (%)	
	รวมทั้งหมด	821,606	783,581	928,645	100.00	18.51
1	มณฑลกว่างตุง	237,211	319,363	319,062	34.36	-0.09
2	มณฑลยูนนาน	66,008	116,021	150,541	16.21	29.75
3	เขตปกครองตนเองกว่างซีจ้วง	221,378	73,383	125,215	13.48	70.63
4	มณฑลเจ้อเจียง	80,514	79,566	90,076	9.70	13.21
5	นครฉงชิ่ง	125,172	88,042	64,496	6.95	-26.74
6	นครเซี่ยงไฮ้	10,974	13,918	24,809	2.67	78.25
7	มณฑลชานตง	8,663	25,170	24,038	2.59	-4.50
8	มณฑลหูหนาน	24,789	18,565	23,731	2.56	27.82
9	มณฑลเหอเป่ย์	-	-	22,413	2.41	n/a
10	มณฑลเสฉวน	5,493	6,998	21,449	2.31	206.51
11	มณฑลเจียงซู	11,487	8,937	10,568	1.14	18.24

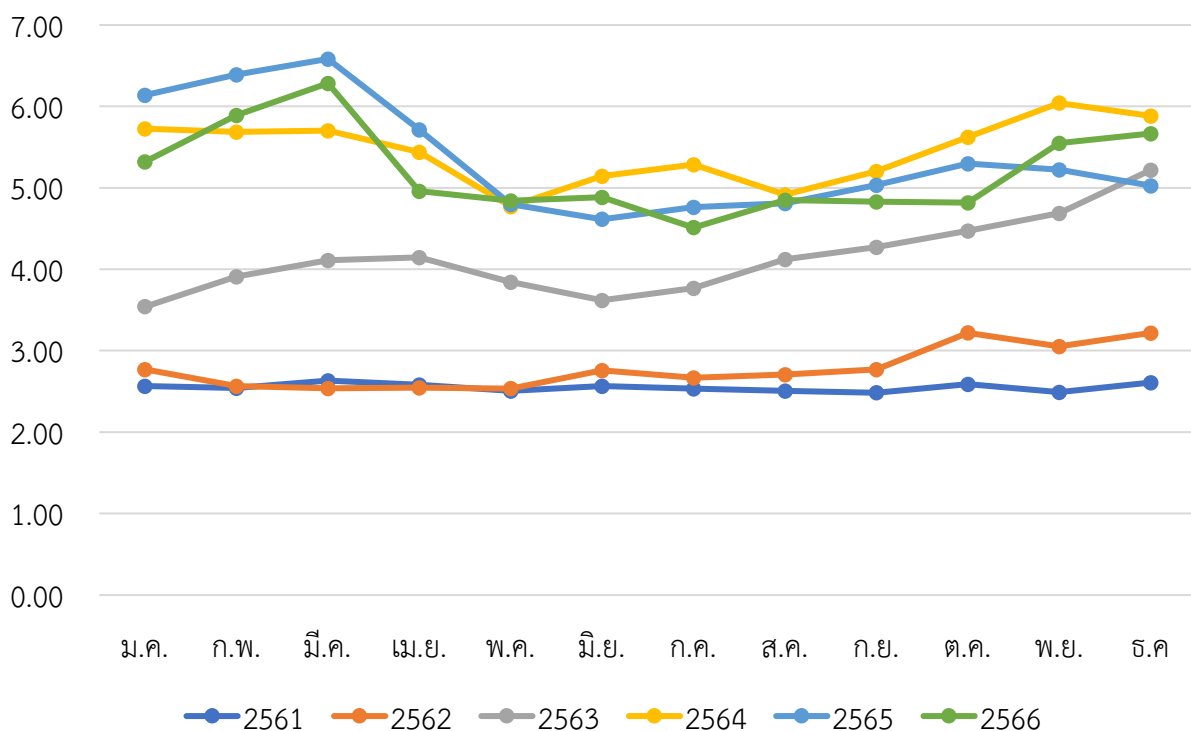
ลำดับ	เขตการปกครองระดับมณฑล	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566		การเปลี่ยนแปลง ปี 2566 เทียบปี 2565 (%)
		ปริมาณ นำเข้า (ตัน)	ปริมาณ นำเข้า (ตัน)	ปริมาณ นำเข้า (ตัน)	สัดส่วน การนำเข้า (%)	
12	มณฑลอานฮุย	8,903	4,855	10,276	1.11	111.64
13	กรุงปักกิ่ง	860	3,085	7,349	0.79	138.19
14	มณฑลกุ้ยโจว	9,948	4,616	7,035	0.76	52.40
15	มณฑลไห่หนาน	1,723	6,557	6,683	0.72	1.91
16	มณฑลหูเป่ย์	-	366	5,929	0.64	1520.25
17	มณฑลฝูเจี้ยน	1,699	6,173	5,297	0.57	-14.19
18	มณฑลเหอหนาน	-	179	4,215	0.45	2259.62
19	มณฑลเหอหนาน	1,260	1,000	2,251	0.24	125.05
20	นครเทียนจิน	2,101	3,963	1,579	0.17	-60.15
21	มณฑลชิ่งไห่	-	-	779	0.08	n/a
22	มณฑลซานซี	2,337	-	302	0.03	
23	เขตปกครองตนเองซินเจียงอุยกูร์	-	33	240	0.03	634.89
24	มณฑลจีหลิน	-	-	178	0.02	n/a
25	มณฑลเจียงซี	-	2,773	98	0.01	-96.45
26	มณฑลส่านซี	976	17	35	0.00	100.00
27	มณฑลกานซู	13	-	0.16	0.00	n/a
28	มณฑลเฮยหลงเจียง	97	-	-	-	-

จากตารางที่ 12 พบว่า การนำเข้าทุเรียนสดจากไทยของจีนในปี 2566 ร้อยละ 34.36 เป็นการนำเข้าโดยผู้นำเข้าที่จดทะเบียนบริษัทในมณฑลกว่างตุง ร้อยละ 16.21 เป็นการนำเข้าโดยผู้นำเข้าที่จดทะเบียนบริษัทในมณฑลยูนนาน ร้อยละ 13.48 เป็นการนำเข้าโดยผู้นำเข้าที่จดทะเบียนบริษัทในเขตฯ กว่างซีจ้วง ร้อยละ 9.70 เป็นการนำเข้าโดยผู้นำเข้าที่จดทะเบียนบริษัทในมณฑลเจ้อเจียง และร้อยละ 6.95 เป็นการนำเข้าโดยผู้นำเข้าที่จดทะเบียนบริษัทในนครฉงชิ่ง และยังพบว่าการนำเข้าโดยผู้นำเข้าที่จดทะเบียนบริษัทในมณฑลยูนนาน เจ้อเจียง เซียงไฮ้ เสฉวน ปักกิ่ง และไห่หนาน มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง สะท้อนให้เห็นว่าการขนส่งทุเรียนจากไทยไปจีน ในปี 2566 ส่วนใหญ่ใช้เส้นทางขนส่งทางเรือจากไทยไปจีนไปยังมณฑลกว่างตุง (ทั้งทางเส้นทางขนส่งเรือตรงจากไทยไปท่าเรือของมณฑลกว่างตุง และทางเรือจากไทยไปยังกองและใช้รถลากตู้คอนเทนเนอร์ไปยังจีนแผ่นดินใหญ่ผ่านเมืองเซินเจิ้น) รองลงมาเป็นการขนส่งทางบกทั้งเส้นทาง R3A และทางเส้นทางไฟลาว-จีน ไปยังมณฑลยูนนาน ซึ่งมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง และการขนส่งจากไทยผ่านลาว เวียดนาม และเข้าจีนที่เขตฯ กว่างซีจ้วง ซึ่งมีการนำเข้าเพิ่มขึ้นมากถึงร้อยละ 70.63 ภายหลังจากที่จีนยกเลิกมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ตั้งแต่ต้นปี 2566 ทำให้มีการขนส่งทุเรียนผ่านเส้นทางขนส่งทางบกเพิ่มขึ้น เนื่องจากการขนส่งทุเรียนทางรถยนต์มีความคล่องตัวและใช้ระยะเวลาในการขนส่งเร็วกว่าการขนส่งทางเรือ สามารถตอบสนองกับความต้องการของตลาดโดยเฉพาะการค้าผ่านช่องทางออนไลน์ โดยผู้นำเข้า/ผู้ขายรับคำสั่งซื้อจากผู้ซื้อผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ล่วงหน้าเมื่อสินค้ามาถึงที่ด่านก็จะกระจายขนส่งให้กับลูกค้าโดยพัสดุด่วนต่อไป ซึ่งจะช่วยลดต้นทุนในการบริหารจัดการการขายและการจัดเก็บสินค้าลงได้ด้วยเช่นกัน โดยมีการจำหน่ายโดยผู้นำเข้ารายย่อยเพิ่มขึ้นตามสภาพความต้องการของตลาดการค้าออนไลน์ที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเช่นกัน

เมื่อพิจารณาจากสถิติการนำเข้าทุเรียนโดยผู้จดทะเบียนบริษัทในเขตการปกครองระดับมณฑลต่าง ๆ ของจีน พอจะอนุมานได้ว่าตลาดทุเรียนของไทยส่วนใหญ่อยู่ทางมณฑลตอนใต้ของจีน โดยเฉพาะมณฑลกว่างตุง ซึ่งเป็นมณฑลที่มีประชากรมากที่สุดของจีนกว่า 127 ล้านคน และมีสภาพการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคมอยู่ในระดับต้น ๆ ของจีน ตลาดทางภาคตะวันออก คือ มณฑลเจ้อเจียง นครเซี่ยงไฮ้ และมณฑลชานตง ในขณะที่ตลาดที่น่าสนใจไม่น้อย คือ ตลาดทางตอนกลางและตะวันตกของจีน ได้แก่ มณฑลหูหนาน หูเป่ย์ กุ้ยโจว เสฉวน และนครฉงชิ่ง ซึ่งมีผู้นำเข้าทุเรียนที่จดทะเบียนบริษัทในมณฑลดังกล่าว นำเข้าทุเรียนรวม 122,640 ตัน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 13.21 ของการนำเข้าทุเรียนจากไทยของจีน สะท้อนให้เห็นถึงโอกาสในการขยายตลาดทุเรียนในภาคกลางและตะวันตกของจีน

ในขณะที่การนำเข้าทุเรียนโดยผู้นำเข้าที่จดทะเบียนบริษัทในภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีน้อย เนื่องจากการขนส่งทางเรือต้องใช้ระยะเวลาในการขนส่งนานและเที่ยวเรือมีจำนวนน้อย อย่างไรก็ตาม พบว่ามีการนำเข้าโดยผู้นำเข้าที่จดทะเบียนบริษัทในมณฑล/เขตการปกครองทางชายฝั่งภาคเหนือและตะวันออกเฉียงเหนือของจีนที่มีท่าเรือและสถานที่ควบคุมตรวจสอบผลไม้นำเข้าเพิ่มขึ้น เช่น มณฑลเหอเป่ย์ มีการนำเข้าทุเรียน 22,413 ตัน เป็นการนำเข้าครั้งแรกในช่วงปี 2564 - 2566 มณฑลเหลียวหนิง มีการนำเข้า 4,215 ตัน เพิ่มขึ้นมากถึง 22.60 เท่า เมื่อเทียบกับปี 2565 นอกจากนี้ การขนส่งทุเรียนผ่านเส้นทางรถไฟลาว-จีน ก็จะมีเพิ่มโอกาสในการกระจายทุเรียนของไทยไปยังภาคเหนือ ภาคตะวันตก และภาคตะวันออกเฉียงเหนือของจีนไปยังมณฑลที่ไม่มีท่าเรือได้อีกทางหนึ่งด้วย

มูลค่าการนำเข้าทุเรียนไทยต่อ กก. รายเดือนปี 2561 - 2566 (ดอลลาร์สหรัฐต่อ กก.)

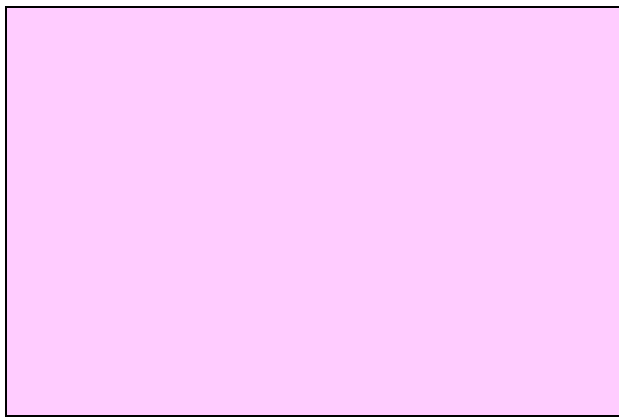

เมื่อพิจารณามูลค่าการนำเข้าทุเรียนไทยต่อ กก. ของจีน ที่มีการนำเข้าช่วงปี 2561 - 2566 จะพบว่าในช่วงปี 2561 (กราฟเส้นสีน้ำเงินเข้ม) และปี 2562 (กราฟเส้นสีส้ม) มูลค่าการนำเข้าต่อ กก. ไม่ได้มีการเปลี่ยนแปลงมากนัก โดยมูลค่าการนำเข้าเฉลี่ยอยู่ที่ 2.55 และ 2.78 ตามลำดับ อย่างไรก็ตาม พบว่าภายหลังจากงานตรวจสอบและกักกันถูกรวบเข้ากับงานของศุลกากรในปี 2561 มูลค่าการนำเข้าทุเรียนไทยต่อ กก. มีการปรับเพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัดตั้งแต่ช่วงปลายปี 2562 เป็นต้นมา ซึ่งเป็นผลจากการที่ศุลกากรจีนมีความเข้มงวดในการปราบปรามการลักลอบหนีศุลกากรในผลไม้นำเข้าดังกล่าวมาแล้ว โดยมูลค่าการนำเข้า

ทุเรียนไทยต่อ กก. เข้าสู่ช่วงปกติใหม่ตั้งแต่ช่วงปี 2564 เป็นต้นมา โดยอยู่ในช่วง 4.51 - 6.58 ดอลลาร์สหรัฐต่อ กก. โดยปี 2566 มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 5.20 ดอลลาร์สหรัฐต่อ กก. ลดลงร้อยละ 3.09 เมื่อเทียบกับมูลค่าเฉลี่ยการนำเข้าทุเรียนไทยต่อ กก. ของปี 2565 (ปี 2565 มูลค่าการนำเข้าทุเรียนไทยต่อ กก. อยู่ในช่วง 4.62 - 6.58 ดอลลาร์สหรัฐต่อ กก. โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 5.37 ดอลลาร์สหรัฐต่อ กก.)

จากแนวโน้มดังกล่าว ผู้ประกอบการส่งออกทุเรียนของไทยจึงควรจัดทำเอกสารราคาซื้อขายตามความเป็นจริงเพื่อสะท้อนให้เห็นถึงมูลค่าการส่งออกที่แท้จริง ซึ่งจะเป็นข้อมูลให้ศุลกากรจีนในการประเมินราคาในการคำนวณภาษีมูลค่าเพิ่มได้สอดคล้องตามความเป็นจริงตามช่วงฤดูกาลของทุเรียนในอนาคต เพื่อสร้างความยั่งยืนในการค้าทุเรียนในตลาดจีน

<p style="text-align: center;">จุดแข็ง</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. มีผลผลิตทั้งปี มีมากในช่วงเดือนเมษายน - สิงหาคม 2. มีเนื้อที่ให้ผลผลิต 1,050,652 ไร่ และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น เป็นผลไม้ที่ให้ผลผลิตต่อไร่มากที่สุดประมาณ 1,405 กก. 3. เป็นผลไม้ที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัวไม่สามารถทดแทนด้วยผลไม้ชนิดอื่นได้ 	<p style="text-align: center;">จุดอ่อน</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การเก็บผลผลิตและการขนส่งหากไม่ระมัดระวังก็จะทำให้ผลผลิตเสียหายได้ อาทิ การขึ้นราคาในทุเรียน 2. อายุในการเก็บรักษาผลทุเรียนประมาณ 2 สัปดาห์ แต่ต้องควบคุมอุณหภูมิที่ 15 องศาเซลเซียส ความชื้นสัมพัทธ์ร้อยละ 85 - 90 หากไม่ได้อยู่ในสภาพข้างต้นอายุในการเก็บรักษาก็จะสั้นลง
<p style="text-align: center;">โอกาส</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เป็นผลไม้ที่จีนยังเพาะปลูกได้ไม่มาก ยังต้องพึ่งพาการนำเข้าเกือบทั้งหมด 2. ปัจจุบันทางการจีนอนุญาตให้นำเข้าทุเรียนสดจากประเทศไทย เวียดนาม ฟิลิปปินส์ และมาเลเซีย เท่านั้น 3. การส่งเสริมพัฒนาพันธุ์ทุเรียนที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดระดับบนของจีน 4. การประชาสัมพันธ์และส่งเสริมทุเรียนพันธุ์อื่น ๆ ของไทยในตลาดจีน นอกจากพันธุ์หมอนทองที่มีจำหน่ายทั่วไปในตลาด 	<p style="text-align: center;">อุปสรรค</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ปัจจุบันสวนและโรงคัดบรรจุทุเรียนผลสดที่ส่งออกไปจีนของเวียดนามที่ได้ขึ้นทะเบียนกับศุลกากรแห่งชาติจีนมีจำนวน 613 สวน และ 95 โรง ตามลำดับ ในขณะที่ฟิลิปปินส์มีสวนและโรงคัดบรรจุทุเรียนที่ส่งออกไปจีนจำนวน 606 สวน และ 17 โรง และมาเลเซียมีสวนและโรงคัดบรรจุทุเรียนที่ส่งออกไปจีนจำนวน 14 สวน และ 19 โรง ตามลำดับ ซึ่งต่างอยู่ระหว่างการขอขึ้นทะเบียนสวนและโรงคัดบรรจุกับทางการจีนเพิ่มเติม 2. ทุเรียนมาเลเซียพันธุ์คูนยิต (Kunyat) หรือมุซังคิง ได้รับการขนานนามว่าเป็นราชาทุเรียนของมาเลเซีย (Musang King Durian) มีกลิ่นฉุน รสหวานจัด และมีเม็ดขนาดเล็ก ได้รับความนิยมในตลาดระดับสูงของจีน ปัจจุบันจีนอนุญาตให้นำเข้าทุเรียนทั้งผลสดและผลแช่แข็งของมาเลเซียมาจำหน่ายในตลาดจีนได้ 3. มณฑลไห่หนานได้เริ่มขยายพื้นที่เพาะปลูกทุเรียนหลังปี 2562 ที่พบว่าต้นทุเรียน 40 ต้น ที่ปลูกในสวนเงาะหัวเซ็ง อำเภอกาเป่าของไห่หนานให้ผลผลิตได้ ปัจจุบันมณฑลไห่หนานมีเนื้อที่เพาะปลูกทุเรียนราว 16,667 ไร่ในปี 2566 ให้ผลผลิตราว 50 ตัน และในปี 2567 คาดว่าจะมีประมาณ 250 ตัน ซึ่งยังไม่เพียงพอที่จะทำตลาดทุเรียนไห่หนานในจีนได้ คาดว่าในปีต่อ ๆ ไปผลผลิตจะเริ่มมีมากขึ้น โดยผลผลิตทุเรียนที่ไห่หนานจะเน้น

คุณภาพที่สุกคาคันเป็นตัวชูโรงสร้างความแตกต่างกับทุเรียนที่นำเข้ามาจากต่างประเทศ

4. เกษตรกรในเมืองเม้าหมิงมณฑลกว๋างตุงได้นำทุเรียนพันธุ์มูซังคิงและหนานดำมาทดลองปลูกเมื่อปี 2561 ซึ่งพบว่ามีส่วนออกดอกและติดผลครั้งแรกเมื่อเดือนพฤษภาคม 2565 โดยฐานการเพาะปลูกมีพื้นที่ 125 ไร่ มีการเพาะพันธุ์กล้าทุเรียน 200,000 ต้น จนถึงปัจจุบันก็ยังไม่สามารถให้ผลผลิตได้

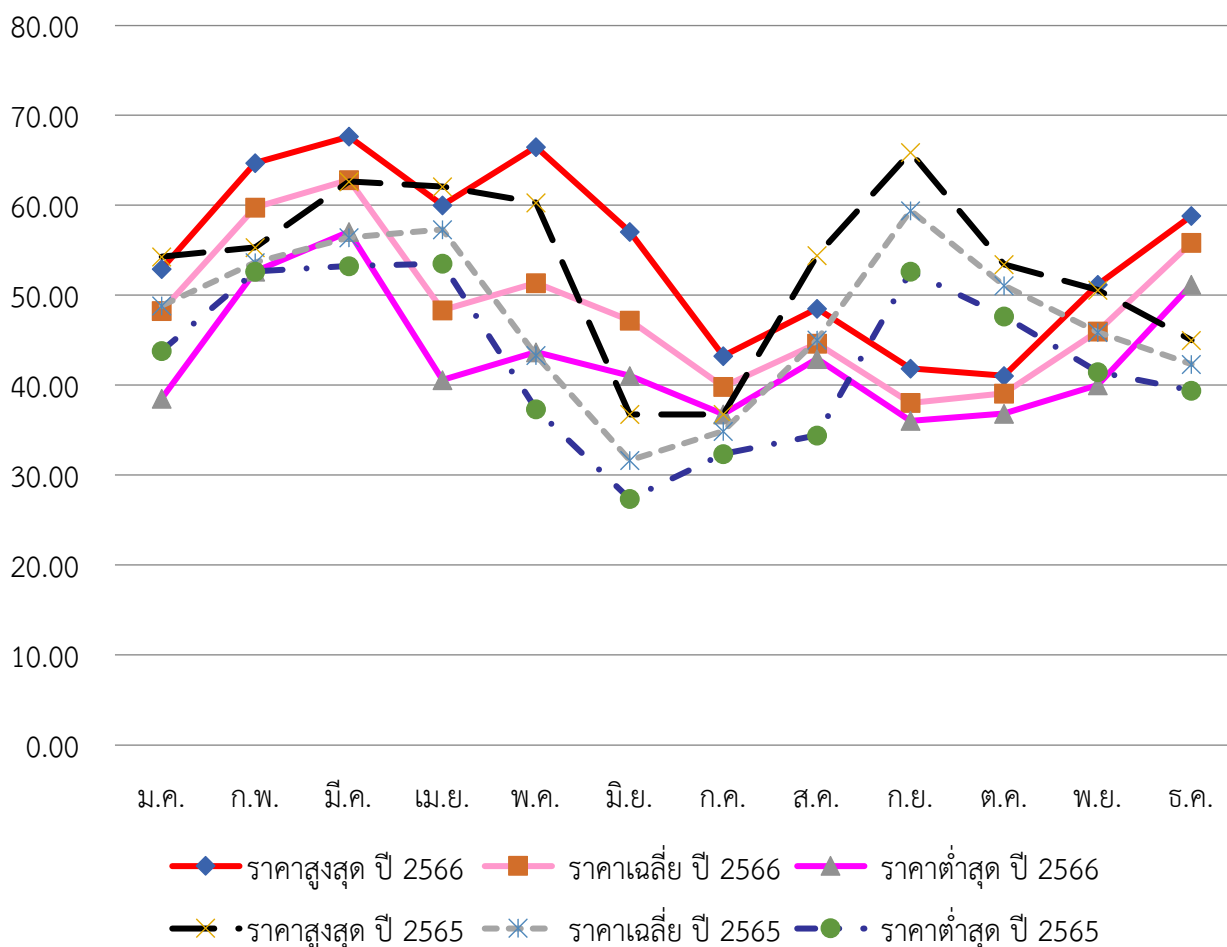

การสร้างโครงเหล็กครอบต้นทุเรียนเพื่อป้องกันผลกระทบจากพายุ ผลผลิตทุเรียนในฐานการเพาะปลูกในมณฑลไห่หนาน

ตารางที่ 13 ราคาขายส่งทุเรียนไทยที่ตลาดค้าส่งผักและผลไม้เจียงหนาน (หยวน/กก.) ปริมาณนำเข้าของจีน (ตัน) และปริมาณผลผลิตของไทย (ตัน) รายเดือนของปี 2565 - 2566

ราคาขายส่งทุเรียน	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	เฉลี่ย
ราคาสูงสุดปี 2566	52.94	64.71	67.65	60.00	66.47	57.06	43.24	48.53	41.84	41.05	51.18	58.82	54.46
ราคาเฉลี่ยปี 2566	48.27	59.77	62.83	48.32	51.37	47.18	39.84	44.62	38.05	39.09	46.00	55.84	48.43
ราคาต่ำสุดปี 2566	38.53	52.63	57.06	40.59	43.68	41.03	36.76	42.94	36.05	36.84	40.00	51.18	43.11
ปริมาณนำเข้าปี 2566	23,195	16,231	24,561	206,436	175,582	154,503	153,078	70,349	54,762	25,206	11,264	13,477	928,645
ปริมาณผลผลิตปี 2566	16,531	17,121	67,895	437,185	168,409	348,774	145,384	111,141	94,905	28,929	16,826	22,878	1,475,978
ราคาสูงสุดปี 2565	54.26	55.29	62.65	62.06	60.29	36.76	36.76	54.41	65.88	53.42	50.59	45.00	53.12
ราคาเฉลี่ยปี 2565	48.85	53.63	56.42	57.32	43.32	31.66	34.87	45.01	59.42	51.08	45.88	42.32	47.48
ราคาต่ำสุดปี 2565	43.82	52.65	53.24	53.53	37.35	27.37	32.35	34.41	52.65	47.65	41.47	39.41	42.99
ปริมาณนำเข้าปี 2565	21,783	6,680	7,465	49,661	195,995	218,963	131,559	54,054	14,075	7,272	26,617	49,458	783,581
ปริมาณผลผลิตปี 2565	13,208	2,935	19,345	151,562	407,322	369,298	199,725	45,495	13,875	15,210	32,954	63,240	1,334,169

กราฟแสดงราคาขายส่งทุเรียนรายเดือนของปี 2565 - 2566 (หยวน/กก.)

จากตารางที่ 13 พบว่า ในปี 2566 ช่วงเดือนที่มีการนำเข้าทุเรียนมากสอดคล้องกับผลผลิตของไทยที่ออกมาก คือ ช่วงเดือนเมษายน - สิงหาคม จึงเป็นช่วงที่ราคาซื้อขายต่ำในช่วงปีตามกลไกตลาด โดยในช่วงต้นฤดูและปลายฤดูผลผลิตของทุเรียนจะเป็นช่วงที่ราคาขายส่งในตลาดค้าส่งผักและผลไม้เจียงหนานอยู่ในระดับสูง โดยราคาขายส่งเฉลี่ยในช่วงเดือนมกราคม - มีนาคม มีการปรับเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง และเริ่มลดลงอย่างเห็นได้ชัดตั้งแต่เดือนเมษายนซึ่งมีการนำเข้ามามาก โดยมีราคาขายส่งโดยเฉลี่ยต่ำสุดในเดือนกันยายนอยู่ที่ 38.05 หยวนต่อ กก. ในขณะที่มีการปรับเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องตั้งแต่เดือนตุลาคมเนื่องจากเข้าสู่ช่วงปลายฤดูผลผลิตเริ่มลดลง ปริมาณการนำเข้าก็ลดลงราคาจึงปรับเพิ่มสูงขึ้น โดยมีราคาขายส่งเฉลี่ยสูงสุดในเดือนมีนาคมอยู่ที่ 62.83 หยวนต่อ กก. และพบว่าราคาขายส่งเฉลี่ยรายเดือนของปี 2566 (กราฟเส้นสีชมพูอ่อน) ส่วนใหญ่มากกว่าราคาขายส่งเฉลี่ยรายเดือนของปี 2565 (กราฟเส้นปะสีเทา) โดยราคาขายส่งเฉลี่ยตลอดทั้งปีของปี 2566 อยู่ที่ 48.43 หยวนต่อ กก. เมื่อเทียบกับปี 2565 ซึ่งอยู่ที่ 47.48 หยวนต่อ กก. เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.00 และพบว่าในปี 2566 ราคาขายส่งทุเรียนในตลาดค้าส่งผักและผลไม้เจียงหนานมีความผันผวนของราคาสูงสุดและราคาต่ำสุดในแต่ละเดือนโดยเฉลี่ยมากกว่าปี 2565 โดยในปี 2566 มีช่วงแกว่งของราคาสูงสุดและต่ำสุดต่อ กก. เฉลี่ยอยู่ที่ 11.35 หยวน ในขณะที่ปี 2565 อยู่ที่ 10.13 หยวน

ความผันผวนของราคาขายส่งในปี 2566 มากกว่าปี 2565 เนื่องจากในปี 2566 แม้ว่าผลผลิตจะเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปี 2565 แต่ผลผลิตมีการกระจุกตัวในเดือนเมษายนและมิถุนายน ทำให้ราคาในช่วงเดือนเมษายนและพฤษภาคมซึ่งเป็นช่วงคาบเกี่ยวที่เริ่มให้ผลผลิตมาก (วันที่ 15 เมษายน 2566 เป็นวันเริ่มเก็บเกี่ยวทุเรียนหอมทองในพื้นที่จังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด) ราคาขายส่งทุเรียนในตลาดค้าส่งผัก

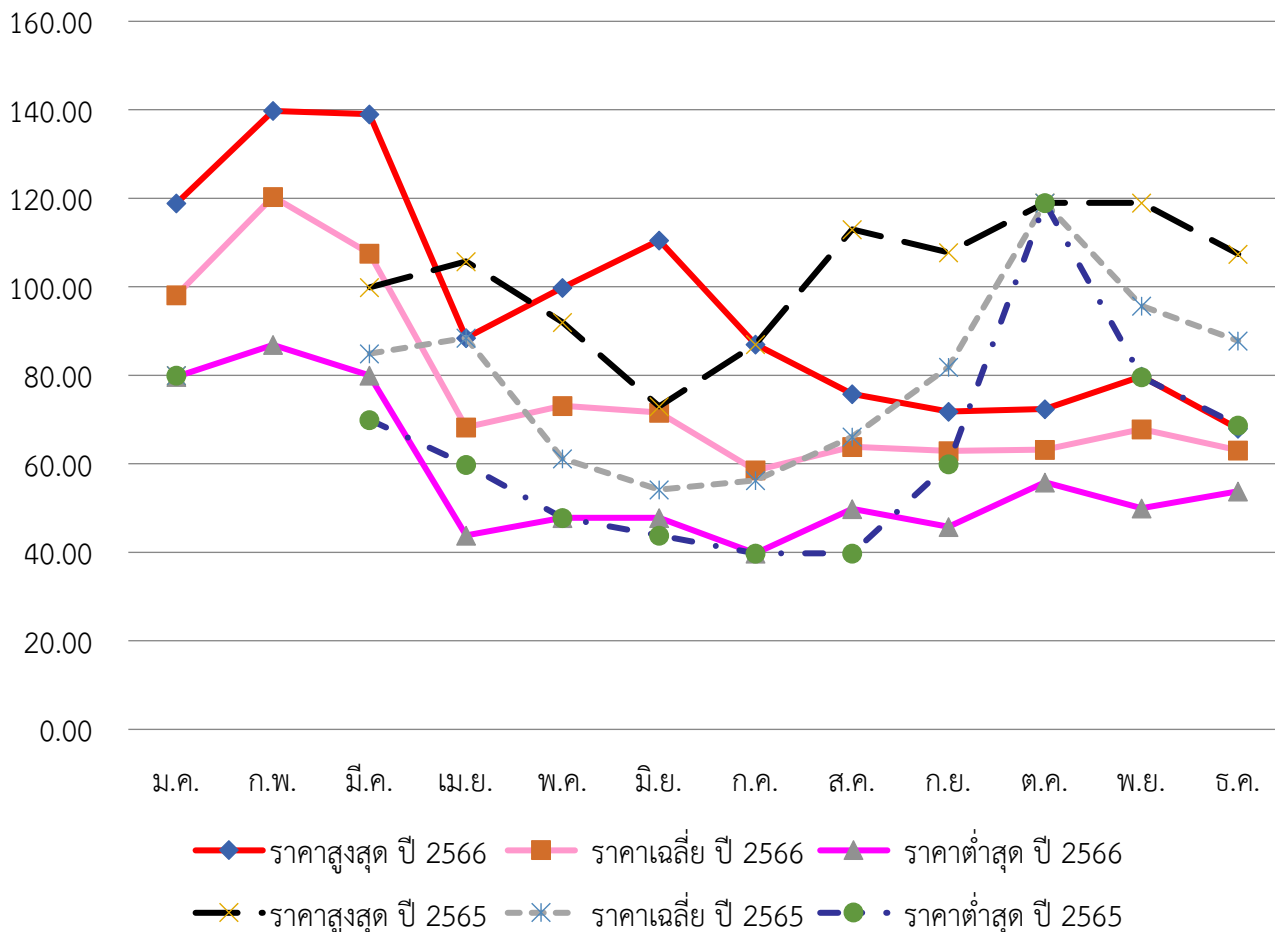
และผลไม้เงียงหนานในช่วงต้นเดือนและปลายเดือนจึงมีราคาต่างกันมาก ส่งผลให้เดือนเมษายนและพฤษภาคม มีความผันผวนของราคามาก ในภาพรวมจึงทำให้มีความผันผวนของราคาโดยเฉลี่ยมากกว่าปี 2565

เมื่อพิจารณาราคาขายปลีกทุเรียนที่ห้างโมเดิร์นเทรดในนครกว่างโจวจากการเก็บข้อมูล รายสัปดาห์ตลอดทั้งปี 2565 - 2566 ที่ผ่านมาใน 8 แห่ง ได้แก่ Lotus, Aeon, Yonghui, Vanguard, Hema, O'Le, Walmart และร้าน Pagoda ซึ่งเป็นร้านจำหน่ายผลไม้ระดับพรีเมียมที่มีสาขากว่า 6,000 สาขา ทั่วประเทศจีน ได้ผลดังตารางที่ 14

ตารางที่ 14 ราคาขายปลีกทุเรียนไทยที่ห้างโมเดิร์นเทรดในนครกว่างโจว (หยวน/กก.) รายเดือนของปี 2565 - 2566

ราคาขายปลีกทุเรียน	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	เฉลี่ย
ราคาสูงสุด ปี 2566	118.89	139.80	139.00	88.44	99.80	110.55	87.00	75.80	71.80	72.36	79.80	67.98	95.94
ราคาเฉลี่ยปี 2566	98.13	120.36	107.57	68.26	73.09	71.62	58.56	63.83	62.91	63.20	67.82	63.07	76.54
ราคาต่ำสุด ปี 2566	79.69	86.91	79.98	43.80	47.80	47.80	39.80	49.80	45.80	55.80	49.98	53.80	56.75
ราคาสูงสุด ปี 2565	79.98	-	99.90	105.78	92.00	73.00	87.00	113.00	107.80	119.00	119.00	107.38	100.35
ราคาเฉลี่ยปี 2565	79.98	-	84.90	88.45	61.21	54.20	56.27	66.13	81.86	119.00	95.69	87.78	79.59
ราคาต่ำสุด ปี 2565	79.98	-	69.90	59.80	47.80	43.80	39.80	39.80	59.98	119.00	79.64	68.73	64.38

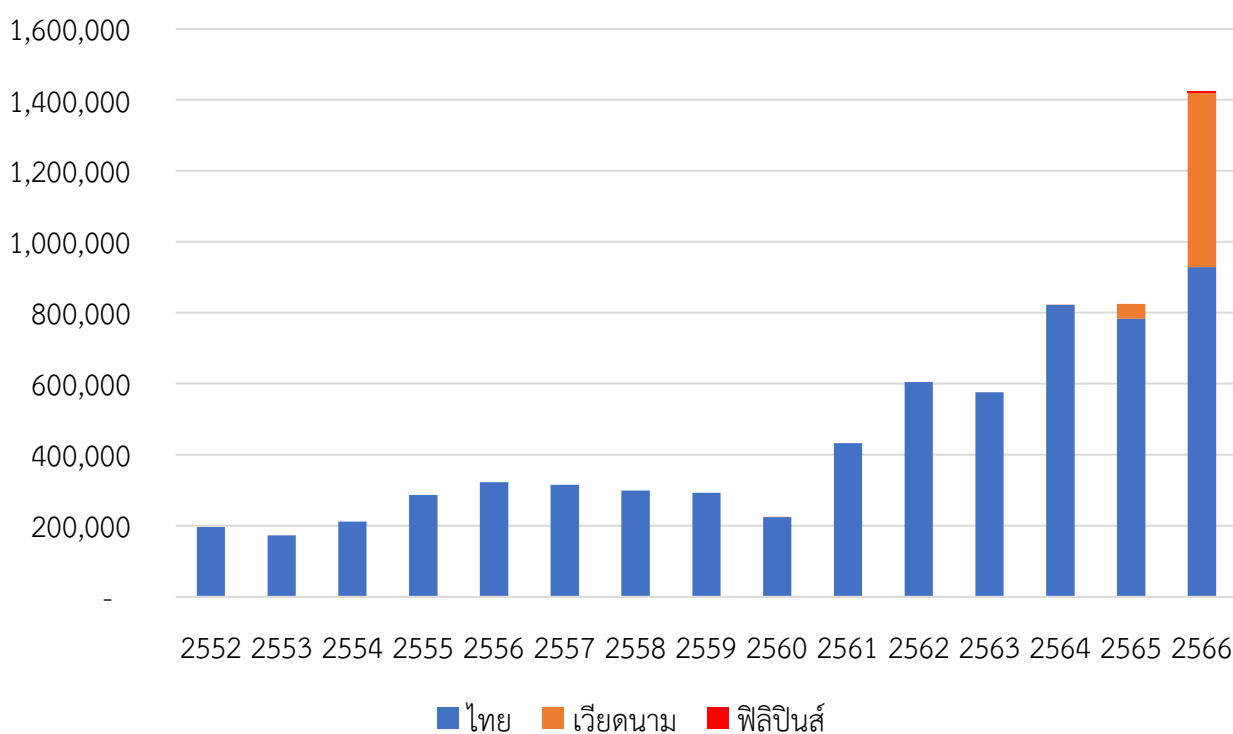
กราฟแสดงราคาขายปลีกทุเรียนรายเดือนของปี 2565 - 2566 (หยวน/กก.)

จากตารางที่ 14 พบว่า ในปี 2566 ราคาขายปลีกทุเรียนสดคลองเป็นในทิศทางเดียวกับราคาขายส่ง คือ ช่วงเดือนเมษายน - สิงหาคม เป็นช่วงที่ผลผลิตมากและมีการนำเข้ามา ราคาซื้อขายในช่วงปีจึงต่ำตามกลไกตลาด ในขณะที่ช่วงต้นปีซึ่งเป็นช่วงต้นฤดูกาลของทุเรียนเป็นช่วงที่ราคาขายปลีกอยู่ในระดับสูง ในขณะที่ผลผลิตมีน้อย โดยพบว่าราคาขายปลีกเฉลี่ยรายเดือนของปี 2566 (กราฟเส้นสีชมพูอ่อน) ส่วนใหญ่น้อยกว่าราคาขายปลีกเฉลี่ยรายเดือนของปี 2565 (กราฟเส้นปะสีเทา) โดยราคาขายปลีกเฉลี่ยตลอดทั้งปีของปี 2566 อยู่ที่ 76.54 หยวนต่อ กก. เมื่อเทียบกับปี 2565 อยู่ที่ 79.59 หยวนต่อ กก. ลดลงร้อยละ 3.83 และพบว่าในปี 2566 ราคาขายปลีกทุเรียนในตลาดโมเดิร์นเทรดในนครกว่างโจวมีความผันผวนของราคาสูงสุดและราคาต่ำสุดในแต่ละเดือนโดยเฉลี่ยมากกว่าปี 2565 โดยในปี 2566 มีช่วงแกว่งของราคาสูงสุดและต่ำสุดต่อ กก. เฉลี่ยอยู่ที่ 39.19 หยวน ในขณะที่ปี 2565 อยู่ที่ 35.97 หยวน ซึ่งสอดคล้องกับความผันผวนของราคาขายส่งที่กล่าวถึงข้างต้น

แนวโน้มและโอกาสของทุเรียนไทยในตลาดจีน

กราฟแสดงปริมาณการนำเข้าทุเรียนของจีน ปี 2552 - 2566 (ตัน)

จากกราฟข้างต้น พบว่า จีนมีการนำเข้าทุเรียนผลสด อยู่ที่ระดับประมาณปีละ 300,000 ตัน นานถึง 5 ปี ในช่วงปี 2555 - 2559 แล้วขยับเพิ่มขึ้นอย่างมากในปี 2561 ทะลุระดับ 400,000 ตัน และทะลุระดับ 600,000 ตัน ในปี 2562 ในขณะที่ในปี 2563 มีการนำเข้าลดลงอยู่ที่ 575,529 ตัน เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 และในปี 2564 - 2565 ซึ่งจีนและประเทศในอาเซียนมีการควบคุมการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ได้ดี ก็พบว่ามีการกลับมานำเข้าทุเรียนเพิ่มมากขึ้น โดยมีปริมาณการนำเข้าสูงมากถึงระดับ 800,000 ตัน และเมื่อจีนอนุญาตให้เวียดนามสามารถส่งทุเรียนเข้าจีนได้ตั้งแต่ปลายปี 2565 ส่งผลให้ในปี 2566 จีนมีการนำเข้าทุเรียนเพิ่มขึ้นไปอยู่ที่ระดับ 1.4 ล้านตัน โดยยังมีการนำเข้าจากประเทศไทยเพิ่มขึ้นด้วยเช่นกัน สะท้อนให้เห็นว่า ตลาดจีนยังคงมีความต้องการบริโภคทุเรียนอีกมาก

ทุเรียนเป็นหนึ่งในผลไม้ที่มีศักยภาพและความโดดเด่นอย่างมาก เนื่องจากลักษณะโดยเฉพาะของทุเรียนซึ่งไม่มีผลไม้อื่นทดแทนได้ การเพิ่มการตลาดทุเรียนในจีนจึงยังเป็นโอกาสเต็มเต็มความต้องการของชาวจีนได้อีกมาก

จากการที่ชาวจีนมีกำลังบริโภคเพิ่มขึ้นและการส่งเสริมตลาดทุเรียนอย่างต่อเนื่อง โดยมีจำหน่าย ทั้งในตลาดค้าส่ง ตลาดค้าปลีก รวมถึงการจำหน่ายในช่องทางออนไลน์ที่ได้รับความนิยมเพิ่มขึ้นอย่างมาก ซึ่งนอกจากการบริโภคทุเรียนสดแล้ว ยังมีการนำไปแปรรูปที่หลากหลาย อาทิ พืชชาน้ำทุเรียน ขนมเปียะ ใสทุเรียน ขนมไหว้พระจันทร์ใสทุเรียน ไอศกรีมทุเรียน ไปจนถึงกาแฟทุเรียน และร้านอาหารที่เน้นการนำทุเรียน มาเป็นส่วนประกอบของอาหาร ซึ่งต่างก็ได้รับความนิยมไม่น้อยในตลาดจีน สะท้อนให้เห็นถึงความต้องการทุเรียน ในตลาดจีนทั้งรูปแบบผลไม้สดและทุเรียนแช่แข็งที่นำไปใช้ในอุตสาหกรรมอาหารและการแปรรูปที่มีแนวโน้ม เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

ตลาดทุเรียนในจีนที่เติบโตขึ้น นอกจากไทยซึ่งเป็นผู้ผลิตทุเรียนรายใหญ่ของโลกจะได้ ประโยชน์แล้ว มาเลเซียซึ่งได้ผลักดันในการส่งออกทุเรียนสดและแช่แข็งทั้งลูกไปจีนก็จะได้รับประโยชน์ด้วย เช่นกัน โดยมาเลเซียจุดเด่นของทุเรียนมุขางคิงเป็นตัวชูโรงในการขยายตลาดทุเรียนมาเลเซียในตลาดจีน ในขณะที่ไทยยังคงเน้นตลาดทุเรียนหมอนทองเป็นหลัก เนื่องจากปริมาณการผลิตมากและราคาร่วงเร็วกว่า ทุเรียนมาเลเซียมาก หากมีการชูโรงทุเรียนพันธุ์พรีเมียมใหม่ที่มีศักยภาพในการทำตลาดเพื่อมาต่อกรกับ ทุเรียนมุขางคิงของมาเลเซียก็จะช่วยให้ไทยได้ส่วนแบ่งทุเรียนราคาสูงจากมาเลเซียได้เช่นกัน

นอกจากนี้ประเทศเวียดนาม ฟิลิปปินส์ และจีน ต่างเร่งพัฒนาอุตสาหกรรมการเพาะปลูก ทุเรียนของตนเพื่อเข้ามาแย่งชิงและเติมเต็มความต้องการบริโภคทุเรียนของผู้บริโภคชาวจีน โดยประเทศ เวียดนามได้เร่งขยายพื้นที่การเพาะปลูกทุเรียนเพื่อใช้ประโยชน์จากทำเลที่ตั้งซึ่งติดกับประเทศจีน ต้นทุน การขนส่งไปจีนจึงต่ำกว่าประเทศอื่น ทุเรียนเวียดนามจึงมีราคาจำหน่ายต่ำกว่าทุเรียนไทย ในส่วนของการเพาะปลูกทุเรียนในมณฑลไห่หนานของจีนให้ผลผลิตล็อตแรกในปี 2566 ปริมาณราว 40 -50 ตัน และ ในปี 2567 คาดว่าจะมีผลผลิตราว 250 ตัน นับเป็นการเปิดศักราชความก้าวหน้าของการเพาะปลูกทุเรียนของจีน อย่างเป็นทางการพัฒนาอุตสาหกรรมทุเรียนของจีนจะเน้นจุดเด่นทุเรียนที่สุกคาคั้น เพื่อเติมเต็ม ความต้องการของผู้บริโภคและสร้างมูลค่าเพิ่มที่แตกต่างจากทุเรียนผลสดนำเข้าทั่วไป รวมถึงต้นทุนการเพาะปลูก ทุเรียนของจีนที่สูงกว่าต่างประเทศ เนื่องจากสภาพภูมิอากาศและผลกระทบจากพายุไต้ฝุ่นที่จะส่งผลกระทบต่อ ปริมาณผลผลิต ส่งผลให้ราคาจำหน่ายทุเรียนผลสดของจีนจะสูงกว่าทุเรียนนำเข้า

อย่างไรก็ดี เกษตรกรและผู้ประกอบการของไทยในห่วงโซ่อุตสาหกรรมทุเรียนของไทย ไม่ควรตระหนกกับการเพาะปลูกทุเรียนของจีน แต่ควรตระหนักและให้ความสำคัญกับการควบคุมคุณภาพ ของทุเรียนไทยตลอดห่วงโซ่อุปทานอย่างเข้มงวด ซึ่งจะเป็นการสร้างจุดแข็งด้านคุณภาพให้กับทุเรียนไทย ให้สามารถแข่งขันในตลาดจีนได้อย่างยั่งยืนในสถานการณ์ที่จีนและหลายประเทศต่างเข้ามาช่วงชิงตลาด ทุเรียนในจีน รวมถึงควรเตรียมแผนการรับมือให้กับอุตสาหกรรมทุเรียนของไทยในอนาคต ในการพัฒนา แยกส่วนแบ่งตลาดทุเรียนสดสุกคาคั้นที่ขนส่งทางเครื่องบินซึ่งผู้บริโภคสามารถตรวจสอบย้อนกลับได้ ตลอดห่วงโซ่อุปทานซึ่งจะสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้บริโภคชาวจีนต่อทุเรียนสุกคาคั้นของผู้ประกอบการไทย ตลอดจนการวิจัยและพัฒนาทุเรียนพันธุ์ใหม่ และสินค้าแปรรูปจากทุเรียนที่หลากหลายเพิ่มขึ้น

ในขณะที่ ผู้ผลิต ผู้ส่งออก และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรกำกับและเข้มงวดในการผลิต และคัดเลือกทุเรียนที่มีคุณภาพได้มาตรฐานการส่งออก ไม่ให้เกิดปัญหาทุเรียนอ่อน หรือด้อยคุณภาพ โดยเฉพาะ ในช่วงต้นฤดูกาลของผลผลิตเพราะจะกระทบต่อราคาและตลาดทุเรียนไทยในจีนในวงกว้างได้ง่าย รวมถึง การปฏิบัติตามพิธีสารการส่งออกผลไม้จากไทยไปจีนอย่างเคร่งครัด เพื่อลดปัญหาการกีดกันทางการค้า ที่อาจจะเกิดขึ้นไปพร้อมกันด้วย

ลำไย

ลำไยเป็นผลไม้ที่จีนสามารถเพาะปลูกได้มากทางตอนใต้ของจีนในมณฑลกว่างตุง ผู้เจียนและเซตฯ กว่างซีจ้วง แต่ก็ยังไม่เพียงพอต่อการบริโภคภายในประเทศจีน เนื่องด้วยลำไยในทางการแพทย์แผนจีนนั้น ถือเป็นผลไม้ที่มีสรรพคุณทางยา โดยเกือบทุกส่วนของลำไยสามารถนำมาใช้เป็นยาได้ตั้งแต่เนื้อเม็ด เปลือก และรากของลำไย

ประเทศไทยเป็นประเทศที่ส่งออกลำไยรายใหญ่ของโลก มูลค่าการส่งออกปีละไม่ต่ำกว่า 15,000 ล้านบาท ในปี 2566 มีมูลค่าการส่งออก 16,490 ล้านบาท โดยประเทศไทยมีสภาพพื้นที่และภูมิอากาศเหมาะสมกับการปลูกลำไย โดยเฉพาะทางภาคเหนือตอนบนซึ่งได้รับภัยธรรมชาติน้อยกว่าประเทศคู่แข่งที่สำคัญคือ จีน และเวียดนาม สามารถผลิตลำไยนอกฤดูคุณภาพ และสามารถกำหนดระยะเวลาเก็บเกี่ยวในช่วงที่ตลาดต้องการได้ ในขณะที่ประเทศคู่แข่งยังไม่สามารถผลิตลำไยนอกฤดูได้

ตารางที่ 15 การนำเข้าลำไยของจีนปี 2564 - 2566

ประเทศ	ปริมาณนำเข้า (ตัน)				มูลค่านำเข้า (ล้านดอลลาร์สหรัฐ)			
	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566	เทียบกับปี 2565 (%)	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566	เทียบกับปี 2565 (%)
รวม	469,045	382,573	344,516	-9.95	705.70	533.57	454.98	-14.73
ไทย	468,066	380,434	327,296	-13.97	705.20	530.87	431.38	-18.74
กัมพูชา	-	1,951	16,723	757.35	-	2.61	23.27	792.25
เวียดนาม	979	189	497	163.27	0.50	0.09	0.33	270.61

ปัจจุบันประเทศที่จีนอนุญาตให้ส่งออกลำไยมายังจีนได้ คือ ไทย เวียดนาม มาเลเซีย อินโดนีเซีย เมียนมา และกัมพูชา จากตารางที่ 15 พบว่า ในปี 2566 จีนมีการนำเข้าลำไยจากต่างประเทศลดลงร้อยละ 9.95 เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า ซึ่งเป็นการนำเข้าจากประเทศไทย กัมพูชา และเวียดนาม โดยในปี 2566 มีการนำเข้าลำไยจากประเทศไทยปริมาณ 327,296 ตัน ลดลงร้อยละ 13.97 ในขณะที่มีการนำเข้าจากกัมพูชาภายหลังจากที่จีนอนุญาตให้นำเข้าได้ตั้งแต่เดือนพฤษภาคม 2565 โดยมีการนำเข้าปริมาณ 16,723 ตันเพิ่มขึ้นมากถึงร้อยละ 757.35 และมีการนำเข้าจากเวียดนาม 497 ตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 163.27

ตารางที่ 16 ปริมาณการนำเข้าลำไยสดจากประเทศไทยของจีน ปี 2564 - 2566 ตามปริมาณการค้าต่างประเทศ รายเขตการปกครองระดับมณฑลของจีน

ลำดับ	เขตการปกครองระดับมณฑล	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566		การเปลี่ยนแปลงปี 2566 เทียบปี 2565 (%)
		ปริมาณนำเข้า (ตัน)	ปริมาณนำเข้า (ตัน)	ปริมาณนำเข้า (ตัน)	สัดส่วนการนำเข้า (%)	
	รวมทั้งหมด	468,066	380,434	327,296	100.00	-13.97
1	มณฑลกว่างตุง	134,917	131,827	102,818	31.41	-22.01
2	นครฉงชิ่ง	141,829	107,257	79,678	24.34	-25.71
3	มณฑลยูนนาน	75,862	66,083	61,953	18.93	-6.25
4	มณฑลเสฉวน	508	1,782	29,869	9.13	1576.38
5	มณฑลหูหนาน	19,190	11,311	11,786	3.60	4.21
6	มณฑลเจ้อเจียง	30,211	24,005	8,845	2.70	-63.16
7	มณฑลชานตง	8,389	8,508	6,921	2.11	-18.66
8	นครเซี่ยงไฮ้	3,755	8,380	6,149	1.88	-26.63

ลำดับ	เขตการปกครองระดับมณฑล	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566		การเปลี่ยนแปลง ปี 2566 เทียบปี 2565 (%)
		ปริมาณ นำเข้า (ตัน)	ปริมาณ นำเข้า (ตัน)	ปริมาณ นำเข้า (ตัน)	สัดส่วน การนำเข้า (%)	
9	มณฑลเหอเป่ย์	-	-	4,708	1.44	n/a
10	มณฑลอานฮุย	3,317	4,259	4,443	1.36	4.33
11	มณฑลเจียงซู	3,576	7,341	2,474	0.76	-66.30
12	มณฑลกุ้ยโจว	5,819	2,058	1,936	0.59	-5.95
13	เขตปกครองตนเองกว่างซีจ้วง	36,594	4,220	1,729	0.53	-59.02
14	มณฑลไห่หนาน	1,139	2,338	1,594	0.49	-31.81
15	มณฑลหูเป่ย์	-	171	1,511	0.46	784.03
16	มณฑลฝูเจี้ยน	386	699	397	0.12	-43.23
17	นครเทียนจิน	573	74	239	0.07	222.80
18	มณฑลส่านซี	-	-	175	0.05	n/a
19	กรุงปักกิ่ง	487	96	25	0.01	-73.51
20	มณฑลเหอหนาน	1,513	-	25	0.01	n/a
21	มณฑลเหลียวหนิง	-	25	23	0.01	-9.84

จากตารางที่ 16 พบว่า การนำเข้าลำไยสดจากไทยของจีนในปี 2566 ร้อยละ 31.41 เป็นการนำเข้าโดยผู้นำเข้าที่จดทะเบียนบริษัทในมณฑลกว่างตุง ร้อยละ 24.34 เป็นการนำเข้าโดยผู้นำเข้าที่จดทะเบียนบริษัทในนครฉงชิ่ง ร้อยละ 18.93 เป็นการนำเข้าโดยผู้นำเข้าที่จดทะเบียนบริษัทในมณฑลยูนนาน และร้อยละ 9.13 เป็นการนำเข้าโดยผู้นำเข้าที่จดทะเบียนบริษัทในมณฑลเสฉวน สะท้อนให้เห็นว่าการขนส่งลำไยจากไทยไปจีนในปี 2566 ส่วนใหญ่น่าจะเป็นการใช้เส้นทางทางขนส่งทางบกจากด่านเชียงของของไทย ผ่านลาว เข้าจีนที่ด่านโมฮาน มณฑลยูนนาน ในเส้นทาง R3A เนื่องจากการขนส่งลำไยทางรถยนต์มีความคล่องตัวซึ่งอยู่ใกล้แหล่งผลิตในภาคเหนือของไทยและใช้ระยะเวลาในการขนส่งเร็วกว่าการขนส่งทางเรือมาก โดยเฉพาะการขนส่งไปยังภาคตะวันตกของจีนไปยังมณฑลยูนนาน นครฉงชิ่ง และมณฑลเสฉวน รวมเป็นสัดส่วนมากถึงร้อยละ 52.40 ของการนำเข้าลำไยไทยของจีน ซึ่งมีบางส่วนของส่งผ่านทางเส้นทางรถไฟลาว-จีน ด้วยเช่นกัน อย่างไรก็ตาม การขนส่งไปยังมณฑลกว่างตุงก็ยังคงมีสัดส่วนที่มากเพื่อบริโภคในมณฑลและกระจายไปยังมณฑลอื่น ๆ ของจีน

เมื่อพิจารณาจากสถิติการนำเข้าลำไยโดยผู้จดทะเบียนบริษัทในเขตการปกครองระดับมณฑลต่าง ๆ ของจีน พอจะอนุมานได้ว่า ตลาดลำไยของไทยส่วนใหญ่อยู่ทางมณฑลภาคตะวันตกและมณฑลทางตอนใต้ โดยเฉพาะนครฉงชิ่ง และมณฑลเสฉวน ซึ่งบริษัทฉงชิ่ง จินกั๋วหยวน เทรดิง ได้มีการเข้าไปลงทุนตั้งโรงคัดบรรจุลำไยในไทย โดยมีสัดส่วนทางการตลาดมากกว่าร้อยละ 20 ของลำไยไทยที่ส่งไปจีน อย่างไรก็ตาม ลำไยที่บริษัทนำเข้าบางส่วนก็มีการส่งเข้าไปจำหน่ายยังตลาดค้าส่งผักและผลไม้เจียงหนานในนครกว่างโจวเพื่อกระจายต่อไปยังตลาดค้าส่งอื่น ๆ ของจีนด้วยเช่นกัน

ในขณะที่ตลาดที่น่าสนใจไม่น้อย คือ ตลาดในตอนกลางและตะวันออกของจีน ได้แก่ มณฑลหูหนาน เจ้อเจียง ซานตง และนครเซี่ยงไฮ้ ซึ่งมีผู้นำเข้าลำไยที่จดทะเบียนบริษัทในมณฑลดังกล่าวนำเข้าลำไยปริมาณ 11,786 8,845 6,921 และ 6,149 ตัน ตามลำดับ ซึ่งการที่ลำไยหากเก็บที่อุณหภูมิ 2 - 5 องศาเซลเซียส ความชื้นสัมพัทธ์ร้อยละ 90 - 95 จะเก็บได้นาน 30 - 45 วัน หรือถ้าเก็บที่อุณหภูมิ 5 - 10 องศาเซลเซียส จะเก็บได้นาน 20 - 30 วัน โดยที่การส่งออกมีการรมลำไยสดด้วยก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์ เพื่อให้สีผิวเปลือกสวย

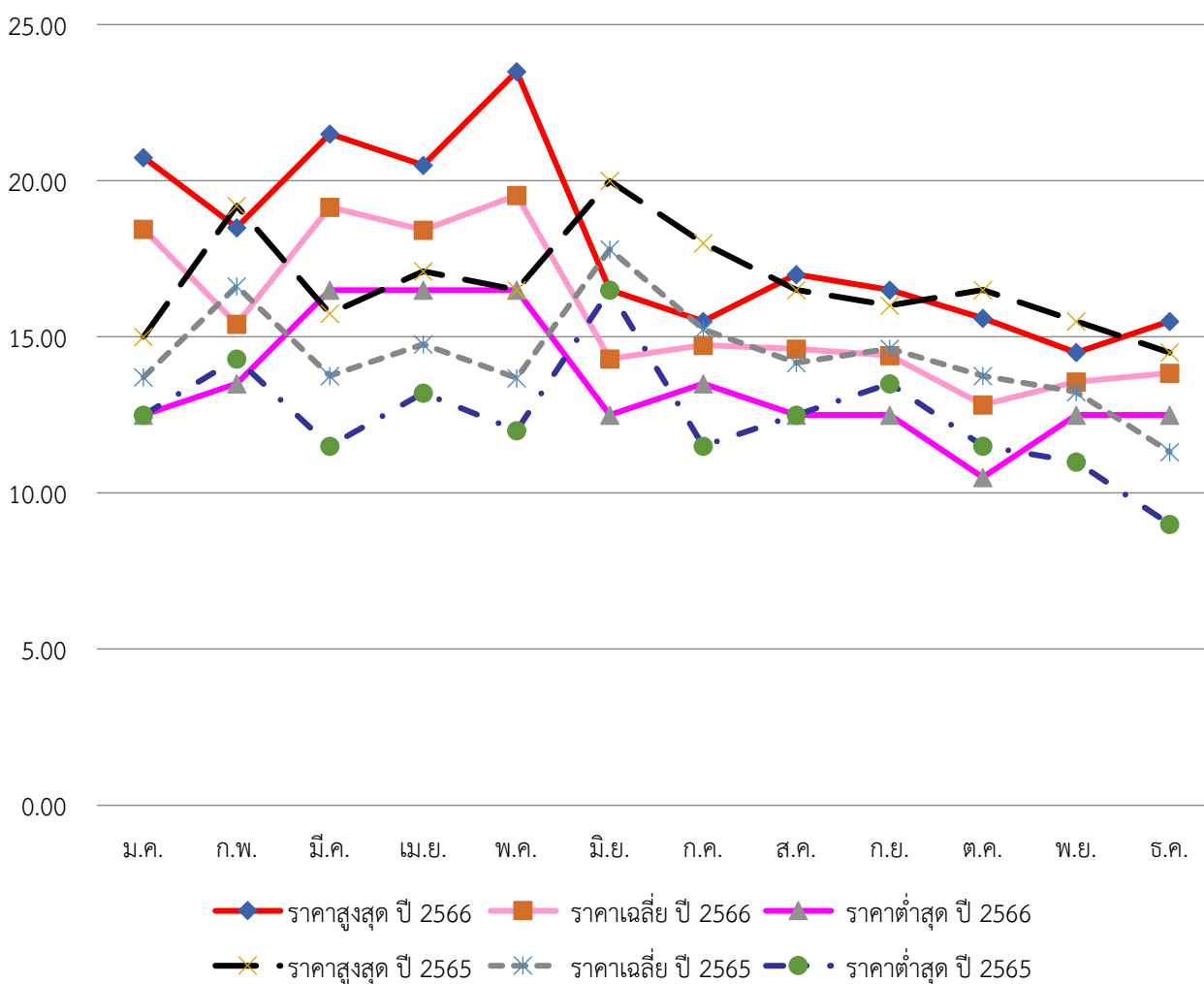
ควบคุมเชื้อราและโรค รวมถึงยังช่วยยืดอายุการเก็บรักษาได้ด้วย ส่งผลให้ข้อจำกัดในการขนส่งไม่ยุ่งยากมากนัก จึงทำให้สามารถขนส่งทางเรือไปยังภาคตะวันออกตอนบนของจีนได้

<p style="text-align: center;">จุดแข็ง</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เป็นผลไม้ที่ไทยมีพื้นที่เพาะปลูกมากที่สุดเมื่อเทียบกับผลไม้ชนิดอื่น มีพื้นที่เพาะปลูกกว่า 1.70 ล้านไร่ 2. มีผลผลิตทั้งปี มีมากในช่วงเดือนธันวาคม-มกราคม และมากที่สุดช่วงเดือนกรกฎาคม-สิงหาคม ในปี 2566 มีผลผลิตทั้งสิ้นกว่า 1,414,874 ตัน 3. สามารถแปรรูปเป็นลำไยอบแห้งซึ่งมีมูลค่าและเก็บรักษาได้นาน 	<p style="text-align: center;">จุดอ่อน</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การรมก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์เพื่อให้สีผิวเปลือกสวย ควบคุมโรคและช่วยยืดอายุการเก็บรักษา ลำไยให้นานขึ้น แต่หากมีปริมาณก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์ตกค้างมากกว่า 50 mg/kg ตามมาตรฐานที่จีนกำหนดก็就会被ทำลายทิ้งหรือถูกตีกลับไม่สามารถนำเข้ามาจำหน่ายยังประเทศจีนได้
<p style="text-align: center;">โอกาส</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ลำไยเป็นผลไม้ที่จีนนำมาใช้หลากหลายรูปแบบ นอกจากทานสดแล้ว ลำไยอบแห้งยังนำมาประยุกต์ใช้ในศาสตร์ของยาจีน และการทำอาหารอีกด้วย 2. พื้นที่ทางตอนใต้ของจีนซึ่งเป็นแหล่งเพาะปลูกลำไยซึ่งตั้งอยู่ทางชายฝั่งทะเลตะวันออกของจีนได้รับผลกระทบจากพายุฤดูร้อนบ่อยครั้ง ส่งผลให้ผลผลิตได้รับความเสียหาย 3. จีนยังไม่สามารถผลิตลำไยนอกฤดูได้ในปริมาณมาก ลำไยคุณภาพนอกฤดูจึงจำหน่ายได้ในราคาดี 	<p style="text-align: center;">อุปสรรค</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. จีนสามารถเพาะปลูกลำไยได้มาก โดยเฉพาะทางตอนใต้ของจีนในมณฑลกว่างตุง ผู้เจี้ยนและเซตฯ กว่างซีจ้วง ช่วงติดดอกประมาณเดือนมีนาคม-เมษายน และช่วงเก็บเกี่ยวผลผลิตประมาณเดือนกรกฎาคม-สิงหาคม ซึ่งเป็นช่วงเดียวกับที่ผลผลิตของไทยออกมากเช่นกัน ให้ผลผลิตปีละมากกว่า 1.7 ล้านตัน (ปี 2565 ผลผลิตลำไยของมณฑลกว่างตุง 960,500 ตัน เซตฯ กว่างซีจ้วง 625,500 ตัน มณฑลผู้เจี้ยน 234,904 ตัน และมณฑลไห่หนาน 61,193 ตัน มีผลผลิตลำไยรวมกว่า 1.88 ล้านตัน)

ตารางที่ 17 ราคาขายส่งลำไยไทย (เกรดหนึ่ง) ที่ตลาดค้าส่งผักและผลไม้เจียงหนาน (หยวน/กก.) ปริมาณนำเข้าของจีน (ตัน) และปริมาณผลผลิตของไทย (ตัน) รายเดือนของปี 2565 - 2566

ราคาขายส่งลำไย	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	เฉลี่ย
ราคาสูงสุดปี 2566	20.75	18.50	21.50	20.50	23.50	16.50	15.50	17.00	16.50	15.60	14.50	15.50	17.99
ราคาเฉลี่ยปี 2566	18.45	15.41	19.16	18.42	19.54	14.29	14.73	14.61	14.40	12.83	13.56	13.83	15.77
ราคาต่ำสุดปี 2566	12.50	13.50	16.50	16.50	16.50	12.50	13.50	12.50	12.50	10.50	12.50	12.50	13.50
ปริมาณนำเข้าปี 2566	67,090	31,717	21,769	9,368	3,910	1,118	4,521	14,224	26,036	39,821	39,657	68,065	327,296
ปริมาณผลผลิตปี 2566	126,490	78,808	38,626	19,242	8,348	45,276	210,109	353,153	136,818	98,758	158,749	140,497	1,414,874
ราคาสูงสุดปี 2565	15.00	19.20	15.75	17.10	16.50	20.00	18.00	16.50	16.00	16.50	15.50	14.50	16.71
ราคาเฉลี่ยปี 2565	13.71	16.62	13.75	14.77	13.68	17.81	15.24	14.16	14.62	13.75	13.23	11.32	14.39
ราคาต่ำสุดปี 2565	12.50	14.30	11.50	13.20	12.00	16.50	11.50	12.50	13.50	11.50	11.00	9.00	12.42
ปริมาณนำเข้าปี 2565	99,786	41,714	15,576	6,436	3,149	1,645	9,534	18,493	27,801	36,623	59,138	60,540	380,434
ปริมาณผลผลิตปี 2565	139,049	86,634	42,461	21,153	9,177	49,772	230,971	388,218	150,403	108,564	174,511	154,447	1,555,360

กราฟแสดงราคาขายส่งลำไย (เกรด 1) รายเดือนของปี 2565 - 2566 (หยวน/กก.)

จากตารางที่ 17 พบว่า ในปี 2566 ช่วงเดือนที่จีนมีการนำเข้าลำไยมากจะเป็นช่วงที่จีนไม่มีผลผลิตออก คือ ในช่วงเดือนมกราคม - กุมภาพันธ์ และตุลาคม - ธันวาคม โดยเดือนที่มีการนำเข้าค่อนข้างมาก คือ เดือนมกราคม - กุมภาพันธ์ ซึ่งเป็นช่วงเทศกาลตรุษจีนที่คนจีนนิยมซื้อหาลำไยเนื่องจากเป็นผลไม้ที่ซื้อเป็นมงคล คือ หลงเหยี่ยน (龙眼) แปลว่า ตามังกร โดยในปี 2566 วันตรุษจีนอยู่ในช่วงปลายเดือนมกราคมจึงมีการนำเข้ามากในช่วงเดือนธันวาคม 2565 - มกราคม 2566 หลังจากนั้นมีการนำเข้าลดลงตามปริมาณผลผลิตที่ลดลง โดยราคามีการปรับเพิ่มขึ้นตั้งแต่เดือนมีนาคม และพบว่าในเดือนพฤษภาคมมีราคาขายส่งเฉลี่ยอยู่ที่ 19.54 หยวนต่อ กก. ซึ่งเป็นราคาขายส่งเฉลี่ยที่สูงที่สุดของปี 2566 ในขณะที่ในช่วงเดือนกรกฎาคม - สิงหาคมเป็นช่วงที่ลำไยจีนและไทยออกผลผลิตพร้อมกันเป็นจำนวนมาก จึงเป็นช่วงที่มีสัดส่วนการนำเข้าต่อปริมาณผลผลิตที่ไทยเพาะปลูกได้อยู่ในช่วงต่ำที่สุดในรอบปี โดยเดือนสิงหาคมซึ่งเป็นเดือนที่มีผลผลิตของลำไยมากที่สุด จึงเป็นช่วงที่ราคาขายส่งเฉลี่ยของลำไยอยู่ในระดับต่ำ และราคามีการปรับลดลงในช่วงปลายปีซึ่งเป็นช่วงที่ไทยมีผลผลิตลำไยออกมาก ในขณะที่ก็มีผลไม้เมืองหนาวที่เข้ามาแข่งขันในตลาดค้าส่งผักและผลไม้เจียงหนานให้ผู้บริโภคเลือกซื้อ มากด้วยเช่นกัน โดยมีราคาขายส่งเฉลี่ยต่ำที่สุดในเดือนตุลาคมอยู่ที่ 12.83 หยวนต่อ กก.

ราคาขายส่งเฉลี่ยรายเดือนของปี 2566 (กราฟเส้นสีชมพูอ่อน) ส่วนใหญ่สูงกว่าราคาขายส่งเฉลี่ยรายเดือนของปี 2565 (กราฟเส้นปะสีเทา) โดยราคาขายส่งเฉลี่ยตลอดทั้งปีของปี 2566 อยู่ที่ 15.77 หยวนต่อ กก. เมื่อเทียบกับปี 2565 อยู่ที่ 14.39 หยวนต่อ กก. เพิ่มขึ้นร้อยละ 9.59 โดยราคาจำหน่ายที่เพิ่มขึ้น

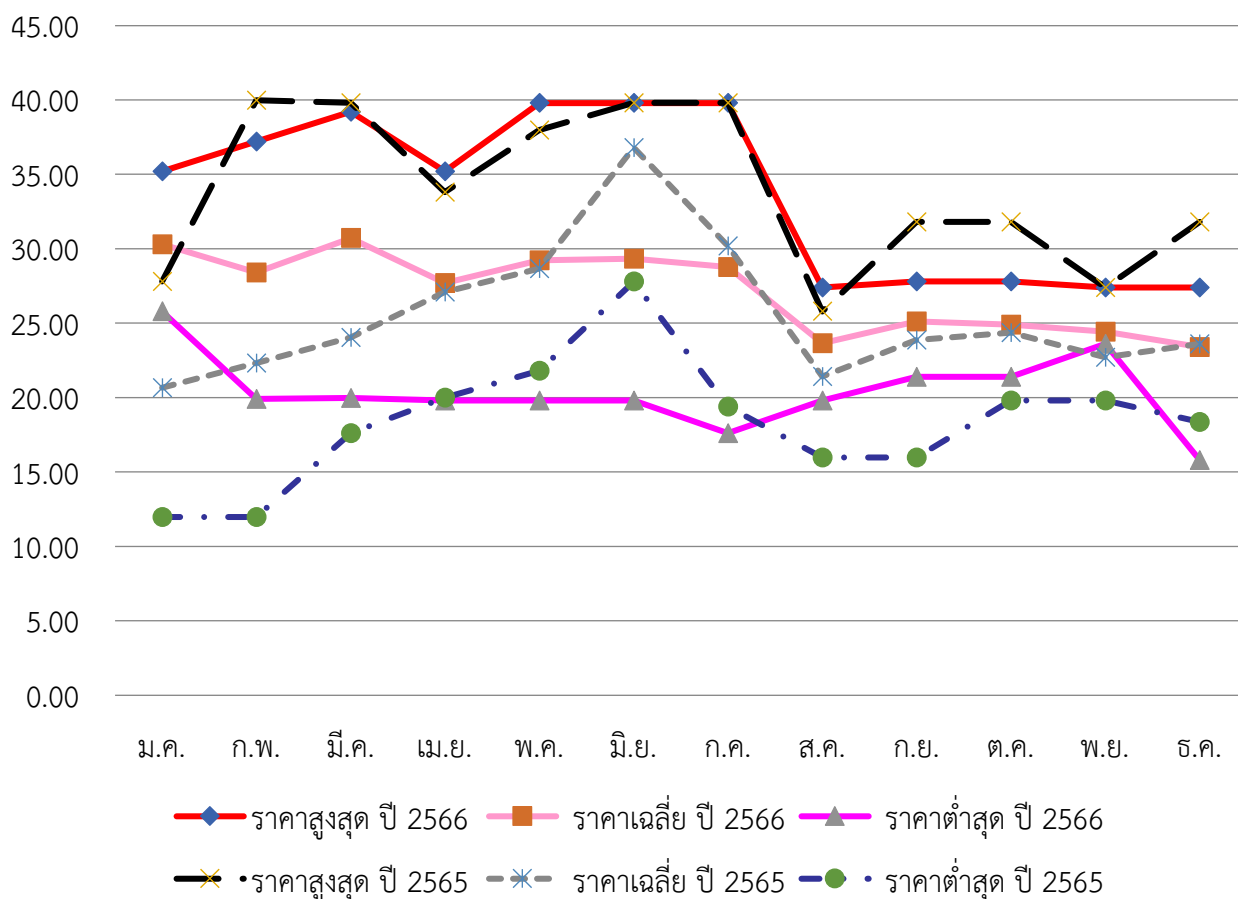
สอดคล้องกับปริมาณผลผลิตที่น้อยลง และพบว่าในปี 2566 ราคาขายส่งลำไยในตลาดค้าส่งผักและผลไม้ เชียงหนานมีความผันผวนของราคาสูงสุดและราคาต่ำสุดในแต่ละเดือนโดยเฉลี่ยมากกว่าปี 2565 โดยในปี 2566 มีช่วงแกว่งของราคาสูงสุดและต่ำสุดต่อ กก. เฉลี่ยอยู่ที่ 4.49 หยวน ในขณะที่ปี 2565 อยู่ที่ 4.29 หยวน

เมื่อพิจารณาราคาขายปลีกลำไยไทยที่ห้างโมเดิร์นเทรดในนครกว่างโจวจากการเก็บข้อมูล รายสัปดาห์ตลอดทั้งปี 2564 - 2565 ที่ผ่านมาในห้าง 8 แห่ง ได้แก่ Lotus, Aeon, Yonghui, Vanguard, Hema, O'Le, Walmart และร้าน Pagoda ซึ่งเป็นร้านจำหน่ายผลไม้ระดับพรีเมียมที่มีสาขากว่า 6,000 สาขา ทั่วประเทศจีน ได้ผลดังตารางที่ 18

ตารางที่ 18 ราคาขายปลีกลำไยไทยที่ห้างโมเดิร์นเทรดในนครกว่างโจว (หยวน/กก.) รายเดือนของปี 2565 - 2566

ราคาขายปลีกลำไย	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	เฉลี่ย
ราคาสูงสุด ปี 2566	35.20	37.20	39.20	35.20	39.80	39.80	39.80	27.40	27.80	27.80	27.40	27.40	33.67
ราคาเฉลี่ยปี 2566	30.29	28.40	30.72	27.69	29.21	29.32	28.77	23.66	25.12	24.91	24.43	23.40	27.16
ราคาต่ำสุด ปี 2566	25.80	19.90	19.98	19.80	19.80	19.80	17.60	19.80	21.40	21.40	23.60	15.80	20.39
ราคาสูงสุด ปี 2565	27.80	39.98	39.80	33.80	37.98	39.80	39.80	25.80	31.80	31.80	27.40	31.80	33.96
ราคาเฉลี่ยปี 2565	20.66	22.32	24.04	27.10	28.66	36.80	30.18	21.42	23.87	24.37	22.70	23.60	25.48
ราคาต่ำสุด ปี 2565	11.98	11.98	17.60	19.99	21.80	27.80	19.40	15.98	15.98	19.80	19.80	18.36	18.37

กราฟแสดงราคาขายปลีกลำไยรายเดือนของปี 2565 - 2566 (หยวน/กก.)

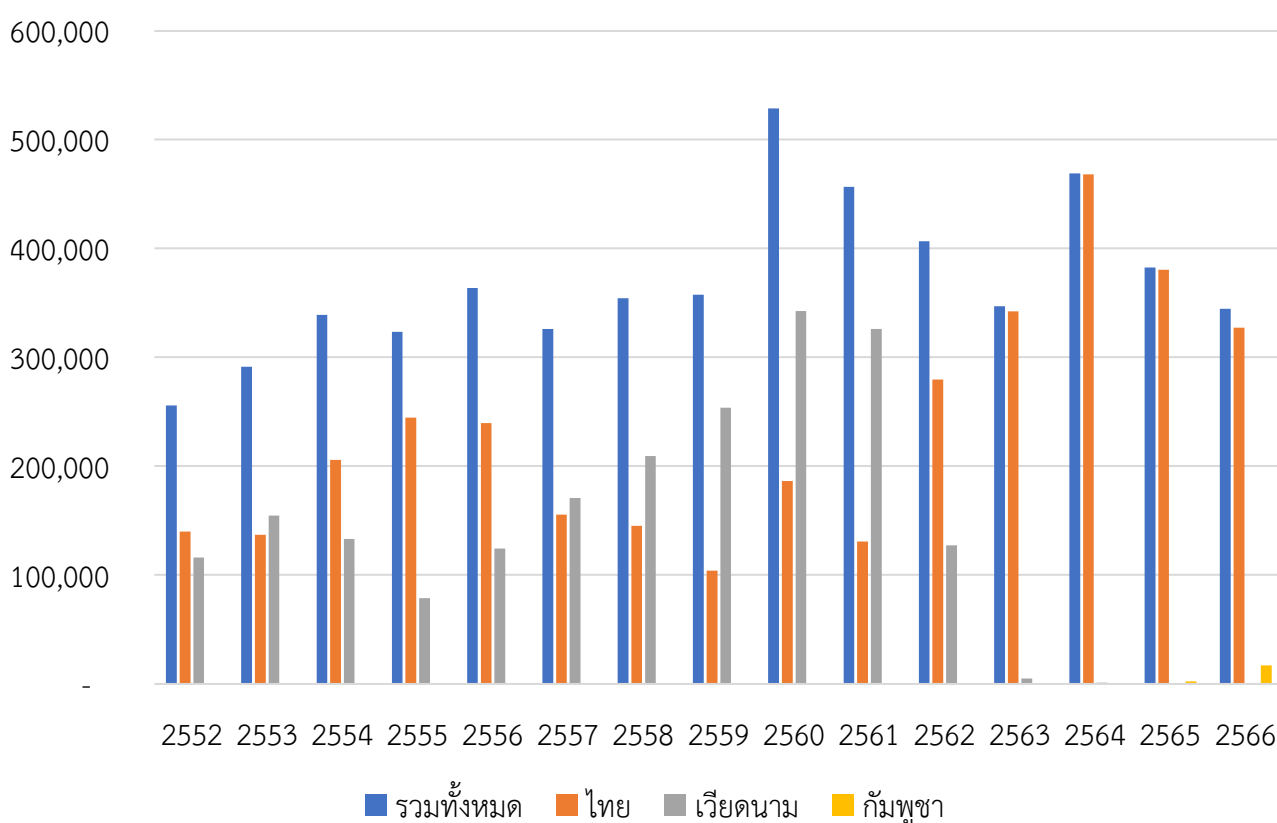

จากตารางที่ 18 พบว่าราคาขายปลีกลำไยไทยในห้างโมเดิร์นเทรดในนครกว่างโจว ในช่วงเดือนมีนาคมมีราคาขายปลีกลำไยเฉลี่ยสูงที่สุดอยู่ที่ 30.72 หยวนต่อ กก. และในเดือนธันวาคม มีราคาขายปลีกลำไยเฉลี่ยต่ำที่สุดอยู่ที่ 23.40 หยวนต่อ กก. สอดคล้องตามราคาขายส่งลำไยในตลาดค้าส่งผัก และผลไม้เจียงหนานตามที่กล่าวข้างต้น โดยราคาขายปลีกเฉลี่ยรายเดือนของปี 2566 (กราฟเส้นสีชมพูอ่อน) ส่วนใหญ่สูงกว่าราคาขายปลีกเฉลี่ยรายเดือนของปี 2565 (กราฟเส้นปะสีเทา) โดยราคาขายปลีกเฉลี่ย ตลอดทั้งปีของปี 2566 อยู่ที่ 27.16 หยวนต่อ กก. เมื่อเทียบกับปี 2565 อยู่ที่ 25.48 หยวนต่อ กก. เพิ่มขึ้น ร้อยละ 6.59

ในปี 2566 ราคาขายปลีกลำไยในตลาดโมเดิร์นเทรดในนครกว่างโจวมีความผันผวนของราคาสูงสุด และต่ำสุดในแต่ละเดือนโดยเฉลี่ยน้อยกว่าปี 2565 โดยในปี 2566 มีช่วงแกว่งของราคาสูงสุดและต่ำสุดต่อ กก. เฉลี่ยอยู่ที่ 13.28 หยวน ในขณะที่ปี 2565 อยู่ที่ 15.59 หยวน

แนวโน้มและโอกาสของลำไยไทยในตลาดจีน

กราฟแสดงปริมาณการนำเข้าลำไยของจีน ปี 2552 - 2566 (ตัน)

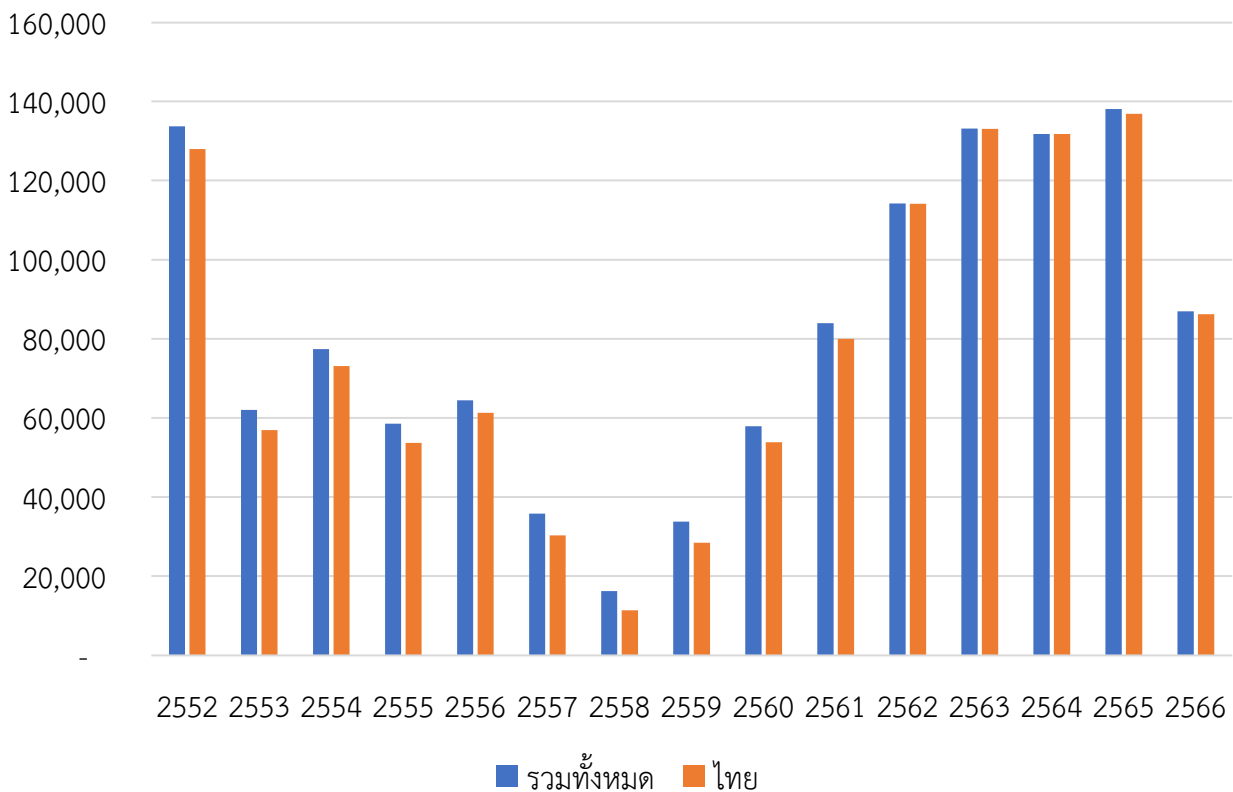
จากกราฟข้างต้น พบว่า จีนมีการนำเข้าลำไยผลสดส่วนใหญ่อยู่ที่ระดับประมาณปีละ 350,000 - 400,000 ตัน ยกเว้นในปี 2560 ที่มีการนำเข้ามากกว่า 500,000 ตัน แสดงให้เห็นถึงแนวโน้มการนำเข้า ลำไยผลสดของจีนที่ไม่ได้มีการเปลี่ยนแปลงมากนักเมื่อเทียบกับทุเรียน และมังคุดที่จีนยังไม่สามารถเพาะปลูกได้ ในเชิงพาณิชย์ เนื่องจากจีนก็เป็นประเทศผู้ผลิตลำไยรายใหญ่ของโลกเช่นกันแต่ละปีมีผลผลิตประมาณ 1.7 ล้านตัน ซึ่งสามารถตอบสนองตลาดผู้บริโภคในประเทศได้

จากสถิติที่ผ่านมา พบว่า ในปี 2558 - 2561 จีนมีการนำเข้าลำไยจากประเทศเวียดนาม มากกว่าไทยอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งน่าจะเป็นเพราะมีการแปลงลำไยไทยเป็นเวียดนามเพื่อลดต้นทุนทางภาษีมูลค่าเพิ่มตามที่กล่าวข้างต้น แต่ตั้งแต่ปี 2562 เป็นต้นมา จากการที่ศุลกากรจีนมีความเข้มงวด

ในการปราบปรามการลักลอบหนีศุลกากรทำให้ไม่สามารถดำเนินการแบบที่ผ่านมาได้ จึงทำให้สัดส่วนการนำเข้าจากไทยเพิ่มขึ้นมากอย่างมีนัยสำคัญเช่นกัน

อย่างไรก็ดี จากการที่จีนยังไม่สามารถผลิตลำไยนอกฤดูกาลได้ในปริมาณมาก จึงยังเป็นโอกาสของลำไยไทยที่จะเข้ามาตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคชาวจีนโดยเฉพาะในช่วงฤดูหนาวที่เป็นช่วงนอกฤดูกาลผลิตลำไยของจีน ซึ่งชาวจีนมีความเชื่อว่าลำไยมีฤทธิ์ร้อนเมื่อบริโภคลำไยในฤดูหนาวจะช่วยเพิ่มความอบอุ่นให้แก่ร่างกายได้ รวมถึงชื่อของลำไยในภาษาจีนมีความหมายมงคลจึงเป็นหนึ่งในผลไม้ที่ชาวจีนนิยมซื้อติดบ้านในช่วงเทศกาลตรุษจีน นอกจากนี้ การขยายตลาดใหม่เพื่อส่งออกลำไยก็จะช่วยลดปัญหาการล้นตลาดในช่วงที่ผลผลิตลำไยของไทยออกมากซึ่งเป็นช่วงที่จีนนำเข้าน้อยเพราะเป็นช่วงที่ผลผลิตออกตรงกัน

กราฟแสดงปริมาณการนำเข้าลำไยอบแห้งของจีน ปี 2552 - 2566 (ตัน)

เมื่อพิจารณาการนำเข้าลำไยอบแห้งของจีนในช่วงปี 2551 - 2566 พบว่า ในช่วงปี 2552 - 2558 การนำเข้าลำไยอบแห้งมีความผันผวนค่อนข้างมาก โดยมีแนวโน้มปรับลดลง แต่ตั้งแต่ในช่วงปี 2559 - 2565 พบว่า จีนมีการนำเข้าลำไยอบแห้งเพิ่มขึ้นมากอย่างต่อเนื่องจากระดับประมาณ 40,000 ตันในปี 2559 เพิ่มเป็นระดับ 133,171 ตัน ในปี 2563 ลดลงเล็กน้อยในปี 2564 อยู่ที่ระดับ 131,762 ตัน และกลับมาเพิ่มขึ้นในปี 2565 อยู่ที่ระดับ 138,047 ตัน แต่ในปี 2566 มีการนำเข้าลดลงโดยอยู่ที่ 86,944 ตัน เนื่องจากปริมาณผลผลิตลำไยของไทยลดลง อย่างไรก็ตาม การนำเข้าลำไยอบแห้งเกือบทั้งหมดเป็นการนำเข้าจากไทย จึงเป็นอีกหนึ่งโอกาสของลำไยไทยในการแปรรูปเป็นลำไยอบแห้งซึ่งนอกจากจะสามารถเพิ่มมูลค่าให้กับลำไยแล้วยังสามารถดูดซับลำไยสดที่ล้นตลาดได้อีกทางหนึ่งด้วยเช่นกัน

มังคุด

มังคุดเป็นผลไม้ที่จีนยังไม่สามารถเพาะปลูกได้ในเชิงพาณิชย์ แม้ว่าจะมีการริเริ่มปลูกในมณฑลไห่หนานของจีน แต่ก็ยังไม่ได้ผลผลิตมากนัก มีการเรียกขานมังคุดว่าเป็นราชินีของผลไม้ (水果皇后) โดยคนจีนจัดให้มังคุดเป็นผลไม้ธาตุเย็น นอกจากนี้มีวิตามินต่าง ๆ แล้ว ยังเชื่อว่ามีสรรพคุณแก้ร้อนในดับกระหายคลายร้อนด้วย แม้ว่าแหล่งกำเนิดของมังคุดมาจากประเทศมาเลเซีย แต่ปัจจุบันจีนนำเข้ามังคุดจากไทยมากที่สุด

ตารางที่ 19 การนำเข้ามังคุดของจีน ปี 2564 - 2566

ประเทศ	ปริมาณนำเข้า (ตัน)				มูลค่านำเข้า (ล้านดอลลาร์สหรัฐ)			
	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566	เทียบกับปี 2565 (%)	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566	เทียบกับปี 2565 (%)
รวม	248,845	208,781	241,641	15.74	771.23	628.50	727.95	15.82
ไทย (เทียบสัดส่วน)	228,103 (91.66%)	183,083 (87.69%)	206,645 (85.52%)	12.87	701.06 (90.90%)	545.51 (86.80%)	618.93 (85.02%)	13.46
อินโดนีเซีย	20,521	25,696	34,974	36.11	69.54	82.98	108.92	31.27
มาเลเซีย	221	0.01	22	4420 เท่า	0.63	0.00	0.10	448 เท่า
เมียนมา	-	2.52	-	-100.00	-	0.008	-	-100.00

ปัจจุบันประเทศที่จีนอนุญาตให้ส่งออกมังคุดมายังจีนได้ คือ ไทย มาเลเซีย อินโดนีเซีย เมียนมา และเวียดนาม จากตารางที่ 19 พบว่า ในปี 2566 จีนนำเข้ามังคุดจากไทยมากที่สุดปริมาณ 206,645 ตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 12.87 เมื่อเทียบกับปี 2565 คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 85.52 ของปริมาณการนำเข้ามังคุดรวมจากประเทศต่าง ๆ และมีการนำเข้ามังคุดจากอินโดนีเซียปริมาณ 34,974 ตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 36.11 และพบว่ามี การนำเข้ามังคุดจากมาเลเซียเพียง 22 ตัน ทั้งนี้ เมื่อพิจารณามูลค่าการนำเข้ามังคุดต่อ กก. ในปี 2566 พบว่ามูลค่าการนำเข้าต่อ กก. ของมังคุดมาเลเซียมากที่สุด อยู่ที่ 4.53 ดอลลาร์สหรัฐต่อ กก. รองลงมา คือ อินโดนีเซีย และไทย อยู่ที่ 3.11 และ 3.00 ดอลลาร์สหรัฐต่อ กก. ตามลำดับ

ตารางที่ 20 ปริมาณการนำเข้ามังคุดจากประเทศไทยของจีน ปี 2564 - 2566 ตามปริมาณการค้าต่างประเทศ
รายเขตการปกครองระดับมณฑลของจีน

ลำดับ	เขตการปกครองระดับมณฑล	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566		การเปลี่ยนแปลง ปี 2566 เทียบปี 2565 (%)
		ปริมาณ นำเข้า (ตัน)	ปริมาณ นำเข้า (ตัน)	ปริมาณ นำเข้า (ตัน)	สัดส่วน การนำเข้า (%)	
	รวมทั้งหมด	228,103	183,083	206,645	100.00	12.87
1	มณฑลยูนนาน	68,275	54,287	86,586	41.90	59.50
2	มณฑลกว่างตุง	20,646	61,455	29,907	14.47	-51.34
3	เขตปกครองตนเองกว่างซีจ้วง	50,832	11,924	17,640	8.54	47.94
4	มณฑลชานตง	-	6,053	14,151	6.85	133.79
5	นครฉงชิ่ง	31,882	15,659	13,298	6.44	-15.08
6	มณฑลเจ้อเจียง	25,658	20,344	11,341	5.49	-44.25
7	มณฑลเหอเป่ย์	-	-	11,164	5.40	n/a
8	นครเซี่ยงไฮ้	1,967	3,215	4,689	2.27	45.87
9	มณฑลหูหนาน	11,557	2,766	3,751	1.82	35.61

ลำดับ	เขตการปกครองระดับมณฑล	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566		การเปลี่ยนแปลง ปี 2566 เทียบปี 2565 (%)
		ปริมาณ นำเข้า (ตัน)	ปริมาณ นำเข้า (ตัน)	ปริมาณ นำเข้า (ตัน)	สัดส่วน การนำเข้า (%)	
10	มณฑลหูเป่ย์	-	104	3,262	1.58	3029.47
11	มณฑลเจียงซู	9,942	1,278	2,477	1.20	93.78
12	มณฑลฝูเจี้ยน	742	1,458	1,729	0.84	18.60
13	มณฑลเสฉวน	2,689	526	1,494	0.72	184.25
14	มณฑลไห่หนาน	1,833	653	1,416	0.69	116.91
15	มณฑลอานฮุย	233	-	1,354	0.66	n/a
16	กรุงปักกิ่ง	184	1,359	989	0.48	-27.23
17	มณฑลกุ้ยโจว	919	351	724	0.35	106.57
18	มณฑลเหอหนาน	18	39	319	0.15	714.79
19	มณฑลเหอหลิน	-	-	126	0.06	n/a
20	มณฑลชิงไห่	-	-	87	0.04	n/a
21	มณฑลเจียงซี	-	1,000	84	0.04	-91.56
22	นครเทียนจิน	123	612	55	0.03	-91.04
23	มณฑลซานซี	311	-	-	0.00	n/a
24	มณฑลส่านซี	230	-	-	0.00	n/a
25	มณฑลกานซู	60	-	-	0.00	n/a

จากตารางที่ 7 และตารางที่ 19 พบว่า ในช่วงปี 2563 - 2566 การส่งออกมังคุดของไทย ไปยังจีนและเวียดนามมีการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญ โดยพบว่าสัดส่วนปริมาณการส่งออกไปจีนเพิ่มขึ้น จากร้อยละ 74.83 ในปี 2563 เพิ่มขึ้นมาอยู่ในระดับบราร้อยละ 90 ในช่วงปี 2564 - 2566 ในขณะที่สัดส่วน ปริมาณการส่งออกไปเวียดนามลดลงจากร้อยละ 18.32 ในปี 2563 ลดลงเหลือร้อยละ 6.42 ในปี 2564 และ ปรับเพิ่มขึ้นมาอยู่ที่ระดับร้อยละ 10 ในปี 2566 แม้ว่าจีนอนุญาตให้มังคุดจากเวียดนามสามารถส่งเข้าจีน ได้แล้วในปี 2563 แต่จนถึงปัจจุบันก็แทบจะยังไม่มี การนำเข้าจากเวียดนามเนื่องจากมีสวนมังคุดที่ได้รับ การขึ้นทะเบียนส่งออกไปจีนเพียง 3 สวน จึงยังมีปริมาณผลผลิตที่สามารถส่งออกไม่มากนัก

จากตารางที่ 20 พบว่า การนำเข้ามังคุดไทยของจีนในปี 2566 ร้อยละ 41.90 เป็นการนำเข้า โดยผู้นำเข้าที่จดทะเบียนบริษัทในมณฑลยูนนาน ร้อยละ 14.47 เป็นการนำเข้าโดยผู้นำเข้าที่จดทะเบียนบริษัท ในมณฑลกว่างตุง ร้อยละ 8.54 เป็นการนำเข้าโดยผู้นำเข้าที่จดทะเบียนบริษัทในเขตฯ กวางซีจ้วง ร้อยละ 6.85 เป็นการนำเข้าโดยผู้นำเข้าที่จดทะเบียนบริษัทในมณฑลซานตง ร้อยละ 6.44 เป็นการนำเข้าโดยผู้นำเข้า ที่จดทะเบียนบริษัทในนครฉงชิ่ง สะท้อนให้เห็นถึงเส้นทางการขนส่งมังคุดส่วนใหญ่ใช้เส้นทางการขนส่งทางบก ในเส้นทาง R3A จากด่านเชียงของ ผ่าน สปป.ลาว เข้าจีนที่ด่านโมฮาน และการขนส่งทางรถไฟลาว-จีน เข้าด่านรถไฟโมฮาน ของมณฑลยูนนาน และการขนส่งทางเรือไปยังมณฑลกว่างตุง ซึ่งมังคุดที่นำเข้า ก็จะมีการบริโภคภายในมณฑลและกระจายต่อไปยังตลาดค้าส่งค้าปลีกในมณฑลต่าง ๆ ของจีน

เมื่อพิจารณาจากสถิติการนำเข้ามังคุดโดยผู้จดทะเบียนบริษัทในเขตการปกครองระดับ มณฑลต่าง ๆ ของจีน พอจะอนุมานได้ว่าตลาดมังคุดของไทยส่วนใหญ่อยู่ทางมณฑลตอนใต้ ตะวันตกเฉียงใต้ และตะวันออกของจีน โดยเฉพาะมณฑลกว่างตุง นครฉงชิ่ง มณฑลซานตง และมณฑลเจ้อเจียง (ไม่นับเขตฯ กวางซีจ้วง และมณฑลยูนนานที่มีปริมาณการนำเข้ามากโดยบางสวนบริโภคในมณฑล และมีจำนวนมาก ที่กระจายต่อไปยังผู้ค้ามณฑลอื่น ๆ ของจีน) ในขณะที่ในปี 2566 มีการนำเข้ามังคุดโดยผู้นำเข้าที่จดทะเบียน

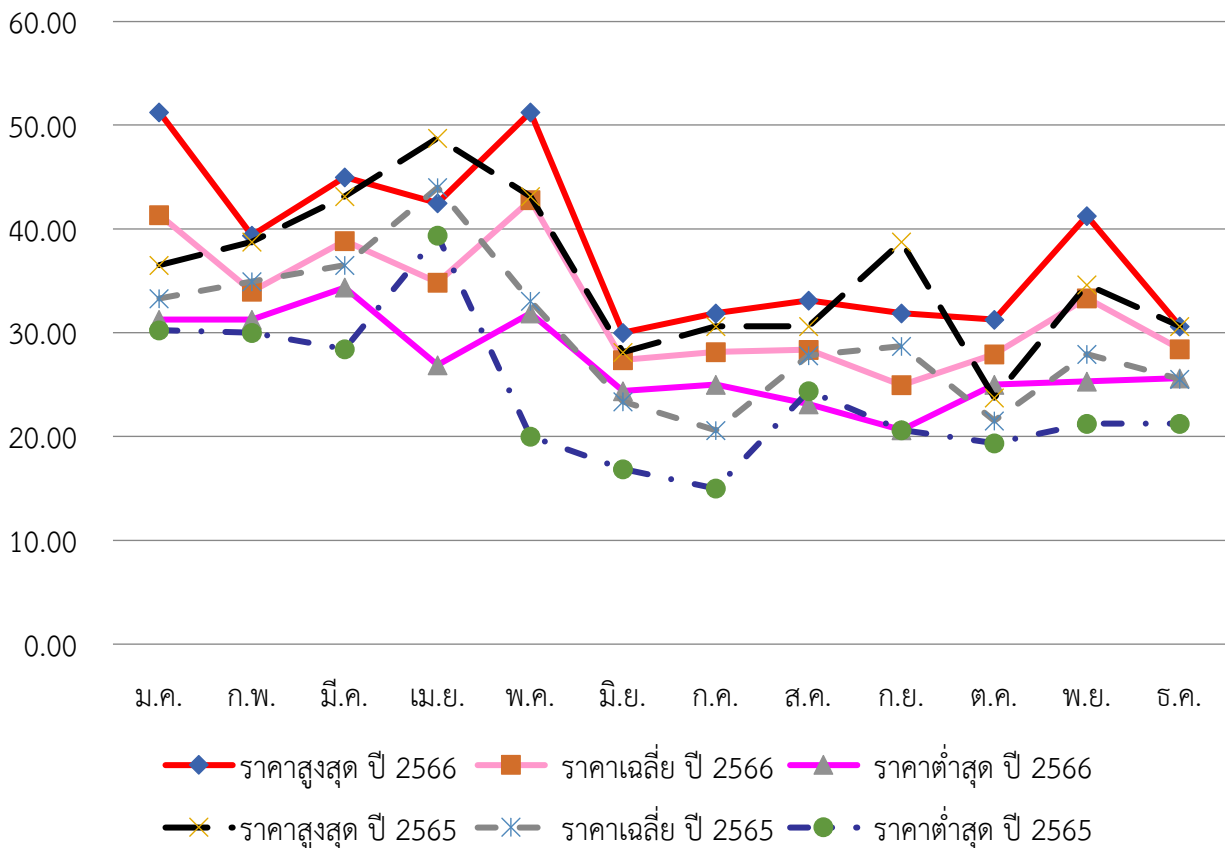
บริษัทในมณฑลต่าง ๆ ของจีนเพิ่มขึ้นมากโดยเฉพาะทางภาคตะวันออกของจีน เช่น มณฑลชานตง มณฑลเจียงซู และนครเซี่ยงไฮ้ โดยมีการนำเข้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 133.79 93.78 และ 45.87 ตามลำดับ

จุดแข็ง	จุดอ่อน
<ol style="list-style-type: none"> เป็นผลไม้ที่มีผลผลิตเกือบตลอดทั้งปี โดยมีมากในช่วงเดือนเมษายน - กันยายน ฤดูกาลผลผลิตของภาคตะวันออกอยู่ในช่วงเดือนเมษายน - มิถุนายน ภาคใต้อยู่ในช่วงเดือนกรกฎาคม - กันยายน ไทยมีพื้นที่เพาะปลูกที่ให้ผลผลิตได้ประมาณ 406,480 ไร่ 	<ol style="list-style-type: none"> ผลผลิตต่อไร่ในปี 2566 ประมาณ 667 กก. น้อยกว่าที่เรียนที่ให้ผลผลิตต่อไร่ได้ถึง 1,405 กก. การบรรจุหีบห่อเพื่อส่งออกมีความยุ่งยาก เนื่องจากต้องกำจัดมดซึ่งมีติดมากับมังคุดก่อนส่งออก ต้นมังคุดหลังจากปลูกใช้ระยะเวลาเวลานานกว่าจะเริ่มให้ผลผลิต (เพาะปลูกแล้วประมาณ 7 - 10 ปี)
โอกาส	อุปสรรค
<ol style="list-style-type: none"> เป็นผลไม้ที่จีนแทบจะยังไม่สามารถเพาะปลูกได้ ยังต้องพึ่งพาการนำเข้าเกือบทั้งหมด ยังไม่มีกรขยายพื้นที่เพาะปลูกมังคุดในมณฑลไต้หวัน เนื่องจากให้ผลผลิตช้าและผลผลิตน้อย เกษตรกรจีนจึงไม่นิยมปลูก 	<ol style="list-style-type: none"> ฐานการตลาดเพาะปลูกมังคุดในจีนอยู่ที่มณฑลไต้หวัน ในเมืองอู๋จื่อซาน มีพื้นที่เพาะปลูก 250 ไร่ และในเมืองเป่าถิงมีพื้นที่เพาะปลูก 1,250 ไร่ การที่จีนให้มีการนำเข้ามังคุดจากอินโดนีเซีย ภายหลังจากที่มีการระงับการนำเข้ามาพักใหญ่ และการที่จีนอนุญาตให้นำเข้ามังคุดจากเวียดนาม ซึ่งจะเป็นคู่แข่งกับมังคุดของไทยในอนาคต

ตารางที่ 21 ราคาขายส่งมังคุดไทย (เกรดหนึ่ง) ที่ตลาดค้าส่งผักและผลไม้เจียงหนาน (หยวน/กก.) ปริมาณนำเข้าของจีน (ตัน) และปริมาณผลผลิตของไทย (ตัน) รายเดือนของปี 2565 - 2566

ราคาขายส่งมังคุด	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	เฉลี่ย
ราคาสูงสุดปี 2566	51.25	39.38	45.00	42.50	51.25	30.00	31.88	33.13	31.88	31.25	41.25	30.63	38.28
ราคาเฉลี่ยปี 2566	41.34	33.97	38.85	34.85	42.79	27.38	28.15	28.35	24.96	27.94	33.32	28.44	32.53
ราคาต่ำสุดปี 2566	31.25	31.25	34.38	26.88	31.88	24.38	25.00	23.13	20.63	25.00	25.31	25.63	27.06
ปริมาณนำเข้าปี 2566	893	1,349	3,955	32,506	22,704	47,719	11,837	27,029	45,145	9,374	2,627	1,506	206,645
ปริมาณผลผลิตปี 2566	1,734	867	6,152	47,155	45,203	70,461	22,602	32,683	35,420	5,014	2,060	1,653	271,004
ราคาสูงสุดปี 2565	36.50	38.75	43.13	48.75	43.13	28.13	30.63	30.63	38.75	23.75	34.63	30.63	35.61
ราคาเฉลี่ยปี 2565	33.30	34.94	36.51	44.00	33.06	23.38	20.60	27.81	28.70	21.53	27.94	25.54	29.77
ราคาต่ำสุดปี 2565	30.25	30.00	28.44	39.38	20.00	16.88	15.00	24.38	20.63	19.38	21.25	21.25	23.90
ปริมาณนำเข้าปี 2565	287	4	61	2,114	51,148	90,230	36,356	1,684	0.33	25	619	555	183,083
ปริมาณผลผลิตปี 2565	580	-	25	29,938	120,182	68,042	24,671	1,663	302	25	2,999	3,578	252,006

กราฟแสดงราคาขายส่งมังคุด (เกรด 1) รายเดือนของปี 2565 - 2566 (หยวน/กก.)

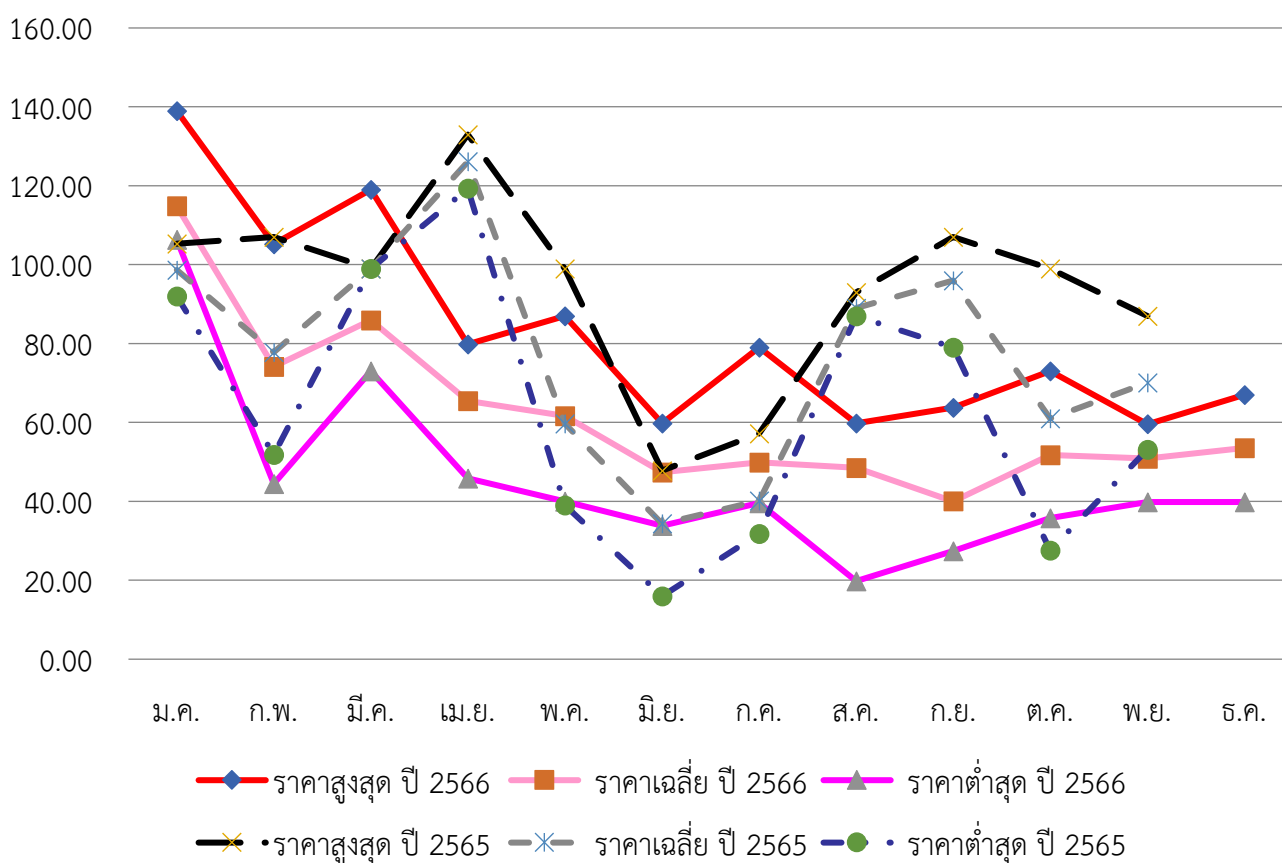
จากตารางที่ 21 พบว่า ในปี 2566 ช่วงเดือนที่มีการนำเข้ามาจำนวนมากสอดคล้องกับช่วงที่ผลผลิตของไทยออกมาก คือ ช่วงเดือนเมษายน - กันยายน โดยราคาขายส่งอยู่ในระดับสูงในช่วงต้นปี ซึ่งเป็นช่วงปลายฤดูคาบเกี่ยวต้นฤดูผลผลิตของมังคุดจึงมีไม่มาก โดยในปี 2566 พบว่า ราคาขายส่งเฉลี่ยสูงสุดอยู่ที่เดือนพฤษภาคมโดยราคาเฉลี่ยอยู่ที่ 42.79 หยวนต่อ กก. ซึ่งเป็นเดือนที่มีการนำเข้าลดลงจากเดือนก่อนหน้ามากตามผลผลิตที่ลดลง ก่อนที่จะเข้าสู่เดือนมิถุนายนที่มีการให้ผลผลิตมากที่สุด และพบว่า ราคาขายส่งลดลงต่อเนื่องเมื่อมีการนำเข้าเพิ่มขึ้น ในขณะที่มีราคาขายส่งเฉลี่ยต่ำที่สุดในเดือนกันยายน ราคาเฉลี่ยอยู่ที่ 24.96 หยวนต่อ กก. ซึ่งเป็นเดือนที่มีการนำเข้าปริมาณมาก โดยราคาขายส่งเฉลี่ยรายเดือนของปี 2566 (กราฟเส้นสีชมพูอ่อน) ส่วนใหญ่สูงกว่าราคาขายส่งเฉลี่ยรายเดือนของปี 2565 (กราฟเส้นสีเขียว) ราคาขายส่งเฉลี่ยตลอดทั้งปีของปี 2566 อยู่ที่ 32.53 หยวนต่อ กก. เมื่อเทียบกับปี 2565 อยู่ที่ 29.77 หยวนต่อ กก. เพิ่มขึ้นร้อยละ 9.27 และพบว่าในปี 2566 ราคาขายส่งมังคุดในตลาดเจียงหนานมีความผันผวนของราคาสูงสุดและราคาต่ำสุดในแต่ละเดือนโดยเฉลี่ยน้อยกว่าปี 2565 โดยในปี 2566 มีช่วงแกว่งของราคาสูงสุดและต่ำสุดต่อ กก. เฉลี่ยอยู่ที่ 11.22 หยวน ในขณะที่ปี 2565 อยู่ที่ 11.71 หยวน เนื่องจากปริมาณการนำเข้าที่เพิ่มขึ้นและการกระจายตัวของผลผลิตในช่วงฤดูกาล

เมื่อพิจารณาราคาขายปลีกมังคุดที่ห้างโมเดิร์นเทรดในนครกว่างโจวจากการเก็บข้อมูลรายสัปดาห์ตลอดทั้งปี 2565 - 2566 ที่ผ่านมาในห้าง 8 แห่ง ได้แก่ Lotus, Aeon, Yonghui, Vanguard, Hema, O'Le, Walmart และร้าน Pagoda ซึ่งเป็นร้านจำหน่ายผลไม้ระดับพรีเมียมที่มีสาขากว่า 6,000 สาขาทั่วประเทศจีน ได้ผลตามตารางที่ 22

ตารางที่ 22 ราคาขายปลีกมังคุดไทยที่ห้างโมเดิร์นเทรดในนครกว่างโจว (หยวน/กก.) รายเดือนของปี 2565 - 2566

ราคาขายปลีกมังคุด	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	เฉลี่ย
ราคาสูงสุด ปี 2566	139.00	105.20	119.00	79.80	87.00	59.80	79.00	59.80	63.80	73.00	59.60	67.00	82.67
ราคาเฉลี่ยปี 2566	114.86	74.13	85.93	65.45	61.64	47.39	49.86	48.51	40.05	51.79	50.89	53.50	62.00
ราคาต่ำสุด ปี 2566	106.40	44.44	73.00	45.80	40.00	33.80	39.60	19.80	27.40	35.80	39.80	39.80	45.47
ราคาสูงสุด ปี 2565	105.29	107.00	99.00	133.00	99.00	47.80	57.20	93.00	107.00	99.00	87.00	-	94.03
ราคาเฉลี่ยปี 2565	98.65	77.78	99.00	126.16	59.68	34.36	40.12	89.00	96.00	61.04	70.06	-	77.44
ราคาต่ำสุด ปี 2565	92.00	51.80	99.00	119.31	39.00	15.98	31.80	87.00	79.00	27.60	53.11	-	63.24

กราฟแสดงราคาขายปลีกมังคุดรายเดือนของปี 2565 - 2566 (หยวน/กก.)

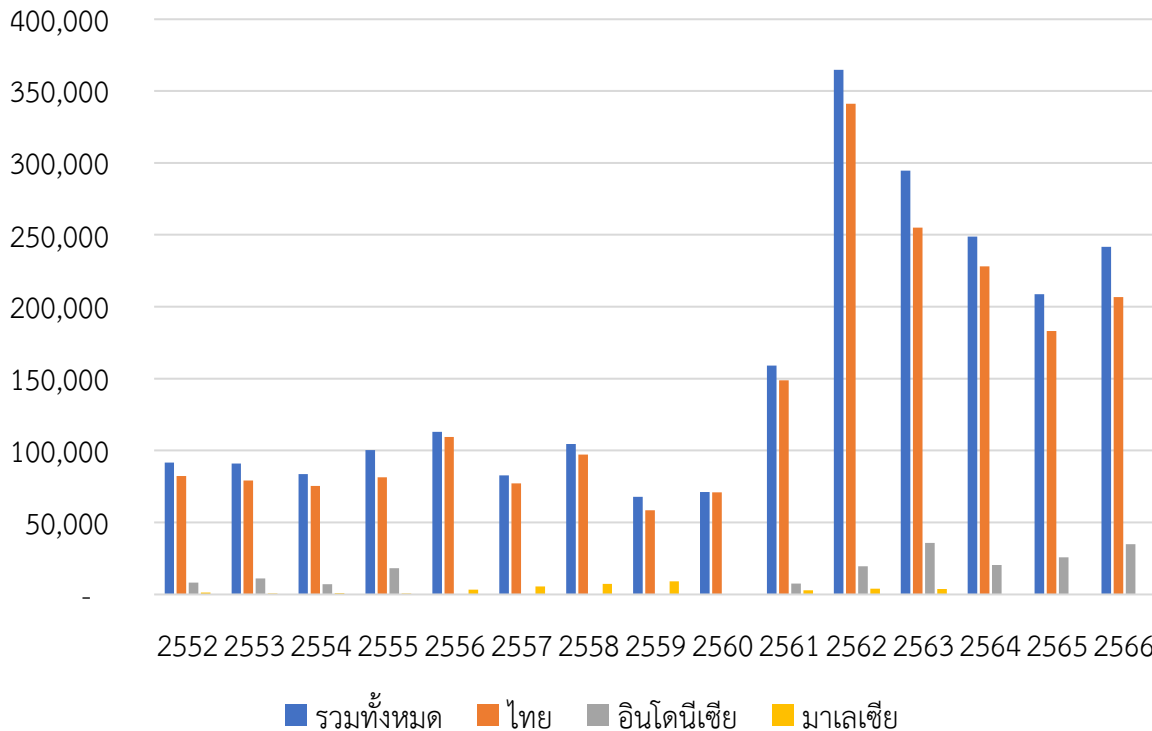

จากตารางที่ 22 พบว่า ราคาขายปลีกมังคุดไทยในห้างโมเดิร์นเทรดของนครกว่างโจวในปี 2566 สอดคล้องเป็นไปในทิศทางเดียวกับราคาขายส่ง คือ ราคาขายปลีกเฉลี่ยในช่วงเดือนมิถุนายน - กันยายน อยู่ในระดับต่ำ ในขณะที่พบว่าราคาขายปลีกมังคุดในห้างโมเดิร์นเทรดจะอยู่ในระดับสูงในช่วงต้นปี ซึ่งมีปริมาณผลผลิตและมีปริมาณนำเข้าน้อย รวมถึงในช่วงต้นปีซึ่งเป็นช่วงเทศกาลตรุษจีนจึงมีความต้องการมังคุดคุณภาพสูง โดยราคาขายปลีกเฉลี่ยตลอดทั้งปีของปี 2566 อยู่ที่ 62.00 หยวนต่อ กก. เมื่อเทียบกับปี 2565 อยู่ที่ 77.44 หยวนต่อ กก. ลดลงร้อยละ 19.94 และพบว่าในปี 2566 ราคาขายปลีกมังคุดในตลาด

โมเดิร์นเทรดมีความผันผวนของราคาสูงสุดและต่ำสุดในแต่ละเดือนมากกว่าปี 2565 โดยในปี 2566 มีช่วงแกว่งของราคาสูงสุดและต่ำสุดต่อ กก. เฉลี่ยอยู่ที่ 37.20 หยวน ในขณะที่ปี 2565 อยู่ที่ 30.79 หยวน

แนวโน้มและโอกาสของมังคุดไทยในตลาดจีน

กราฟแสดงปริมาณการนำเข้ามังคุดของจีน ปี 2552 - 2566 (ตัน)

จากกราฟข้างต้นพบว่า ในช่วงปี 2552 - 2560 จีนมีการนำเข้ามังคุดส่วนใหญ่อยู่ที่ระดับปีละประมาณ 100,000 ตัน และมีการนำเข้าเพิ่มขึ้นมากตั้งแต่ปี 2561 โดยมีการนำเข้าในระดับ 150,000 ตัน ในปี 2561 ในระดับ 350,000 ตัน ในปี 2562 ในระดับ 300,000 ตัน ในปี 2563 และลดลงอยู่ที่ระดับ 250,000 ตัน ในปี 2564 - 2566 โดยส่วนใหญ่เป็นการนำเข้าจากไทย ซึ่งปริมาณการนำเข้าที่เพิ่มขึ้นและลดลงก็สอดคล้องกับปริมาณผลผลิตของมังคุดของไทยด้วยเช่นกัน แสดงให้เห็นถึงแนวโน้มศักยภาพการบริโภคมังคุดของตลาดจีน

มังคุดเป็นหนึ่งในผลไม้ที่มีศักยภาพและโอกาสในตลาดจีน เนื่องจากเป็นผลไม้ที่จีนยังไม่สามารถเพาะปลูกได้ในเชิงพาณิชย์ ตลาดมังคุดในจีนเกือบทั้งหมดเป็นการนำเข้า โดยปัจจุบันมีผู้เล่นหลักที่สำคัญ คือ ไทย และอินโดนีเซีย ในขณะที่เวียดนามเป็นผู้เล่นใหม่ในตลาด แต่ยังมีผลผลิตน้อย

การแข่งขันของมังคุดไทยในตลาดจีนจึงควรเน้นเรื่องคุณภาพ เนื่องจากผู้บริโภคไม่สามารถเลือกมังคุดจากรูปลักษณ์ภายนอกได้ แม้ว่าฝ่ายเกษตรกรฯ กว่างโจว จะพยายามประชาสัมพันธ์ว่าเนื้อแก้วในมังคุดไม่ใช่ผลเสีย สามารถรับประทานได้ แต่ผู้บริโภคจำนวนมากก็ไม่นิยมบริโภคมังคุดเนื้อแก้ว และรู้สึกว่ามีมังคุดเนื้อแก้วเป็นมังคุดที่คุณภาพไม่ดี เกษตรกรและผู้ที่เกี่ยวข้องจึงควรให้ความสำคัญกับกระบวนการในการเพาะปลูก การเก็บเกี่ยวผลผลิต และการจัดการหลังการเก็บเกี่ยว รวมถึงการควบคุมคุณภาพตลอดห่วงโซ่การผลิต เพื่อให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพดี ปลอดภัยไร้พิษและสารตกค้างที่จะเป็นปัญหาในการระงับการนำเข้าดังเช่นมังคุดจากอินโดนีเซียที่เคยถูกระงับการนำเข้าเนื่องจากพบศัตรูพืชกักกันและสารแคดเมียมตกค้างเกินค่ามาตรฐาน

บทสรุป

จีนเป็นตลาดผู้บริโภคมผลไม้ที่สำคัญของไทย โดยในปี 2566 ไทยส่งออกผลไม้และลูกนัตที่บริโภคได้ใน HS Code 08 ไปจีนคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 81 ของปริมาณการส่งออกผลไม้และลูกนัตที่บริโภคได้ใน HS Code 08 ทั้งหมดของไทย ผลไม้ที่ไทยส่งออกไปจีนปริมาณมากที่สุด 4 ลำดับแรก คือ ทูเรียน มะพร้าว (HS Code 080112 และ 080119) ลำไย และมังคุด โดยในปี 2566 มีการส่งออกมะพร้าวไปตลาดผู้บริโภคชาวจีนโดยตรง (รวมจีนแผ่นดินใหญ่และเขตบริหารพิเศษฮ่องกง) คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 92.10 ของปริมาณการส่งออกมะพร้าวในหมวด HS Code ดังกล่าวของไทย โดยมีสัดส่วนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง เมื่อเทียบกับปี 2564 ที่มีสัดส่วนการส่งออกไปยังจีนแผ่นดินใหญ่และเขตบริหารพิเศษฮ่องกงอยู่ที่ร้อยละ 90.05 และมีการส่งทูเรียน มังคุด และลำไย ไปตลาดผู้บริโภคชาวจีนโดยตรง (รวมจีนแผ่นดินใหญ่และเขตบริหารพิเศษฮ่องกง) คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 97.46 88.39 และ 80.58 ของปริมาณการส่งออกทูเรียน มังคุด และลำไยของไทย ตามลำดับ ซึ่งเป็นสัดส่วนที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง เมื่อเทียบกับปี 2561 ซึ่งอยู่ที่สัดส่วนร้อยละ 58.81 44.64 และ 26.80 ตามลำดับ โดยสัดส่วนการส่งออกทูเรียน มังคุด และลำไย ไปจีนที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในปี 2562 - 2566 เป็นผลจากการควมรวมงานด้านการตรวจสอบและกักกันสินค้าเข้ากับงานของศุลกากรอย่างสมบูรณ์ในเดือนสิงหาคม ปี 2561 ทำให้มีความเข้มงวดในแนวทางปฏิบัติในการนำเข้าและส่งออกสินค้าเพิ่มขึ้น การนำเข้าผลไม้จากต่างประเทศจะต้องเป็นผลไม้ที่อยู่ในบัญชีรายชื่อผลไม้ที่จีนอนุญาตให้นำเข้าจากประเทศ/เขตดินแดนที่กำหนดเท่านั้น โดยปฏิบัติด้วยมาตรฐานเดียวกันในการนำเข้าในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งการนำเข้าสินค้านำเข้าแบบการค้าปกติ การนำเข้าโดยการค้ามูลค่าน้อยของวิสาหกิจชายแดน และการนำเข้าสินค้าโดยใช้สิทธิชาวชายแดน รวมถึงการปราบปรามการลักลอบหนีศุลกากรในผลไม้นำเข้าตั้งแต่ปี 2563 เป็นต้นมา ทำให้ผลไม้ไทยไม่สามารถแปลงเป็นสินค้าเวียดนามแล้วส่งเข้าจีนได้ดังเช่นในอดีต

อย่างไรก็ตาม ภายหลังจากที่ไทยและจีนได้เห็นชอบร่วมกันในการใช้ร่างพิธีสารว่าด้วยข้อกำหนดในการกักกันโรคและตรวจสอบสำหรับการส่งออกและนำเข้าผลไม้ผ่านประเทศที่สามระหว่างประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาชนจีนระหว่างกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ของไทยกับกระทรวงศุลกากรของจีนฉบับใหม่ ตั้งแต่วันที่ 30 เมษายน 2563 นั้น ทำให้การนำเข้าและส่งออกผลไม้ด้วยเส้นทางขนส่งทางบกผ่านประเทศที่สามมีความเป็นระบบระเบียบมากยิ่งขึ้น โดยจีนอนุญาตให้นำเข้าได้ที่ด่านตงซิงและด่านรถไฟผิงเสียง เพิ่มเติมจากพิธีสารฯ เดิม ที่ให้นำเข้าได้แค่ด่านไห่วออีกวน และด่านโมฮาน จนนำไปสู่การลงนามในพิธีสารฯ ฉบับใหม่ เมื่อวันที่ 13 กันยายน 2564 ซึ่งได้มีการเพิ่มเติมจุดนำเข้าผลไม้เพิ่มเติมจากร่างพิธีสารฯ ได้แก่ ด่านรถไฟโมฮาน ด่านเทียนเป่า ด่านเหอโข่ว และด่านรถไฟเหอโข่ว ในมณฑลยูนนาน รวมทั้งด่านหลงปิง และด่านสุยโข่ว ในเขตฯ กว่างซีจ้วง เพื่อรองรับการนำเข้าผลไม้ไทยในอนาคต ทั้งนี้ ผลไม้ของไทยที่ได้มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลทะเบียนสวนและโรงคัดบรรจุแล้วจะต้องระบุเลขทะเบียนดังกล่าวบนบรรจุภัณฑ์เพื่อให้ง่ายต่อการตรวจสอบย้อนกลับกรณีเกิดปัญหา ในขณะที่ผลไม้เวียดนามที่ส่งเข้าจีนก็ปฏิบัติในลักษณะเดียวกัน ส่งผลให้การแปลงและสวมสิทธิ์ผลไม้ทำได้ยากขึ้น โดยหลังจากนี้คาดว่าจะการส่งออกผลไม้ของไทยจะเข้าสู่รูปแบบปกติใหม่ (new normal) โดยเป็นการส่งออกไปจีนมากกว่าเวียดนามอย่างมีนัยสำคัญ ดังนั้น ผู้ผลิตและผู้ส่งออกผลไม้ของไทยจึงควรปฏิบัติตามกฎระเบียบด้านสุขอนามัยและสุขอนามัยพืชของจีนอย่างเข้มงวดเพื่อไม่ให้เกิดปัญหาและลดความสูญเสียในการส่งออกผลไม้ซึ่งมีอายุในการเก็บรักษาสั้น รวมถึงควรร่วมกันพัฒนาผลผลิตให้มีความหลากหลายในสายพันธุ์และรสชาติ เพื่อสร้างความแปลกใหม่และสอดคล้องกับความต้องการของตลาด ตลอดจนการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าไปพร้อมกันด้วย

การนำเข้าทูเรียนของจีนจากไทยในปี 2566 ร้อยละ 34.36 เป็นการนำเข้าโดยผู้นำเข้าที่จดทะเบียนบริษัทในมณฑลกว่างตุง ร้อยละ 16.21 เป็นการนำเข้าโดยผู้นำเข้าที่จดทะเบียนบริษัทในมณฑลยูนนาน ร้อยละ 13.48 เป็นการนำเข้าโดยผู้นำเข้าที่จดทะเบียนบริษัทในเขตฯ กว่างซีจ้วง ร้อยละ 9.70 เป็นการ

นำเข้าโดยผู้นำเข้าที่จดทะเบียนบริษัทในมณฑลเจ้อเจียง สะท้อนให้เห็นว่าในปี 2566 เส้นทางขนส่งทุเรียน ส่วนใหญ่ขนส่งทางเรือจากไทยไปยังด่านท่าเรือของมณฑลกว่างตุง รวมถึงการขนส่งทางเรือจากไทยไปฮ่องกง แล้วจึงส่งต่อเข้าไปยังจีนแผ่นดินใหญ่ทางเส้นทางบกเข้าเมืองเซินเจิ้น ซึ่งมีพื้นที่ติดกับฮ่องกง รองลงมา เป็นการขนส่งทางบกทั้งเส้นทาง R3A และทางเส้นทางรถไฟลาว-จีน ไปยังมณฑลยูนนาน ซึ่งมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง และการขนส่งจากไทย ผ่าน สปป.ลาว เวียดนาม และเข้าจีนที่เขตฯ กว่างซีจ้วง ซึ่งมีการนำเข้า เพิ่มขึ้นมากถึงร้อยละ 70.63 ภายหลังจากที่จีนยกเลิกมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ตั้งแต่ต้นปี 2566 ทำให้มีการขนส่งทุเรียนผ่านเส้นทางทางการขนส่งทางบกเพิ่มขึ้น เนื่องจากการขนส่งทุเรียน ทางรถยนต์มีความคล่องตัวและใช้ระยะเวลาในการขนส่งเร็วกว่าการขนส่งทางเรือ สามารถตอบสนอง กับความต้องการของตลาดโดยเฉพาะการค้าผ่านช่องทางออนไลน์ที่ผู้นำเข้านำเข้าสินค้าเข้ามายังบริเวณชายแดนจีน แล้วกระจายสินค้าให้กับลูกค้าโดยพัสดุด่วน ในปี 2566 พบว่าราคาขายส่งทุเรียนไทยเฉลี่ยตลอดทั้งปี ในตลาดค้าส่งผักและผลไม้เจียงหนานเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.00 เมื่อเทียบกับปี 2565 ในขณะที่ราคาขายปลีก ในห้างโมเดิร์นเทรดต่าง ๆ ในนครกว่างโจวโดยเฉลี่ยลดลงร้อยละ 3.83 เมื่อเทียบกับปี 2565

การนำเข้าลำไยของจีนจากไทยในปี 2566 ร้อยละ 31.41 เป็นการนำเข้าโดยผู้นำเข้า ที่จดทะเบียนบริษัทในมณฑลกว่างตุง ร้อยละ 24.34 เป็นการนำเข้าโดยผู้นำเข้าที่จดทะเบียนบริษัทในนครฉงชิ่ง ร้อยละ 18.93 เป็นการนำเข้าโดยผู้นำเข้าที่จดทะเบียนบริษัทในมณฑลยูนนาน ร้อยละ 9.13 เป็นการนำเข้า โดยผู้นำเข้าที่จดทะเบียนบริษัทในมณฑลเสฉวน สะท้อนให้เห็นว่าการนำเข้าลำไยของจีนส่วนใหญ่ น่าจะขนส่งผ่านทางเส้นทางถนนสาย R3A จากไทย ผ่าน สปป.ลาว และเข้าจีนที่ด่านโมฮาน มณฑลยูนนาน เนื่องจากมีการนำเข้าโดยผู้นำเข้าที่จดทะเบียนบริษัทในมณฑลยูนนาน นครฉงชิ่ง และมณฑลเสฉวน รวมคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 52.40 ของการนำเข้าลำไยของจีน ซึ่งมีบางส่วนของส่งผ่านทางเส้นทางรถไฟ ลาว-จีน ด้วยเช่นกัน รองลงมา ก็จะเป็นการขนส่งทางเรือจากไทยไปด่านท่าเรือของมณฑลกว่างตุง รวมถึง การขนส่งทางเรือจากไทยไปฮ่องกงแล้วจึงส่งต่อเข้าไปยังจีนแผ่นดินใหญ่ทางเส้นทางบกเข้าเมืองเซินเจิ้น ในปี 2566 พบว่าราคาขายส่งลำไยไทย (เกรด1) เฉลี่ยตลอดทั้งปีในตลาดค้าส่งผักและผลไม้เจียงหนานเพิ่มขึ้น ร้อยละ 9.59 เมื่อเทียบกับปี 2565 ในขณะที่ราคาขายปลีกในห้างโมเดิร์นเทรดต่าง ๆ ในนครกว่างโจว โดยเฉลี่ยเพิ่มขึ้นร้อยละ 6.59 เมื่อเทียบกับปี 2565

การนำเข้ามังคุดของจีนจากไทยในปี 2566 ร้อยละ 41.90 เป็นการนำเข้าโดยผู้นำเข้า ที่จดทะเบียนบริษัทในมณฑลยูนนาน ร้อยละ 14.47 เป็นการนำเข้าโดยผู้นำเข้าที่จดทะเบียนบริษัทในมณฑล กว่างตุง ร้อยละ 8.54 เป็นการนำเข้าโดยผู้นำเข้าที่จดทะเบียนบริษัทในเขตฯ กว่างซีจ้วง ร้อยละ 6.85 เป็นการนำเข้าโดยผู้นำเข้าที่จดทะเบียนบริษัทในมณฑลชานตง สะท้อนให้เห็นว่าการนำเข้ามังคุดของไทยส่วนใหญ่ น่าจะขนส่งผ่านทางเส้นทางถนนสาย R3A จากไทย ผ่าน สปป.ลาว และเข้าจีนที่ด่านโมฮาน และการขนส่ง ทางรถไฟลาว-จีน เข้าด่านรถไฟโมฮาน ของมณฑลยูนนาน เนื่องจากมีการนำเข้าโดยผู้นำเข้าที่จดทะเบียน บริษัทในมณฑลยูนนาน และนครฉงชิ่ง รวมคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 48.34 ของการนำเข้ามังคุดไทยของจีน เนื่องจากใช้ระยะเวลาในการขนส่งสั้น ทำให้เข้าสู่ตลาดได้อย่างรวดเร็ว มังคุดจึงมีความสดใหม่และจำหน่าย ได้ราคาดี รองลงมาเป็นการขนส่งทางเรือจากไทยไปด่านท่าเรือของมณฑลกว่างตุง รวมถึงการขนส่งทางเรือ จากไทยไปฮ่องกงแล้วจึงส่งต่อเข้าไปยังจีนแผ่นดินใหญ่ทางเส้นทางบกเข้าเมืองเซินเจิ้น และการขนส่งทางบก จากไทย ผ่าน สปป.ลาว เวียดนาม และเข้าจีนที่เขตฯ กว่างซีจ้วง ในปี 2566 พบว่าราคาขายส่งมังคุดไทย (เกรด 1) เฉลี่ยตลอดทั้งปีในตลาดค้าส่งผักและผลไม้เจียงหนานเพิ่มขึ้นร้อยละ 9.27 เมื่อเทียบกับปี 2565 และราคาขายปลีกในห้างโมเดิร์นเทรดต่าง ๆ ในนครกว่างโจวโดยเฉลี่ยลดลงร้อยละ 19.94 เมื่อเทียบกับ ปี 2565

*****

แหล่งข้อมูลอ้างอิง:

1. เว็บไซต์สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (www.oae.go.th)
2. สถานการณ์สินค้าเกษตรที่สำคัญและแนวโน้มปี 2567 โดยสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
3. สารสนเทศเศรษฐกิจการเกษตรรายสินค้า ปี 2566 โดยสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
4. สารสนเทศเศรษฐกิจการเกษตรรายสินค้า ปี 2565 โดยสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
5. ข้อมูลราคาขายส่งผลไม้ที่ตลาดเจียงหนาน และราคาขายปลีกผลไม้ที่ห้างโมเดิร์นเทรด ณ นครกว่างโจวรายสัปดาห์ ปี 2565 - 2566 โดยฝ่ายเกษตร ประจำสถานกงสุลใหญ่ ณ นครกว่างโจว (www.opsmoac.go.th/guangzhou)
6. เว็บไซต์สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ (www.ops.moc.go.th)
7. เว็บไซต์ General Administration of Customs of the People's Republic of China (www.customs.gov.cn)